

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan katsaus	4
Rinta rinnan itsenäisen Suomen kanssa	4
MTK:n toiminta vuonna 2017	6
Järjestön yhteiset tavoitteet	6
Vahvistamme jäsenten yrittäjäuskoa ja ammattitilpeyttä	6
Lisää tuloja biotaloudesta	6
Yhdessä tehden ja toimien MTK:n seuraavalle satavuotiskaudelle	7
Maatalous	8
Maatalous ja ruokapolitiikka	8
Eläinten hyvinvointi	9
Maatalouden tuotantopanokset ja tuotemarkkinat	9
Ruokamarkkinat	10
Tuotantosektoreiden edunvalvonta	10
Maatalousyrittäjien lomitukset	12
Vastuullisuus ja hyväksyttävyyttä	13
Huoltovarmuus	14
Metsätalous	15
Puumarkkinat	15
Metsälainsäädäntö	16
Vastuullisuus ja hyväksyttävyyttä	16
Monimuotoisuus ja suojelu	17
Riistapolitiikka ja vahinkoeläimet	18
Ympäristö ja maankäyttöpolitiikka	19
Kestävän kehityksen edistäminen	19
Ilmasto- ja energiapolitiikka	19
Elinkeinopolitiikka ja yrittäjyys	22
Maakuntauudistus	22
Liikenne, infra ja digitalisaatio	22
Yrittäjyys	23
Maaseutu- ja aluepolitiikka	23
Maaseutumatkailu	23
Veropolitiikka	25
Sosiaaliturva ja hyvinvointi	25
Järjestötyö ja järjestön kehittäminen	27
Järjestö juhli satavuotista taivaltaan näyttävästi itsenäisen Suomen rinnalla	27
Kuntavaalit	28
Järjestön kehittäminen	28
Järjestökoulutus	29
MTK Järjestökoulutus 2017	30
Maaseutunuoret	31
Viestintä	32
Viestinnän vuosi	32
Järjestölliset toimenpiteet	33

MTK 100 VUO

MTK Brysselissä ja kansainvälinen yhteistyö	34
MTK Brysselissä	34
Kauppapolitiikka: Monenkeskiset neuvottelut WTO:ssa jumissa	38
Pohjoismaiset metsänomistajat Brysselissä NSF, eurooppalainen metsänomistajajärjestö CEPF ja metsänomistajien yhteistyöverkosto IFFA	39
Pohjolan Talonpoikaisjärjestön Keskusneuvosto NBC	39
Tuottajien maailmanjärjestö WFO	40
Kehitysyhteistyö osana MTK:n vastuullisuustyötä	41
FFD:n toiminta ja kehityshankkeet	41
Organisaatio ja jäsenistö	43
MTK:n organisaatio 2017	43
MTK-keskusliiton hallinnon ja toimielinten toiminta	44
Valtuuskunta	44
Johtokunta	45
Johtoryhmä	46
Metsävaltuuskunta ja metsäjohtokunta	46
Toimihenkilökokoukset	46
MTK:n liittokokous Helsingissä	46
Tilintarkastajat	47
Valiokunnat ja verkostot	47
MTK-liittojen puheenjohtajakokoukset	52
Henkilöstökertomus	53
Tietohallinto	55
Taloustietoja	56
Konsernin toiminta	56
Keskusliiton toiminta ja talous vuonna 2017	56
Tilikauden tulos, tilinpäätössiirrot ja rahastomuutokset	57
Näkymät vuodelle 2018	58
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton säätiö	60
Hallinto ja henkilöstö	60
Säätiön toiminta	60
Säätiön tarkoituksen toteuttaminen	61
MTK:n tytär- ja osakkuusyhtiöt	62
Pellervo-Instituutti Oy	62
Maanomistajien Arviointikeskus Oy	62
Viestilehdet Oy	63
MTK:n antamia lausuntoja	67
Maataloustuottajaliittojen ja metsänhoitoyhdistysten jäsenmäärä ja maksaneiden jäsenten lukumäärä 31.12.2017	72

Kuva: Jaana Kankaanpää

Puheenjohtajan katsaus

Rinta rinnan itsenäisen Suomen kanssa

Vuoden 2017 sato-odotukset hukkuivat loppukesän ja syksyn sateisiin. Yli kymmenesosa viljasta jäi puimatta. Korjatun sadon osalta kovat kuivatuskustannukset ja laatutappiot söivät kannattavuutta. Maatilojen talous on pudonnut historiallisen heikolle tasolle.

Pohjois-Euroopan satovahingot nostettiin näkyvästi esiin Brysselissä, mutta EU:n tahto ja työkalut reagoida ongelmiin osoittautuivat olemattomiksi. Jälleen nähtiin, että EU tarvitsee uusia välineitä kriisien hoitoon.

Keskustelu yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuudesta kiihtyi. Valmistelusta vastaava komissio kuunteli laajasti kansalaisia, yrityksiä ja järjestöjä. Näkemykset ja tulevaisuuden kuva

koottiin komission tiedonantoon. Sen mukaan EU tarvitsee jatkossakin vahvaa yhteistä maatalouspolitiikkaa.

Komissio otti tiedonannossaan varsin hyvin esiin MTK:n vaatimukset. Epäsuotuisat viljelyalueet tarvitsevat jatkossakin oman kannustinjärjestelmän. Jäsenvaltioiden rooli kasvaa maatalouspolitiikan toteutuksessa. Sukupolvenvaihdoksia on edistettävä. Markkinoiden toiminta on saatava reilummaksi.

MTK:n vaikuttamistyö maatalouspolitiikan uudistamisessa ei rajoitu pelkästään lausuntoihin ja julkisiin kuulumisiin. Vaikuttamista tehtiin joka päivä tiiviisti EU:n ja kansallisen hallinnon iholla. Jälleen kerran on saanut todeta, miten ammattimaisesti ja sinnikkäästi järjestämme

vaikuttamistyö toimii sekä kotimaassa että maailmalla.

Yhteinen maatalouspolitiikka tarvitsee riittävän rahoituksen. Jäsenmaiden näkemykset EU:n monivuotisesta budjetista ovat vielä kaukana toisistaan. MTK kritisoi moneen otteeseen Suomen hallituksen linjaa epäloogiseksi ja haparoivaksi. Suomi haluaa lisää palveluja EU:lta, mutta ei ole valmis maksamaan niistä. Pahimmillaan tämä ajattelu johtaisi maatalousrahoituksen alasajoon. Nämä näkemykset eivät myöskään edistä Suomen pyrkimystä saada kokoaan suurempaa vaikutusvaltaa EU:ssa.

Vuosi 2017 jää historiaan suuresta eurooppalaisesta metsätaistelusta. EU:n ilmastopolitiikka uhkasi ajaa Suomen kasvavan metsäsektorin loukkuun, jossa jokainen uusi investointi ja hakattu puukuutio olisi kääntynyt veronmaksajien taakaksi. Kaiken takana olisi ollut pelkäämään valtapolitiikka. Metsäntutkimuksen ja hyvän metsänhoidon kovilla näytöillä ei tuntunut aluksi olevan mitään merkitystä.

Ilmastopolitiikan suunta saatiin lopuksi kääntymään oikeaan suuntaan Suomen metsien kannalta. Investoinnit ja puun kasvava käyttö eivät tähän kaadu. Tiukka edunvalvonta ja metsäalan toimijoiden yhteistyö tuottivat tulosta.

Saimme hyvälle urille myös toisen metsäpolitiikan kohtalon kysymyksen, eli uusiutuvan energian kestävyyskriteerit. Pääsääntönä tulee olla se, että poliitikot eivät määritä, miten ja mihin puuta käytetään. Sitä varten on keksitty markkinatalous.

Kotimaan politiikassa Sipilän uudistajahallitus jatkoi valtavan sote- ja maakuntauudistuksen valmistelua vastoinkäymisestä huolimatta. MTK perkasi huolella lakiesitykset ja sai aikaan merkittäviä parannuksia. Maaseudun yrittäjien luottamus on varsin vahva siihen, miten uudet maakunnat kykenevät tuottamaan maaseudun elintärkeät lähipalvelut.

Kiitos kuuluu myös järjestömme asiantuntijoille maakunnissa. On vaikutettava silloin, kun on tehokkain aika vaikuttaa. Hallintouudistuksen kanssa on tehty kiitettävää työtä juuri siellä, missä tulevaisuuden toimintamallit käytännössä luodaan. Tulevina vuosina on sadonkorjuun aika.

MTK:n 100 vuotta ansaitsivat arvoisensa juhlat, ja sellaiset myös saatiin. Juhlavuosi huipentui liittokokoukseen ja juhlaan Helsingin Messukeskuksessa. Vuoden mittaan järjestettiin juhlia ja muita juhlavuoden tapahtumia kaikkialla

Suomessa. Kiireinen ja työntäyteinen arki sai mukavaa vastapainoa.

Juhlavuoden aikana kunnioitettiin sukupolvien työtä ja MTK:n roolia itsenäisen Suomen rakentajana. Suomi on nostettu köyhästä kehitysmaasta yhdeksi maailman kehittyneimmistä valtioista ennätysellisen lyhyessä ajassa. Maaseudun roolia tässä menestystarinassa ei saa aliarvioida. Oli suuri kunnia juhlia yhdessä itsenäisen Suomen kanssa.

Suomi on myös noteerattu maailman onnellisimmaksi kansakunnaksi. Jatkuva haasteemme tästä eteenpäin on se, miten talouskasvun ja onnen hedelmät riittävät myös maaseudun ihmisten nautittavaksi. Hyvinvoivalla isänmaalla on varaa pitää huolta jokaisesta kansalaisesta.

Liittokokouksen käsittelemä tulevaisuusasiakirja näyttää suuntaa elinkeinojemme ja järjestön tulevaisuudelle. MTK katsoi rohkeasti tulevaisuuteen. Aiomme olla vahva vaikuttaja myös seuraavat sata vuotta.

Toimintaympäristön muutos tulee olemaan nopeampaa kuin koskaan ennen. Kaikkein ei voi varautua, mutta järjestön valmiutta reagoida, uudistua ja uudistaa voidaan parantaa. Maaseudun yrittäjä ansaitsee priimaa, ei sattumia.

Tulevaisuustyön osana MTK aloitti projektin, jonka tavoitteena on omien toimintamallien uudistaminen. Mittava kokonaisuus sai luontevasti nimekseen Järjestöremontti. Uudistuksella varmistetaan, että MTK:lla on mahdollisuus edelleen kehittyä vahvana yhteiskunnallisena toimijana. Haluamme pysyä laajana kansalaisjärjestönä, mikä vaatii vireän tekemisen edellytyksiä myös paikalliseen toimintaan.

Kiitos aktiivisen ja tuloksellisen toiminnan vuodesta! Yhdessä ja toisiamme tukien olemme valmiita kohtaamaan tulevaisuuden mahdollisuudet ja haasteet.

Juha Marttila

MTK:n toiminta vuonna 2017

Järjestön yhteiset tavoitteet

1. Vahvistamme jäsenten yrittäjäuskoa ja ammattitilpeyttä
2. Lisää tuloja biotaloudesta
3. Yhdessä tehden ja toimien MTK:n seuraavalle satavuotiskaudelle

Vahvistamme jäsenten yrittäjäuskoa ja ammattitilpeyttä

Vuosi 2017 tarjosi järjestön satavuotisjuhluvuonna jäsenistölle suuren mahdollisuuden yhteiseen tekemiseen ja yhteisiin tilaisuuksiin osallistumiseen. Normaalin arkityön ohessa nämä tapahtumat lisäsivät keskinäistä yhteenkuuluvuuden tunnetta ja tunnetta yhteisen tekemisen voimasta. Juhlavuoden yhtenä tavoitteena oli luoda positiivisella tavalla kuvaa maaseudun elinkeinoista ja näiden ammattien harjoittajista. Viestinnän merkitys yleisessä mielikuvien rakentamisessa korostui.

Eri jäsenryhmien näkökulmasta vuosi 2017 oli kaksijakoinen. Metsätaloudessa yksityisten metsänomistajien kantorahatulot nousivat ennätystasolle ja myös hintataso vahvistui loppuvuodesta. Metsäteollisuuden uudet investoinnit vauhdittivat puun kysyntää.

Maataloudessa vaikeat luonnonolosuhteet, erityisesti sateinen ja kylmä kesä koettelivat tulevaisuudenuskoa. Kylmä kevät ja sateinen syksy merkitsivät sitä, että noin 20 % sadosta jäi korjaamatta. Erityisen hankala tilanne oli itäisessä Keski-Suomessa. Tuottajahintojen muutokset olivat vähäisiä ja siksi maatalouden kannattavuus ei kääntynyt odotettuun nousuun. Maatalouden tukihallinto toimi suunnitellun mukaisesti.

MTK jatkoi työtään kotimaisen ruuan menekin edistämiseksi sekä vaikuttamalla tavoitetta tukevan säädöspohjan aikaan saamiseksi että

toimimalla suoraan kuluttajaviestinnässä. MTK päivitti myös kuntapäätäjille jaetun hankintaoppaan. MTK onnistui tavoitteessaan, sillä kuluttajien luottamus kotimaiseen ruokaan vahvistui entisestään.

Markkinainformaation keräämistä, analysointia ja sitä koskevan tiedon jakelua uudistettiin monella tapaa. Sähköiset kanavat tarjoavat jäsenistölle mahdollisuuden aiempaa ajankohtaisemman ja tarkemman markkinatiedon saamiseen. Digitaalisuuden vahvistuminen näkyi myös sähköisten kauppapaikkojen yleistymisessä, puukaupan Kuutio aloitti toimintansa ja viljakaupan Viljatorin valmistelu käynnistettiin.

MTK jatkoi vahvaa sidosryhmätyötään niin poliittisten päättäjien, virkamiesten sekä yritysten ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Osana tätä työtä MTK vahvisti vaatimuksiaan myös tutkimustoiminnalle käytännönläheisen ja elinkeinoja paremmin palvelevan tutkimuksen lisäämiseksi.

Lisää tuloja biotaloudesta

Keskustelu biotalouden ja kiertotalouden mahdollisuuksista jatkui vilkkaana. Keskustelu painottui sekä Suomessa että EU:ssa erityisesti metsien käytön lisäämismahdollisuuksiin. Keskustelussa MTK ja ympäristöjärjestöt sekä osa tiedeyhteisöstä ajautuivat eri linjoille. EU-tason lainsäädäntövalmistelussa MTK vaikutti

vahvasti uusien metsien lisäkättöä rajoittavien lakialoitteiden torjumiseksi ja onnistui tavoitteissaan. MTK jatkoi työtään uusien puun käyttöä lisäävien investointien saamiseksi Suomeen.

Kiertotalouden mahdollisuuksista keskusteltiin paljon ja sen yhteys biotalouteen konkretisoitui. MTK:n jäsenten näkökulmasta kiertotalouden antamat uudet mahdollisuudet eivät kuitenkaan vielä toteutuneet.

MTK jatkoi työtään erilaisten ekosysteemipalveluiden kehittämiseksi siten, että ne tuottaisivat taloudellista hyötyä myös maanomistajille.

Biotalous edellyttää toimivaa liikenneverkkoa myös maaseudulla. MTK vaikutti aktiivisesti lukuisiin liikenteen uudistuksiin sekä tuotti materiaalia päätöksenteon tueksi. Liikenneverkon tulevaisuuden malleihin MTK esitti yli hallituskausien ulottuvaa suunnitelmaa liikenneverkon kehittämiseksi. MTK korosti, että yhtiöittämisellä voitaisiin ratkaista vain hyvin poikkeuksellisten liikennehankkeiden rahoitus. MTK teetti yhdessä muiden elinkeinoelämän järjestöjen kanssa kaksi selvitystä liikenneverkon merkityksestä elinkeinoelämän kuljetuksille. Korjausvelan purkamista myös tulevaisuudessa pidettiin jatkuvasti esillä. Rautateihin liittyen MTK nosti esille puutavaran lastauspaikkojen kunnostamistarpeet.

Yhdessä tehden ja toimien MTK:n seuraavalle satavuotiskaudelle

Keskusliitto, useimmat MTK-liitot ja useat MTK-yhdistykset viettivät vuonna 2017 satavuotisjuhliaan. Juhlaliittokokousta varten järjestössä valmisteltiin tulevaisuusasiakirja, joka hyväksyttiin liittokokouksessa. Asiakirjan valmisteluun osallistui toista tuhatta järjestön jäsentä, ja se luo pohjan järjestön tavoiteasetannalle lähivuosina.

Järjestön toiminnan ja hallinnon kehitystyö jatkui. Valtuuskunta hyväksyi syyskokouksessaan jäsenmaksu-uudistuksen periaatteet ja valmistelutyö jatkuu hyväksytyin mallin pohjalta. Järjestöremontti-nimellä kulkevan työn aikana on kerätty tausta-aineistoa, kuunneltu jäsenistön odotuksia ja selvitetty uuden teknologian antamia mahdollisuuksia järjestön toiminnan kehittämiseksi. Käytännön toimet näkyvät jo vuoden 2018 aikana.

Vuosi 2017 oli uuden valiokuntamallin ja verkostomaisen toimintamallin sisäänajoa. Selvitysten perusteella uudistuksen liikkeellelähtö on ollut eritahtista. Selvityksissä ja palautteissa esille nousseisiin ongelmakohtiin on etsitty ja löydetty uusia ratkaisuja.

MTK-liittojen, MTK-yhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten keskinäinen yhteistyö vahvistui, mutta on edelleen alueellisesti vaihtelevaa.

Maatalous ja ruokapolitiikka

EU-komissio julkaisi joulukuun alussa tiedonannon yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuudesta. Tiedonannossa painotetaan vahvasti jäsenmaiden vastuuta kohdentaa maataloustukia ylläpitämään ja kehittämään tuotantoa koko unionin alueella. Komissio esittää subsidiariteetin merkittävää lisäämistä. EU:ssa siis hyväksytään periaatteet ja isot linjaukset, ja jäsenmaat toteuttavat näitä parhaansa mukaan. Tämä periaate sopii MTK:lle erinomaisesti.

Jatkossa on tarkoitus paremmin perustella maatalouspolitiikan välineitä strategisella suunnittelulla. Jokaisessa jäsenmaassa luodaan yhteinen strategia niin EU:n suoriin tukiin kuin maaseudun kehittämiseen. Strategiassa pitää myös ottaa huomioon kestävä kehitys tavoitteet ja Pariisin ilmastopimuksen velvoitteet. Kantavana ajatuksena tiedonannossa on myös se, että politiikan on oltava jatkossa vahvasti tulosperusteinen ja politiikan saavutukset helposti mitattavissa.

Komission tiedonanto on kirjoitettu ilman sitoutumista rahoitukseen. Komissio vastustaa ehdottomasti suorien tukien osarahoitusta ja maatalouspolitiikan rahoituksen uudelleen kansallistamiseen. Valtioneuvosto linjasi tavoitteeksi maksimoida maatalousrahojen saantoa, ettei Suomen nettomaksuasema heikkene

kohtuuttomasti. Tämän takia MTK onkin esittänyt, että tulevan kauden rahoituskehityksen kokonaistaso voidaan nostaa 1,2 prosenttiin jäsenmaiden yhteenlasketusta bruttokansantulosta.

Tiedonannossa nuoret tuottajat ja uudet viljelijät ovat painokkaasti esillä yhtenä tärkeänä tavoitteena. Maatalouskomissaari Hogan on myös itse peräänkuuluttanut uusia keinoja ja laajaa työkalupakettia nuorten viljelijöiden saamiseksi alalle.

MTK:n asettamat tavoitteet seuraavalle uudistukselle on huomioitu komission tiedonannossa. MTK:n tärkeimmät tavoitteet ovat:

- Vahva ja yksinkertaisempi politiikka, joka vahvalla budjetilla ja kahden pilarin kautta tukee vastuullista tuotantoa
- Maataloustuotannon jatkuminen kaikilla alueilla
- Maataloustuottajien markkina-aseman parantaminen
- Hallittu rakennemuutos, nuoret tuottajat ja maaseudun elinvoimaisuus.

MTK on painottanut tarvetta varautua paremmin erityyppisiin kriiseihin, kuten poliittisiin, markkina- tai säästä johtuviin. Ilmastonmuutos kasvattaa tulevaisuudessa äärimmäisten sääilmiöiden todennäköisyyttä. Myös poliittisten kriisien riski kasvaa epävarman maailmantilanteen takia. Yksi varautumiskeino voisi olla maatalousbudjetin ulkopuolinen kriisirahasto.

Syksyllä 2016 lisäbudjetista varattiin 50 miljoonaa euroa erilaisiin maatalouden kriisitoimenpiteisiin. Määrärahaa 21 miljoonaa euroa käytetään pienentämään vuoden 2018 luonnonhaittakorvaukseen tehtyä leikkausta. Suurimmaksi osaksi lisäbudjetin varat kohdennettiin eri toimiin vuoden 2016 puolella. Vuodelle 2017 jäi päätös 10 miljoonan euron kohdentamisesta. Kun maidontuotannon mukautustuki ei toteutunut odotetussa laajuudessa tammitoukokuussa, vapautui EU:n maksamaan tukeen varattu 7,5 miljoonan euron kansallinen rahoitusosuus uudelleen kohdennettavaksi. Summasta 4 miljoonaa euroa ohjattiin maidontuotannolle pohjoisen tuen korotuksena loppuvuoden 2017 aikana ja 3,5 miljoonaa euroa maataloustuotteiden viennin edistämiseen. Päätökset tarkemmasta kohdentamisesta siirtyivät vuoden 2018 alkuun.

Jatkamme työtämme jäsentemme hallinnollisen taakan keventämiseksi

Merkittävin muutos hallinnollisen taakan keventämisessä saatiin aikaan, kun kotieläintuotannon täydentävien ehtojen valvonnoissa siirryttiin tarkastamaan vain EU-tason lainsäädännössä olevia vaatimuksia. Muutos kevensi noudatettavien ehtojen listaa ja samalla valvontaseurauksia erityisesti nautasektorilla.

Vuonna 2017 maa- ja metsätalousministeriössä nähtiin tarpeelliseksi selvittää koko hallinnon alan maataloustuotannon valvonnan prosesseja sekä niiden kehittämismahdollisuuksia. Selvityksessä kiinnitettiin huomiota valvonnan kehittämiseen, vaihtoehtoihin valvontaprosesseihin, tietovirtojen käsittelyyn ja hyödyntämiseen sekä täydentäviin ehtoihin. MTK:n edustajat toimivat selvityksen ohjausryhmän jäseninä. MTK toi aktiivisesti esille nykyisen järjestelmän epäkohtia ja kehittämisehdotuksia. Loppuraportissaan MMM:n nimeämät selvityshenkilöt tekivät kaikkiaan 60 erilaista ehdotusta valvonnan kehittämiseksi.

Pro-Agria Etelä-Savon vetämä byrokratian purkuhanke on maakunnallisuudesta huolimatta toiminut hyvänä keskustelufoorumina eri osapuolten kesken. MTK on edistänyt hankkeessa organisaatorajat ylittävää vuoropuhelua sekä hallinnon ja viljelijöiden välistä vuoropuhelua. Hankkeessa on ohjausryhmän lisäksi ollut kolme viljelijävetoista työryhmää, joissa on käyty byrokratian purkuun liittyviä esityksiä läpi niin nykyisen tukipolitiikan kuin seuraavan EU-ohjelmakauden maatalouspolitiikan näkökulmasta.

MTK osallistuu viljelijätukien toimeenpanoa sekä hyvän hallintotavan toteutumista käsittelevään työryhmään. Työryhmän tehtävänä on edistää hyvää hallintotapaa maataloushallinnossa sekä toimeenpanossa. Työryhmän tavoitteena on edistää ja pitää yllä maataloushallinnon ja sidosryhmien välistä yhteistyötä sekä vuoropuhelua. Työryhmässä MTK tuo esille ajankohtaisia asioita, uusia menettelytapoja sekä vie viestiä eteenpäin maatalousyrittäjien kokemuksiä viljelijätukien toimeenpanosta. MTK toimii aktiivisesti maataloustukien toimeenpanon edunvalvonnassa sekä kehittämisessä.

Eläinten hyvinvointi

Eläinsuojelulain uudistus eteni niin, että luonnon laiksi eläinten hyvinvoinnista tuli lausunnoille juuri ennen joulua 2017. Työ käynnistyi jo syksyllä 2012 ja olemme olleet mukana valmistelussa alusta lähtien. Vaikutimme eläinten hyvinvointilain valmisteluun niin, että laista tulisi mahdollisimman hyvä tuottajan, eläimen ja kotieläintuotannon kannalta. Lausunnoille tullut luonnos onkin nyt kotieläintuotannon kannalta suhteellisen tarkoituksenmukainen. Lausuntoaika oli helmikuun 2018 loppuun.

Toimimme välittäjänä ja avustamme eläinsuojeluvälivaltuutettujen ristiriitatilanteissa. Osallistuimme aluehallintovirastojen kanssa järjestettyihin valvontoja koskeviin keskustelutilaisuuksiin niin sanottuihin tilafoorumeihin eri MTK-liittojen kanssa. Osallistuimme aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun paneeleissa ja seminaareissa, jotka koskivat tuotantoeläinten hyvinvointia ja eläinsuojelulainsäädännön uudistamista.

Seurasimme aktiivisesti sekä kansallista että Euroopan eläintautitilannetta erityisesti afrikkalaisen sikaruton leviämisen osalta. Tiedotimme tautitilanteesta jäsenistöä ja osallistuimme afrikkalaisen sikaruton leviämistä ehkäiseviin kampanjoihin eri tiedotuskanavissa.

Maatalouden tuotantopanokset ja tuotemarkkinat

Keväällä aloimme julkaista maatalouden markkinakatsausta, jotta luottamushenkilöillä ja jäsenillä olisi ajankohtainen markkinatieto helposti saatavilla. Maatalouslinjan asiantuntijat kertovat katsauksessa kuvin ja tekstein tuotantosuuntien, tuotantopanosten ja ruokamarkkinoiden tapahtumista. Vuonna 2017 julkaistiin yhdeksän katsausta. Jäsenet voivat tilata markkinakatsausta uutiskirjeen muodossa MTK:n jäsenpalvelusivujen eli Repun kautta, ja kirjeellä on yli 5200 todellista lukijaa.

Maatalouden markkinakatsauksen lisäksi MTK:n jäsenet voivat seurata viikoittaista maataloustuotteiden hintakehitystä MTK:n jäsenpalvelusivuilla Repussa.

Nettisivuilla julkaistavien tilastojen kuten elintarvikkeiden hintamarginaalien päivittäminen nyky-aikaisemmiksi on alkanut.

Vuonna 2017 MTK teki töitä tuottajaorganisaatioiden sääntöjen selkeyttämiseksi. Uudet säännöt tulivat EU:n laajuisesti voimaan 1.1.2018. Olemme edelleen jatkaneet sopimus- ja muita juridisia koulutuksia. Maatalousyrittäjien on entistä tärkeämpi varautua tulevaisuuteen sopimuksin ja laittamalla yksityisoikeudelliset paperinsa kuntoon.

Kasvinsuojeluun ja kasvinsuojeluaineisiin liittyvä edunvalvonta liittyi edellisvuosien tapaan kasvinsuojeluaineiden saatavuuteen Suomessa. MTK haki niin sanottuja minor use -lupia erikoiskasvien kasvinsuojeluun, jotta valmisteita sai käyttää muun muassa avomaavihannesten kasvinsuojelussa. Euroopan tasolla osallistuttiin erikoiskasvien kasvinsuojelun ongelmien ratkaisemiseen liittyvään työhön.

Ruokamarkkinat

Ruokapoliittinen selonteko annettiin keväällä 2017. MTK osallistui aktiivisesti hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelman mukaisesti tehdyn ruokapoliittisen selonteon valmisteluprosessiin, jonka MMM toteutti osallistavasti. Selonteon tehtävänä oli arvioida kotimaisen ruuantuotannon kilpailukykyä, vastuullisuutta, markkina- ja kuluttajalähtöisyyttä ja riittävyttä huoltovarmuuden näkökulmasta. MTK jalkauttaa ja toimeenpanee selontekoa omalta osaltaan.

Teimme töitä kansallisen elintarvikeketjun lainsäädännön puolesta. Syksystä 2017 lähtien osallistuimme maa- ja metsätalousministeriön työryhmään, jossa mietittiin mahdollista elintarvikemarkkinalainsäädäntöä ja elintarvikemarkkinavaltuutetun perustamista. Työ tuotti tulosta ja lainsäädäntötyö jatkuu nyt virkamiestyönä.

Olemme aktiivisesti vaikuttaneet EU-tasolla sen puolesta, että yhteisötasolla annettaisiin EU-lainsäädäntö elintarvikeketjun ongelmien ratkaisemiseksi.

Uusi hankintalaki tuli voimaan 1.1.2017. MTK oli aktiivisesti mukana lainsäädäntöprosessissa. Uudessa lainsäädännössä on entistä helpompaa tehdä hyviä hankintapäätöksiä, jotka perustuvat laatuun eikä pelkästään kustannuksiin.

MTK:n tavoitteena on nostaa kotimaisen ruoan osuutta julkisissa hankinnoissa lisäämällä sekä jäsenten että verkostojen osaamista hankinnoista. Yhteiskunnan ilmapiiri on asiassa myönteinen. Vuoden 2017 aikana ilmestyi kaksi elintarvikehankintoihin liittyvää opasta, joiden suunnittelussa ja toteutuksessa MTK oli aktiivisesti mukana. Ekocentrian Lähiruokaopas päivitettiin lisäämällä muun muassa tietoa suomalaisesta elintarvikeketjusta. Motivan opas auttaa julkisen sektorin toimijoita hankkimaan vastuullisesti tuotettuja elintarvikkeita valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti (6/2016). Opas valmisteltiin laajassa yhteistyössä elintarvikesektorin toimijoiden kanssa keskustellen siitä, mitä kestävä kehitys ja vastuullisuus elintarvikeketjussa tarkoittavat. Oppaita jalkautettiin maan kattavalla roadshowlla, jota markkinoitiin MTK:n jäsenille.

MTK osallistui yhdessä SLC:n kanssa Pohjoismaisen ruokakilpailun EMBLA:n järjestämiseen. Emblan pääjärjestäjänä toimi Pohjolan Talonpoikaisneuvoston Keskusjärjestö NBC (Nordiska Bondeorganisationers Centralråd) ja kisaa rahoitti Pohjoismaiden ministerineuvosto osana Uusi pohjoismainen ruoka -ohjelmaa. Tavoitteena oli nostaa esiin pohjoismaisen keittiön parhaita puolia: upeita raaka-aineita, ruokakulttuuria, kestäviä tuotantotapoja ja kaikkia ruoan tekijöitä, erityisesti maataloustuottajia. Suomeen voitto tuli kahdessa sarjassa: Thomas Snellman voitti ruokayrityskategorian REKO-ruokamallin kehittämisestä ja levittämisestä. Ahvenanmaan Micke Björklundille tuli voitto ruokaviestijä-sarjassa. EMBLA-kilpailusta ollaan tekemässä perinne ja seuraava kilpailu järjestetään Islannissa 2019.

MTK oli yksi yhteistyökumppaneista ja sponsoreista ELO-säätiön organisoimassa Vuoden Kokki -kilpailussa. Vuoden kokki on ruuanlaiton ammattilaisten suomenmestaruuskilpailu, joka on toiminut monelle kokille ponnahduslautana menestykseen. Suomi 100 -juhlavuoden kunniaksi Vuoden Kokki -kisan painopiste oli kotimaisissa raaka-aineissa. Kisan voitti Mattias Åhman, joka vieraili Herkkujen Suomi -tapahtumassa elokuussa.

Tuotantosektoreiden edunvalvonta

Vilja

Vuosi 2017 oli viljasektorille erittäin haastava. Viileä kevät venytti kylvökautta pitkälle kesäkuulle jopa maan eteläosia myöten. Kylmä ja

kostea kasvukausi suosi viljoja, jotka tuottivat ennätysmääriä Varsinais-Suomessa ja Uudellamaalla. Sateisesta ja myöhäisestä puintikaudesta seurasi poikkeuksellisen korkeita kuivatuskustannuksia ja suuria laatuvariaatioita. Arviolta yli 10 prosenttia Suomen vilja-alasta jäi korjaamatta. Pahin tilanne oli Keski- ja Itä-Suomessa ja vastaavasti paras sadonkorjuutilanne oli Etelä- ja Lounais-Suomessa.

Myllyvehnä korjattiin alle kotimaan tarpeen, kun taas rehuvehnä ylitti sen. Sääolosuhteista johtuen viljasementtien itävyys kärsi koko maassa ja odotettavissa on, että siementä ei ole vuoden 2018 kevääälle riittävästi. Kokonaisviljasato jäi noin 3,5 miljoonaa tonniin, joka on selvästi alle viime vuosien satotason. Viljojen hinnat pysyivät kuitenkin melko alhaalla, mikä johtui muun Euroopan hyvästä satotasosta. Kotimaan hintataso ylitti kuitenkin ajoittain EU-alueen hintataso. Tämä näytti, että viljamarkkinat ainakin jossain määrin reagoivat tarjontamuutoksiin.

MTK yhdessä SLC:n ja keskeisten viljaa käyttävien yritysten kanssa päättivät perustaa sähköisen viljamarkkinapaikan, Viljatorin. Markkinapaikka lanseerataan hyvissä ajoin ennen vuoden 2018 sadonkorjuuaikaa. MTK:lla oli keskeinen rooli markkinapaikan syntymisessä, kuten myös taloudellisessa panostuksessa kehittämiseen.

Vuoden aikana käytiin myös TOS-neuvotteluja, ja tuloksena oli vuoden 2018 sopimus ilman korotuksia. Öljykasveille saatiin lupa käyttää neonikotinoidi-peittausta kevtälajikkeille vuodelle 2018.

Maito

Maidontuotanto kääntyi kevättalvella kasvuun EU:ssa. Vaihe, jona maitokriisin painamat hinnat ja Euroopan komission tuotannon vähentämiseen kannustaneet kriisituet saivat tuotannon kääntymään laskuun, jäi lopulta erittäin lyhyeksi välivaiheeksi.

Suomessa maitoa tuotettiin 2297 miljoonaa litraa, jossa on prosentin lasku edellisvuodesta. Lehmämäärä väheni 2,5 prosenttia ja keskituotos nousi 1,5 prosenttia. Suomessa oli vuonna 2017 7030 maitotilaa, joka on yli 7,1 prosenttia vuoden takaisesta vähemmän. Luomumaidon tuotanto lisääntyi noin 63 miljoonaa litraan, joka on 13,5 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Voin EU-keskihinta kävi syksyllä kaikkien aikojen ennätyksessä ja oli hetkellisesti jopa 650 euroa/100 kg. Maitokriisin aikana kartutettujen

varastojen painamana rasvattoman maitojauheen hinta vaipui alle kiinteähintaisten interventio-ostojen 169,8 euron tason. Maailmanmarkkinoilla vallitsevan myönteisen kysyntätilanteen siivittämänä meijerit EU:ssa panostivat juustojen tuotantoon.

Vuonna 2017 Suomessa maitotuotteiden kulutus maidoksi muutettuna väheni 2,8 prosenttia. Maidon kulutus laski lähes 5 ja juustojen 3 prosenttia. Jogurttien ja voin kulutus säilyi ennallaan. Kuitenkin edelleen Suomessa juodaan maitoa henkeä kohti lähes kaksinkertainen määrä EU-keskiarvoon verrattuna, samoin juustojen kulutuksessa ollaan Euroopan kärkimaita.

EU:ssa tuottajahinnat pysyivät vuoden alkupuolen tasolla, jolle ne edellisen vuoden kesän jälkeen nousivat. Syyskesällä hintojen vahvistuminen alkoi uudelleen, mutta tasaantui kuitenkin vuoden vaihteessa.

Naudanliha

Naudanlihan kulutus ja tuotanto pysyivät vuoden 2017 ennakkotietojen mukaan lähes ennallaan verrattuna edelliseen vuoteen. Naudanlihan kulutuksesta reilu 73 prosenttia on kotimaista. O2-sonnin vuoden 2017 aritmeettinen keskihinta oli 3,45 €/kg, eli hinta oli 10 senttiä parempi kuin vuonna 2016. Vuoden 2017 Joulukuussa O2-sonnin keskihinta oli 3,51 €/kg. Vuoden 2017 hinta oli pari prosenttia, eli 7 senttiä EU:n keskiarvoa parempi.

Lampaanliha

Karitsan markkinahinta nousi hitaasti vuoden aikana. Karitsan tuottajahinta oli keskimäärin 3,73 €/kg ja joulukuussa 3,82 €/kg. Karitsan- ja lampaanlihan kulutus ja tuotanto pysyvät vuoden 2017 ennakkotietojen mukaan ennallaan verrattuna edelliseen vuoteen. Karitsanlihan kulutuksesta reilu 50 prosenttia on kotimaista.

Siipikarja ja kananmunat

Broilerin tuottajahinta pysyi alhaisella tasolla koko vuoden ajan. Kysynnän kasvu (+7 %) jatkui nopeana ja kulutus oli tuotantoa suurempi. Siitä huolimatta hinnat eivät nousseet. Kannattavuutta sen sijaan tuki maltillinen kehitys rehujen hinnoissa.

Yhteistyö Leijona Cateringin kanssa jatkui. Heinäkuussa uusien alokkaiden saapuessa kaikkiin Suomen varuskuntien ruokaloihin toimitettiin

verkoston toteuttama ja tuottama infostandi korkealaatuisesta suomalaisesta siipikarjanlihan tuotannosta.

Kananmunien tuottajahintatilanne jatkui edelleen erittäin vaikeana. Tuottajahinta ei noussut, vaikka markkinatasapaino parani hieman.

Sianliha

Taloudellinen tilanne pysyi edelleen kireänä sika-tiloilla. Koko maan keskihinta vahvistui hitaasti tasosta 1,47 €/kg tasolle 1,57 €/kg. Hinnan nousu ei riittänyt saavuttamaan kannattavan tuotannon tasoa. Muualla Euroopassa koettiin voimakas hinnan nousu helmi-maalikuusta lähtien. Kesäheinäkuun vaihteessa hinta oli korkeimmillaan 1,77 €/kg. Syksyllä hinta laski ja päättyi tasolle 1,36 €/kg joulukuun mennessä. Hintavaihteluiden suuri syy on muutokset viennissä Kiinaan. Aluksi se kasvoi voimakkaasti, mutta kääntyi selvään laskuun vuoden 2017 aikana. Hinnan laskua jyrkensi vielä se, että suurissa jäsenmaissa oli sikamäärä lähtenyt jo kasvuun vahvojen hintojen tukemana, joten tarjonta ylitti selvästi kysynnän loppuvuoden aikana.

Hevostalous

Suomen juhlavuosi sävytti myös hevosalan toimintaa ja yhteistyötä. Suomenhevoset olivat esillä järjestömme 100-vuotisjuhlaan liittyneessä työhevos- ja työkonkavalkadissa. Hevoset näyttivät vetovoimansa läpi koko Suomen ja ”Mahdollisuuksien hevonen” -juhluvuoden hankkeelle asetetut määrälliset tavoitteet saavutettiin yli 1000 tapahtuman ja reilun 50 teon kautta. Päätapahtumana toteutettiin massiivinen Hevoset Kaivarissa -tapahtuma, jossa kävijöitä oli 45 000. Olimme mukana omalla ständillä.

Hevostalouden ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteiden uudistamista valmistellut työryhmä, jossa MTK oli mukana, sai työnsä valmiiksi. Tutkintojen perusteiden uudistustyö tehtiin hevosalan ja oppilaitosten kanssa vahvassa yhteistyössä. Koulutuksenjärjestäjien ja työelämän yhteistyö on tulevaisuudessa yhä tärkeämpää.

Työ hallituksen kärkihankkeisiin kuuluvan hevosenlannan kierrätystä ja energiakäyttöä edistävässä HEL-MET-hankkeen hankeryhmässä jatkui. Hankkeessa kehitetyn aluemallinnuksen avulla etsitään parhaita mahdollisia ratkaisuja laajemminkin biomassojen hyödyntämiseen niin, että sekä biomassaraaka-aineiden että syntyvien ravinteiden ja energian kuljetus

on mahdollisimman tehokasta ja taloudellisesti kannattavaa.

MTK vaikuttaa varsinkin hevospasvatusta edistäviin toimiin. Osaltaan sellaisena toimi runsaan puolentoistavuoden aikana toteutettu Hevospasvatuksen sähköiset palvelut -hanke. Hankkeella tuotettiin työvälineitä kasvattajien jalostusvalintojen tueksi sekä hevospasvatukseen käytettävän hevospasvateksen laadun varmistamiseksi. Hankkeen tuloksena syntyi muun muassa kaivattu jalostustietojärjestelmä.

Maatalousyrittäjien lomitukset

Lomituspalvelujen uudistamista varten asetettu työryhmä ehdotti loppuraportissaan keväällä, että maatalousyrittäjien vuosiloma olisi jatkossa tilakohtainen. Vuosilomapäivien määrää korotettaisiin samalla nykyisestä 26 päivästä 31 päivään. Maatilalla vain yhden yrittäjän tulisi täyttää edellytykset, ja yrityksen kaikkien yrittäjien tulisi pitää vuosilomansa samanaikaisesti. Tilakohtainen vuosiloma voisi vähentää lomittajien osa-aikaisuutta, mikä turvaisi osaavan lomittajakunnan säilymistä tulevaisuudessa.

Työryhmä ehdotti myös, että oikeus lomituspalveluihin sidottaisiin kaavamaisempaan kotieläinten määrän mukaiseen laskentaan. Lomituspalveluihin olisi edelleen oikeutettu vain sellainen yritys, jossa vähintään yksi maatalousyrittäjä osallistuu päivittäin tai viikoittain välttämättömiin kotieläinten hoitotoihin. Jatkossa lomituspalveluja saisivat myös elinkeinoverotuksen piirissä olevat maatalousyrittäjät, kun MYEL-vakuutus-sidonnaisuudesta luovuttaisiin. Tavoitteena on lainsäädännön yksinkertaistaminen ja soveltamisalan selkeyttäminen.

Itse hankitun lomitukseen käyttöä edistettäisiin korottamalla korvaus 30 euroon tunnissa sekä tekemällä vuosilomaan tai sijaisapuun liittyvästä automaation varallaolosta tai valvontakäynnistä sekä lisävapaasta subjektiivinen oikeus.

Hallituksen maakuntauudistuksen linjaukset ovat pohjana sille, miten lomituspalvelut järjestetään tulevaisuudessa. Kuntien palveluksessa olevat lomittajat ja lomitukseen hallintohenkilöstö siirtyvät maakuntiin maakuntauudistuksen mukaisella liikkeenluovutusperiaatteella. Myös maatalousyrittäjien lomituspalvelujen rahoitus siirtyy maakunnalle. Työryhmä esittää, että maatalousyrittäjien lomituspalvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuu siirtyisi 18 itsenäiselle maakunnalle.

MTK jätti työryhmän loppuraporttiin erivän mielipiteen ja kritisoi erityisesti ehdotusta henkilökohtaisen loma- ja eläinlääkintämuuttamista tilakohtaiseksi. Työryhmän esitystä seurasi lausuntokierros, ja hallituksen esitys oli tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2017. Lausuntokierroksen palautteen perusteella STM päätti kuitenkin luopua muun muassa esityksestä loma- ja eläinlääkintämuuttamisesta tilakohtaiseksi ja lain jatkovalmistelu siirtyi vuodenvaihteen yli.

Vastuullisuus ja hyväksyttävyyden

Nostimme suomalaisen ruuantuotannon vastuullisuuden näkyvästi esille. Laadimme yhteistyössä lihatalojen ja Valion kanssa kotieläintuotannon ympäristö- ja vastuullisuusviestit. Taustoitimme

sekä mediaa että kaupparyhmien viestintää suomalaisen tuotannon eduista globaaliin tuotantoon nähden. Laadimme myös kattavan viestintäpaketin Reppuun jäsenistömme käyttöön sekä toteutimme some-kampanjan suomalaisen ruuan eduista.

Täydensimme MTK:n vastuullisuusohjelmaa Kestävän ja vastuullisen ruuantuotannon osiolla. Ohjelmassa linjattiin MTK:n periaatteet vastuulliseen ruuantuotantoon eläinten hyvinvoinnin, sosiaalisen hyväksyttävyyden, tuoteturvallisuuden, taloudellisen kestävyuden ja riskienhallinnan sekä ympäristön näkökulmista.

LAATU	VASTUULLISUUS	TERVEELLISYYS
<p>Syödään yhdessä suomalaista broileria ja kalkkunaa</p> <p>Suomalaista broileria ei ole lääkitty antibiooteilla vuoden 2009 jälkeen.</p> <p>Tehokas valvonta ja korkea hygienia koko tuotoketjussa takaavat salmoneellisuuden.</p>	<p>Syödään yhdessä suomalaista broileria ja kalkkunaa</p> <p>Linnut elävät vapaana turve- tai kutteripehkuilla.</p> <p>Suomessa ei lintujen nokkia typistetä.</p> <p>Noin 3/4 rehusta on kotimaista viljaa.</p> <p>Pieni hiilijalanjälki.</p>	<p>Syödään yhdessä suomalaista broileria ja kalkkunaa</p> <p>100 grammassa siipikarjan lihaa on 20-30 g proteiinia ja alle 7 g rasvaa.</p>
<p>www.suomibroileri.fi</p> 	<p>www.suomibroileri.fi</p> 	<p>www.suomibroileri.fi</p>

Suomen varuskuntiin toimitettu verkoston tuottama infostandi korkelaatuisesta suomalaisesta siipikarjanlihan tuotannosta.

Huoltovarmuus

Hoidimme Huoltovarmuuskeskuksen (HVK) kanssa sovitut alkutuotannon varautumisen tehtävät. Huoltovarmuusorganisaation alkutuotantopooli toimii MTK:n tiloissa. Poolitoimikunta kokoontui kaksi kertaa. Poolitoimikunnan kokousten yhteydessä tarkasteltiin muun muassa alkutuotannon huoltovarmuuden tilannekuvaa ja kyberuhkia, yhteiskunnan turvallisuusstrategiaa, kuntien ruokahuoltoa sekä kansainvälisen elintarvikekaupan ja elintarviketurvallisuuden vuorovaikutussuhteita.

Sähköjakeluhäiriöiden vaikutuksia elintarviketuotannon jatkuvuuteen selvitettiin Luonnonvarakeskus Luken hankkeessa, jonka ohjausryhmään osallistuimme. Vuoden tärkein harjoitus oli viiden poolin yhteinen Riittääkö ruoka energiakriisissä? -harjoitus lokakuussa.

Lokakuussa pidettiin myös elintarvikehuoltosektorin yhteinen valmiusseminaari, jonka pääteemana oli logistiikka. Alueellisten ja valtakunnallisten toimijoiden yhteistyönä toteutettiin yhdeksän Maatilojen varautumiskurssia, joille osallistui yhteensä 450 henkilöä. Kurssien lisäksi alueellisille toimijoille järjestettiin neljä alueellista työpajaa, joissa kehitimme varautumiskurssien sisältöjä.

HVK:n Huoltovarmuuden skenaariot 2030 -projektissa pohjustettiin seuraavaa Valtioneuvoston päätöstä huoltovarmuuden tavoitteista. MMM:n asettama Alkutuotannon varautuminen -työryhmä kokosi muistion huoltovarmuusorganisaation tuella.

Metsätalous

Puumarkkinat

MTK tuotti jäsenistölle ajantasaista tietoa puumarkkinoilta kotimaasta ja ulkomailta sekä raportoi metsäteollisuuden markkinatilanteen kehityksestä. MTK:n Repussa oli jäsenten käytettävissä tietoa puumarkkinoiden kehityksestä. Tilasimme Kantar TNS Agri Oy:ltä kaksi Metsätutkakyselyä, joissa kysyttiin muun muassa metsänomistajien puun myyntiaikomuksista. Lisäksi MTK osallistui erilaisiin puumarkkinoiden kehittämishankkeisiin muun muassa MMM:n puumarkkinatyöryhmässä ja PTT:n kuolinpesien metsänomistusta käsittelevässä tutkimushankkeessa.

Esittelimme useille potentiaalisille metsäbiotalouteen investoijille Suomen puuvaroja ja niiden riittävyttä, puumarkkinoiden toimivuutta sekä muita Suomen metsätalouden kilpailutekijöitä.

Kuutio.fi-palvelu otettiin käyttöön

Suomen Puukauppa Oy:n omistama sähköinen puukauppapaikka Kuutio lanseerattiin toukuussa 2017. Palvelu lienee maailman ainoa kaikille ostajille ja myyjille avoin digitaalinen puumarkkinapaikka maailmassa. MTK ry on yhtiön suurin yksittäinen omistaja. Lisäksi omistajiksi vuonna 2017 tuli, Oy Silvadata Ab:n

omistamien osakkeiden myynnin kautta, 14 metsänhoitoyhdistä. Lisäksi syksyllä tehdyn merkintäoikeusannin myötä osakkaaksi tuli kuusi metsänhoitoyhdistystä. Käyttäjäksi oli kirjautunut kaikkiaan 40 yhdistystä. Vuonna 2017 Kuution kautta oli myynnissä viisi miljoonaa kuutiometriä puuta.

Puutavaranmittaus

MTK toimi metsänomistajien ja metsänhoitoyhdistysten edustajana Puutavaran mittauksen neuvottelukunnassa ja sen alaisessa energiapuutyöryhmässä. Puutavaran mittauksen neuvottelukunta hyväksyi loppuvuonna uuden kuivumismalliin perustuvan mittausmenetelmän latvusmassalle. MTK osallistui kuivumismallin käytännön maastotutkimuksiin. Lisäksi MTK oli mukana aines- ja energiapuun mittauksen kehittämistyöryhmissä.

MTK osallistui MMM:n valtakirjakaupparyhmän työskentelyyn metsänomistajien edustajana. Työryhmän tavoitteena on edistää hyviä käytänteitä ja toimintamalleja sekä lisätä puumarkkinaosapuolten välistä luottamusta valtakirjalla tapahtuvassa puunmyynnissä. Erityisesti katkontatietoaineistot, ostajakohtaisen

katkontatiedon käyttäminen sekä tarjousvertailut ovat aiheuttaneet paljon keskustelua kuten myös ostajien hyvin erilaiset ja vaikeaselkoiset ostotarjoukset.

Puurakentamista edistettiin

MTK edisti puurakentamista Puuinfo Oy:n osakkaana. MTK toi kuntavaalimateriaalissaan esille puurakentamisen moninaisia hyötyjä.

Ekosysteemipalvelut ja sopimusmallit

MTK oli vahvasti edistämässä metsänomistajien mahdollisuuksia laajentaa ansaintaa myös metsien muihin tuotteisiin ja palveluihin (ekosysteemipalvelut). Tähän sisältyi sopimusperusteisten ja markkinalähtöisten mallien kehittäminen metsänomistajien ja muiden toimijoiden käyttöön. MTK:n virkistysarvokauppasopimusmallin pohjalta Tapion hankkeessa luotiin malli metsäalueen palvelutoimintaa koskeväksi sopimukseksi. Myös Saimaan Geopark -hankkeessa laadittiin sopimusmalli, joka sisältää esimerkkejä muun muassa jokamiehen oikeuksien käyttöä tukevien toimintojen sijoittamisesta alueelle. Sopimusmallin tarkoituksena on auttaa metsänomistajia yleisesti pohtimaan, miten alueiden käytöstä voisi sopia. Sopimusmalleja laadittaessa MTK on korostanut sopimisen vapaaehtoisuutta ja sitä periaatetta, että normaali metsänkäyttö on sallittu, ellei muuta sovita.

Metsälainsäädäntö

Kemera ja tuleva kannustejärjestelmä

Jatkoimme vaikuttamista metsätalouden tulevan kannustejärjestelmän valmisteluun metsävaltuuskunnassa keskusteltujen ja metsäjohtokunnan hyväksymien linjausten pohjalta. MTK:n myötävaikutuksella maa- ja metsätalousministeriö ja metsäkeskus järjestivät myös kuusi alueellista seminaaria, joissa kentän toimijat pääsivät vaikuttamaan kannustejärjestelmän linjauksiin. Lähtökohdaksi asetettiin, että tulevaisuuden järjestelmän tulee olla nykyistä joustavampi, tehokkaampi ja tukien tulee kohdistua yksityisille metsänomistajille.

Metsätietolaki

Liki kaksi vuotta valmisteltu metsätietolain muutos saatiin valmiiksi. Muutokset tulevat voimaan 1.3.2018. Ympäristötiedoksi katsottavat metsätiedot ovat jatkossa sähköisesti saatavissa nykyistä avoimemmin. Ympäristötietoja ovat puustotiedot, luonnon monimuotoisuutta

kuvaavat tiedot sekä metsänkäyttöilmoitukset ja tiedot Kemera-töistä. Olennaista metsänomistajien näkökulmasta on se, että henkilötietojen suoja ei muutoksen myötä heikkene. MTK piti henkilötietojen suojaan liittyviä näkökohtia vahvasti esillä lakimuutosta valmisteltaessa.

Metsälahjavähennys

Metsänomistusvaihdosten lisäämiseksi ja aikaistamiseksi sekä metsätilarakenteen kehittämiseksi vuoden 2017 alussa otettiin käyttöön metsälahjavähennys. MTK teki jäsentensä käyttöön metsälahjavähennyksen laskemista varten laskurin, joka on käytettävissä järjestön verkkosivuilla.

Vastuullisuus ja hyväksyttävyyys

Lasten ja nuorten metsätietämyksen edistäminen

Lasten ja nuorten kiinnostuksella metsätalouteen on suuri merkitys niin metsätalouden hyväksyttävyydelle kuin tulevaisuuden osaajien saamiselle metsäalalle. MTK oli mukana läpi Suomen kulkeneessa metsäsektorin yhteisessä Bioaika-kiertueessa, joka tavoitti noin 25000 yläkoulu- ja lukioikäistä nuorta. Metsänhoitoyhdistykset olivat useilla paikkakunnilla mukana kiertueen Bioaika-toreilla.

MTK ja Metsänhoitoyhdistykset osallistuivat yläkoulujen valtakunnallisen Metsävisan toteuttamiseen sekä arpoivat maakunnittain kahden viikon kesätyöpaikan Metsävisaan osallistuneiden nuorten kesken.

PEFC-sertifiointin toteuttaminen

PEFC-ryhmäsertifiointi toteutettiin viidellä suuralueella. Sertifikaattien haltija on Kestävän Metsätalouden Yhdistys, jonka hallinnossa MTK on mukana. Sertifioitu metsäala oli noin 12,4 miljoonaa hehtaaria.

Alueelliset sertifikaatit olivat voimassa kaikilla alueilla. Metsänhoitoyhdistykset ja niiden jäsentilat ovat sertifiointin piirissä, jolleivät ole erikseen jättäytyneet ulkopuolelle. Metsäsertifiointitoimikunnat vastaavat alueilla käytännön tehtävistä. Toimikuntien puheenjohtajat ovat MTK:n tai SLC:n palveluksessa.

MTK oli mukana PEFC-Suomen hallituksessa ja kehittämistyöryhmässä ja tätä kautta PEFC-sertifiointin tunnettuutta ja vaikuttavuutta lisäävissä hankkeissa. Näihin kuului muun muassa

PEFC-Suomen ja Motivan toteuttama hanke vastuullisten puupohjaisten tuotteiden edistäminen julkisissa hankinnoissa. Kansainvälisen PEFC:n yleiskokous järjestettiin lokakuussa Helsingissä - ensimmäistä kertaa Pohjoismaissa. Kokouksen sidosryhmäpäivässä ja maastoreikeilyllä esittelimme osallistujille suomalaista perhemetsätaloutta ja metsänhoitoyhdistyksen toimintaa.

MTK osallistui myös PEFC:n kansainvälisten standardien päivitystyöhön, jossa korostimme perhemetsätalouteen soveltuvien ja kustannustehokkaiden toimintamallien kehittämistä.

Monimuotoisuus ja suojelu

Pyöreän pöydän prosessi monimuotoisuuden lisäämiseksi

MTK osallistui aktiivisesti ministeri Tiilikaisen metsäluonnon monimuotoisuuden pyöreän pöydän prosessiin. Konkreettisenä toimenpiteenä toteutettiin Luontolahjani satavuotiaalle -kampanja, josta tiedotettiin aktiivisesti. Säätiömalli metsänsuojelun rahoitukseen toteutettiin MTK:n aloitteesta. Kampanja toteutui erinomaisesti lähes tuplatan tavoitteensa.

METSO-ohjelma

METSO-ohjelman toteutus oli kärsinyt aiemmin tehdyistä budjettileikkauksista. MTK vaikutti aktiivisesti rahoitustason korotukseen, ja parantuneen budjetin myötä tulostavoitteet lähes toteutuivat. MTK:n aloitteesta koulutusta lisättiin, tuloksena muun muassa yhdistetyt METSO- ja liito-oravakoulutukset metsäammattilaisille. Freshabit-hankkeessa kehitettiin vesiensuojelun ja METSO-suojelun synergioita.

Monimuotoisuus metsänhoidossa

MTK oli mukana kehittämässä metsien monimuotoisuutta turvaavia uusia toimintamalleja Monimetsä-hankkeessa. Hankkeessa kehitettyä luonnonhoidon tarkistuslistaa ja neuvontamateriaalia testattiin metsänhoitoyhdistyksissä. Tarkistuslistan avulla metsänomistajan luonnonhoidon tavoitteet tuodaan osaksi metsänhoitotöitä ja hakkuiden toteutusta. Vuoden 2018 Monimetsä-koulutusten sisältöön vaikutettiin aktiivisesti.

MTK:n ja SLC:n aloite tekopötkkelöiden tekemisestä sähkölinjojen vierimetsähakkuiden yhteydessä otettiin Energiategollisuudessa hyvin

vastaan. Mhy Pohjois-Karjalan pilottihankkeen kokemuksia hyödynnettiin. Pisin toteutettu hanke on Savon Voiman yli 100 kilometrin vierimetsähakkuut, joihin tekopötkkelöitä tuotettiin.

Metsänhoitoyhdistysten osaamista luonnon- ja riistanhoidossa sekä maankäyttöpolitiikassa vahvistettiin perustamalla ko. asiantuntijoiden verkosto metsänhoitoyhdistyksiin. Verkoston asiantuntijoille jaettiin ajankohtaista tietoa luonnonsuojelun, maankäytön ja riistanhoidon edistämisestä sekä kannustettiin ja neuvottiin paikalliseen edunvalvontaan. Kaavoituksen seuranta ja METSO-sopimusten välitystoiminta aktivoitui, ja esimerkiksi Tuli takaisin metsiin -hankkeen pilottikohteet hankittiin toteutettaviksi verkoston kautta.

MTK on Freshabit LIFE+ -hankkeen valtakunnallisessa ja alueellisissa ohjausryhmissä. Ohjausryhmien työskentelyssä on tuotu esille maanomistajanäkökulmaa. Suomen metsäkeskus ja LUKE kehittävät Etelä-Savossa uusia paikkatietotyökaluja metsätalouden vesiensuojelun suunnitteluun. MTK on tuonut esille metsätalouden vesiensuojelun kehittämiseen vahvasti metsänomistajanäkökulmaa.

Pohjavesialueiden luokitustyö jatkui alueellisten ELYjen toimesta. Ensimmäisiä valmistuneita luokituksia tuli kuulemisvaiheeseen.

Kenttäpäälliköt vaikuttivat alueellisten metsäohjelmien toteutukseen ja puunkäyttöä lisäävien hankkeiden etenemiseen. Useissa maakunnissa valmistellaan merkittäviä tehdashankkeita. Metsien hyödyntämisaste on jatkanut nousuaan jo usean vuoden ajan.

Hirvikannan ja metsätalouden yhteensovittamisen haasteet jatkuivat. Kenttäpäälliköt osallistuivat kattavasti alueellisiin neuvotteluihin, joissa tarkasteltiin vahinkokehitystä ja asetettujen hirvikantatavoitteiden toteutumista. Lisäksi paikallista vaikuttamista lisättiin ja paikallisten järjestöjen toimintaa edistettiin. Vaikuttamisen seurauksena hirvikantaa leikattiin monissa maakunnissa, mutta osassa maata hirvikannat ovat edelleen tavoitteiden yläpuolella.

Maakuntakaavoitus jatkui useissa maakunnissa. Kenttäpäälliköt vaikuttivat maakuntakaavojen valmisteluun tuottajaliittojen kanssa, työryhmissä ja antamalla lausuntoja. Kaavojen vaikutuksia on saatu metsätalouden kannalta myönteisimmiksi. Kunnallisiin yleiskaavoihin vaikutettiin yhdessä

metsänhoitoyhdistysten kanssa. Lisäksi MTK vaikutti, että metsätalouden toimintaedellytykset otettiin huomioon maakuntaohjelmissa.

EU:n biotalous- ja metsästrategia

MTK on aktiivisesti osallistunut keskusteluun EU:ssa ja tehnyt yhteistyötä tuottajaorganisaatio Copa-Cogecan ja CEPF:n kanssa. EU:n biotalousstrategian väliarvioinnissa ja päivittämisessä on korostettu metsänomistajien elintärkeää roolia ekosysteemipalveluiden ylläpitäjänä sekä kestävän raaka-aineen tuottajana. Olemme

aktiivisesti tuoneet esille metsäbiotaloutta sekä sen mahdollisuuksia kestävän kehityksen tavoitteiden ja Pariisin ilmastosopimuksen täyttämiseksi EU:ssa.

EU:n metsästrategia tullaan väliarvioimaan vuonna 2018 ja asiaa käsiteltiin EU:n parlamentissa joulukuussa. Osallistuimme keskusteluun ja painotimme EU:n metsästrategian merkitystä metsäpolitiikan ohjauskeinona sekä sosiaali-ekonomisten tekijöiden vahvempaa huomioimista.

Riistapolitiikka ja vahinkoeläimet

Hirvieläinten metsätaloudelle aiheuttamien vahinkojen korvausmenettely muuttui asetusmuutoksen myötä toukokuun alussa. Yksinkertaistettu taimikon maastomittaus yhdistettynä korvausperusteiden uudistamiseen nosti korvaustasoa noin kolmanneksen. Vahingonkorvausten hakeminen on vilkastunut merkittävästi uudistuksen jälkeen. Hirvikannan ja metsätalouden yhteensovittamisen haasteet jatkuivat. Kenttäpäälliköt osallistuivat kattavasti alueellisiin neuvotteluihin, joissa tarkasteltiin vahinkokehitystä ja asetettujen hirvikantatavoitteiden toteutumista. Lisäksi paikallista vaikuttamista lisättiin ja paikallisten järjestön verkostojen toimintaa edistettiin. Vaikuttamisen seurauksena hirvikantaa leikattiin monissa maakunnissa, mutta osassa maata hirvikannat ovat edelleen tavoitteiden yläpuolella.

Säädöksiin liittyvä byrokratian purkaminen jatkui myös metsästyslakia koskien. Rauhoittamattomien lintujen poistamiseen pesimäkaudella oikeuttavan poikkeuslupien hakemisen rinnalle luotiin joustavampi ilmoitusmenettely.

MTK vaikutti sekä kansallisella, että EU-tasolla suden kannanhoidollisen metsästyksen jatkumiseksi ja susien aiheuttamien vahinkojen vähentämiseksi. Lisäksi MTK tuki kaatolupamäärien lisäämistä susikannan kasvun hidastamiseksi.

Afrikkalaisen sikaruton leviämisen estämiseksi MTK vaikutti aktiivisesti kotimaan villisikakannan pienentämiseksi. Toimenpiteet suunnattiin metsästyksen yleiseen aktivointiin ja erityyppisten kannustimien kehittämiseen. Myös kantarvioiden kehittämistä edistettiin.

MTK toi aktiivisesti esiin rauhoitettujen lajien aiheuttamiin vahinkoihin liittyvän tilanteen kestämyyttä maanomistajien näkökulmasta. MTK muistutti, että erityisesti rauhoitettujen lintujen maataloudelle aiheuttamat vahingot ovat todellinen ja kasvava ongelma, joka tulee ottaa vakavasti. MTK vaati, että monin tavoin ongelmallinen nykyjärjestelmä on saatava pikaisesti uudistettua Suomen perustuslain mukaiseksi, korvaustasoiltaan riittäväksi ja menettelyiltään sujuvaksi. MTK jatkaa edunvalvontaa uuden lainsäädännön valmisteluun liittyen ministeriön asettamassa työryhmässä vuonna 2018.

Korvausmenettelyn kehittämisen ohella MTK piti yllä keskustelua vahinkojen ennaltaehkäisemisen tehostamisesta. MTK esitti huomioita poikkeamislupien myöntämiseen liittyvistä tulkinnoista, jotta maanomistajilla olisi käytännössä mahdollisuuksia pyrkiä estämään vahinkojen aiheutuminen. MTK vaikutti vahvasti sen puolesta, että suojelun myötä haittaa aiheuttavaksi lajiksi muuttunut naakka säädettäisiin rauhoitetun lajin sijaan rauhoittamattomaksi lajiksi.

Ympäristö ja maankäyttö- politiikka

Ympäristöstä.
Yhdessä.

Kestävän kehityksen edistäminen

MTK vaikutti Suomen kestävän kehityksen toimikunnassa ja viesti eri yhteyksissä maa- ja metsätalouden keskeisestä roolista YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden (Agenda2030) saavuttamiseksi. Osana MTK:n vastuullisuustyötä julkistimme MTK:n ympäristölupaukset ja elinkeinomme vahvan yhteyden YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin (Agenda 2030). Tämä oli myös edelläkävijyyttä, sillä sama yhteys julkistettiin myöhemmin komission tiedonannossa koskien 2020 jälkeistä maatalouspolitiikkaa, otsikolla Ruuan ja maanviljelyn tulevaisuus. [Järjestön uudistetut ympäristölupaukset](#) sai hyvän vastaanoton myös MTK:n ulkopuolella.

MTK varmisti, että maanomistajat nähdään tavoitteiden turvaamisen ja edistämisen osalta aktiivisina kumppaneina, ei vain ohjauksen kohteina. Omaisuuden suojaan kuuluu olennaisesti se, että maanomistaja tietää mailleensa kohdistuvista suunnitelmista ja hankkeista. Vuorovaikutuksen tulee olla aitoa ja läpinäkyvää kaikissa prosesseissa. MTK korosti yhteiskuntavastuullista rooliaan omaisuuden suojan puolustajana, koska yksityinen maanomistus on vahva perusta hyvinvointiyhteiskunnalle.

Ilmasto- ja energiapolitiikka

LULUCF ja RED II

Vuosi 2017 oli täynnä haasteita EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan parissa. MTK vaikutti aktiivisesti kahteen keskeiseen Euroopan Unionin ilmasto- ja energiapolitiikkaa määrittelevän säädöksen valmisteluun. Komission kesä- ja talvipaketti vuonna 2016 aloittivat keskustelun metsien roolista ilmastomuutoksen torjunnassa. Maankäyttöä ja maankäytön muutoksia koskevan LULUCF-esityksen käsittelyyn lähdettiin komission epäedullisesta tekstistä eikä neuvostostakaan saatu tukea aktiiviselle ja kestäväälle metsänhoidolle ilmastomuutoksen torjunnassa. Ahkera työskentely tuotti kuitenkin tulosta parlamentin äänestyksessä ja kolmikantaneuvotteluissa, joten Suomi voi nostaa vuosittaisen hakkuumääränsä 80 miljoonaan kuutiometriin, kuten kansallisessa metsästrategiassa todetaan.

Uusiutuvan energian direktiivi (RED II) vaikuttaa metsätalouteen pääasiassa biomassan kestävyyskriteerien kautta, mitkä koskevat tällä kertaa myös metsäbiomassoja. MTK on korostanut maakohtaisen riskiperusteisten kestävyyskriteerien merkitystä sekä edistänyt markkinapohjaisten bioenergia markkinoiden kehitystä. MTK pystyi vaikuttamaan neuvoston ja parlamentin valmisteluun siten, että keväällä 2018 jatkuvien

neuvotteluiden lähtötilanne on uusiutuvan energian lisäämisen kannalta suosiollinen ja että kestävyyskriteerien ei pitäisi muodostaa kohtuutonta kustannusrasitetta Suomessa kestävästi tuotettujen raaka-aineiden energiakäyttöön. MTK onnistui estämään sellaisten näkemysten päätyminen osaksi direktiiviä, jotka olisivat tehneet osasta Suomessa kestävästi tuotetuista raaka-aineista markkinoille kelpaamattomia.

Vauhditimme hiilensidonnasta todentamista tutkimuksen tuella vaikuttaaksemme EU:n hiilensidonnasta laskentamalleihin. MTK korosti eri tutkimushankkeissa ja hankehauissa kasvien hiilensidonnasta merkitystä ja luonnontieteellistä laskentaa, jossa biomassan tuotanto nähdään kokonaisuutena luonnon aikajänteellä. MTK vaati monissa yhteyksissä eläinpäästöjen rinnalle rehujen hiilensidonnasta huomioimista.

MTK järjesti tammikuussa ilmastoseminaarin Euroopan parlamentissa yhteistyössä ALDE:n kanssa. Ruotsin maatalousyliopiston ja Luonnonvarakeskuksen professorit alustivat pohjoisten metsien ja peltojen hiilensidonnasta.

MTK järjesti biokaasun edistämiseen keskitetyn seminaarin, jossa biokaasun kasvavan energiakäytön edistämisen mahdollisuuksia hahmoteltiin. MTK vaikutti energiaturvien myöntövaltuuksien valmisteluun siten, että maatalouden yhteydessä toteutettavien biokaasuinvestointien tukikelpoisuus helpottui. MTK edisti biokaasun liikennekäytön kasvua viestinnässä. Biokaasun liikennekäyttö kääntyi kasvun uralle vuoden 2017 aikana. MTK vaikutti kansallisen energia- ja ilmastostrategian toimeenpanoon siten, että siinä huomioidaan biokaasun mahdollisuudet.

Kiertotalous voitoksemme

MTK nosti esiin kierrätysravinteita koskevassa keskustelussa valmisteiden orgaaniset haitta-aineet. Ravinteiden kierrätys on tärkeää, mutta sen on tapahduttava niin, että maaperä pysyy puhtaana ja turvallisten elintarvike- ja raaka-aineiden tuottaminen on tulevaisuudessakin mahdollista. Korostimme, että jätevesien käsittelytekniikkaa tulee kehittää niin, että kierrätettäväksi päätyy turvallista materiaalia vesipäästöjen lisääntymättä. Lisäksi fosfori tulee saada kiertoon muodossa, joka on kasveille käyttökelpoista.

Olemme toimineet aktiivisesti niin Brysselissä kuin Suomessa, erityisesti jätealan strategisessa yhteistyöryhmässä. Olemme keskustelleet

keskeisten virkamiesten kanssa maa- ja metsätalouden erityisasemasta jätelain tulkinnoissa. Esimerkiksi maatalojen yhteyteen rakennettavien biokaasulaitosten investointihalukkuuteen liittyy olennaisesti se, millaisia tulkintoja jätelainsäädäntöön muodostuu yli hallintorajojen. Olemme tuoneet virkamiehiä saman pöydän ääreen kokonaiskuvan muodostamiseksi. Olemme osallistuneet aktiivisesti myös SITRA:n vetämään kiertotalousstrategian toimeenpanotyöhön.

EU-jätelainsäädäntöön liittyi kansallinen hankintalain ja jätelain yhteensovittamista koskeva lakihanke, jonka alkuperä on EU-tasolla. Lakimuutosten yhteisvaikutuksena tunnistettiin haja-asutusalueiden jätehuollon nykytason heikentyminen. Olemme tuoneet maaseutuvaihtokutukset vahvasti esiin lainvalmisteluvaiheessa ja vaatineet välttämättömyyspalveluna toimivaa jätehuoltoa kaikkialle Suomeen kohtuulliseen hintaan.

Elinkeinoja tukeva vesipolitiikka

Järjestön tavoitteena on vesienhoitotoimenpiteiden vapaaehtoisuuden säilyttäminen vesipuitedirektiivin toimeenpanossa. Vesienhoidon tavoitteena on vesien hyvän tilan säilyttäminen ja parantaminen siellä, missä tila on heikentynyt. Vuonna 2017 valmisteltiin vesienhoitoalueittain asiakirjat vesienhoidon keskeisistä kysymyksistä seuraavalla vesienhoitokaudella 2022–2027. Asiakirjat lähtivät lausuntokierrokselle helmikuussa 2018. MTK:n edustajat osallistuivat alueilla asiakirjojen valmisteluun sekä tukivat liitojen edustajia valmistelussa. Lisäksi MTK osallistui koko maan tasolla asiaa käsitteleviin ryhmiin ja tapahtumiin.

ELY-keskukset tekivät pohjavesialueiden uudestaan luokittelua ja rajausten tarkastusta koko maassa, ja työ jatkuu vuonna 2018. MTK tiedotti asiasta jäsenilleen. Koska asian tarkempi seuraaminen vaatii paikallistuntemusta, MTK korosti, että jokaisen pitää seurata omalla alueellaan työn edistymistä ja antaa palautetta kuulutusvaiheessa.

MTK toimi BFFE:n (Baltic Farmers' Forum on Environment) sihteeristönä ja edusti Itämeren rantavaltioiden viljelijöitä useissa HELCOMin kokouksissa, joissa maatalouden rinnalle nostettiin muita rehevöitymiseen vaikuttavia tekijöitä kuten sisäinen kuormitus.

Luontopolitiikalla kohti vapaaehtoisuutta ja markkinalähtöisyyttä

EU:n komissio julkaisi keväällä 2017 toimintaohjelman luonnonsuojeludirektiivien toimeenpanon tehostamiseksi. MTK muistutti asiaan liittyneissä keskusteluissa siitä, että maanomistajat on nähtävä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ja edistämisen osalta aktiivisina kumppaneina, ei vain ohjauksen kohteina. Menettelyjen on mielestämme oltava aidosti vuorovaikutteisia, läpinäkyviä ja perusteltuja.

Maa- ja metsätalouden sekä maaseudun muiden elinkeinojen toimintaedellytysten on oltava tasapainossa luonnonsuojelun kanssa. Suojelun ja kannattavan elinkeinonharjoittamisen yhteensovittamisen kannalta on tärkeää tulkita säännöksiä niin, että käytännöt ovat maanomistajille kohtuullisia. MTK on vaatinut tulkintatilanteisiin joustavuutta, jotta poikkeamismahdollisuuksia hyödynnettäisiin tarkoituksenmukaisesti ja lajien suojelutason arvioinnissa huomioitaisiin uhanalaisuusarviontien tulokset.

MTK osallistui aktiivisesti erilaisiin työryhmiin, joissa käsiteltiin luonnonsuojeluun liittyviä asiakokonaisuuksia. Toimme useissa yhteyksissä esiin sitä hyvää työtä, jota maa- ja metsätaloudessa jatkuvasti tehdään luonnon hyväksi.

Maankäytön lait ja sopimukset palvelemaan maanomistajien etua

MTK oli työryhmässä valmistelemassa maankäyttö- ja rakennuslain uudistusta, jossa muun muassa maisematyöluvan käyttö yleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla poistettiin, jo olevaan maaseutuyritykseen kuuluvan maa- ja metsätalouden tai sen liitännäiselinkeinon harjoittamista varten tarpeellinen rakennus poistettiin suunnittelutarpeen piiristä, ELY-keskuksen rooli muutettiin neuvoo-antavaksi ja yleiskaavan käyttöä rakennuslupien myöntämisen perusteena laajennettiin. Metsäalueiden kaavoitusta on kehitetty eri toimijoiden kanssa laatimalla esitteitä ja kouluttamalla toimijoita laajasti.

MTK on ylläpitänyt tiivistä yhteistyötä oikeusministeriöön lunastuslainsäädännön uudistamiseksi vastaamaan perustuslaillista omaisuuden suojaa. Lunastuslain uudistamisen käynnistäminen siirtyi 2018 puolelle.

MTK ja Energiategollisuus sopivat yhteisistä, yksityistä omistusoikeutta kunnioittavista toimintatavoista verkonrakentamishankkeissa uuden suositussopimuksen muodossa. MTK on

kouluttanut erityisesti Carunan suunnittelijoita ja urakoitsijoita maanomistajien oikeuksista ja tarpeista. MTK on ollut mukana useissa maanomistajille järjestetyissä tupailloissa verkonrakentamishankkeita koskien. Maanomistajille on muistutettu oikeuksista ja tasavertaisuudesta sopimustilanteissa, jotta hankkeista maksettavat korvaukset saataisiin paremmin vastaamaan omaisuuden täyttä arvoa.

MTK:n pitkäaikaisen vaikuttamisen ansiosta ympäristöministeriö alkoi valmistella yleistä ilmoitusmenettelyä, joka korvaisi muun muassa pääosan eläinsuojien ympäristöluvista. Samanaikaisesti toimintansa aloitti työryhmä, jonka tehtävänä on laatia esitys eläinsuojien uuteen ilmoitusmenettelyyn siirtämisen edellyttämistä toimenpiteistä ja lainsäädäntömuutoksista. Käytännössä työ on ollut pitkälti asetuksen ja ilmoituslomakkeen valmistelua. MTK osallistui aktiivisesti työryhmään, jonka toimikautta jatkettiin vuoden 2018 puolelle. Työryhmä toimi myös niin sanottua hajutyökäluä valmistele- van hankkeen ohjausryhmänä. Tämän toivotaan tuovan helpotusta hajuista aiheutuviin ympäristöristiriitoihin.

MTK edisti ympäristöllisiä hallintomenettelyjä yhdistävää hallituksen kärkihanketta, jolla perustetaan ympäristöön liittyville lupaprosesseille yksi luukku. Lakihankkeen idea on sujuvoittaa sellaisten hankkeiden hallinnosta taakkaa, jotka tarvitsevat toteutuakseen useamman kuin yhden ympäristöllisen luvan. Yhden luukun toteutumisen edellytys on lainsäädäntömuutosten lisäksi toimiva sähköinen asiointi niin kunnassa kuin valtion viranomaisessa.

MTK vaikutti valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistamiseen, jossa valtion ohjausvaltaa alueidenkäytön suunnittelussa selkeytettiin merkittäväksi kuntien maankäytövallan lisäämiseksi. Yhdyskuntien tiivistämisvaatimuksesta luovuttiin, joten kuntien keinot hajarakentamisen mahdollistamiselle helpottuivat. Biotalousalan tarpeet yhtenäisille maa- ja metsätalousalueille noteerattiin uutena tavoitteena.

Elinkeinpolitiikka ja yrittäjyys

Maakuntaudistus

MTK jatkoi vuonna 2017 maakuntaudistusvalmistelun ohjaamista maaseudun kannalta suotuisaan suuntaan. Valtakunnan tasolla vaikutettiin satojen lakien valmisteluun ja jokaisessa maakunnassa tulevan maakuntamallin rakentamiseen. Yhteistyö ja tiedonkulku järjestön sisällä oli poikkeuksellisen hyvää.

Uudistus eteni pääsääntöisesti MTK:n toiveiden mukaisesti. Suurinta huolta aiheuttanut lupa- ja valvontaviraston ympäristötoimintamalli linjattiin vuoden 2017 vastaamaan MTK:n toivomaa mallia. Keskeisistä kokonaisuuksista maaseutuhallinto, kasvupalvelut ja ympäristöterveydenhuolto on valmisteltu maaseudulle myönteisellä tavalla. Lomituksen järjestämisessä oli vielä muutamia avoimia asioita.

Liikenne, infra ja digitalisaatio

MTK vaikutti aktiivisesti lukuisiin liikenteen uudistuksiin sekä tuotti materiaalia päätöksenteon tueksi.

Parlamentaarisen liikenneverkkojärjestön linjauksia pyrittiin ohjaamaan oikeaan suuntaan. MTK nosti esille esimerkiksi lataus- ja tankkausasemaverkoston kattavuuden tärkeyttä ja biokaasun edistämiskeinoja.

MTK oli mukana yksityistielain uudistamista pohtineessa työryhmässä. Eduskuntaan edennyt hallituksen esitys oli pitkälti MTK:n esitysten mukainen.

MTK varmisti, että tieliikenne- ja maantielakien uudistus edistää yrittäjyyttä. Traktoreita koskevat säädökset nopeuksista, pätevyyksistä, katsastuksista sekä mitoista etenivät MTK:n esitysten mukaisesti. Traktoreiden massoja ja mittoja koskevissa määrittelyissä kommentteja kerättiin laajasti MTK:n kentältä. Maaseutumatkailu- ja henkilökuljetuksissa asetettiin kuitenkin tarpeettomia rajoituksia. Lisäksi muutamien tahojen ehdottamat traktoreiden verokorotukset saatiin estettyä ja traktorisääntelyä kevennettyä.

Digitalisaatiovaikuttaminen MTK:ssa oli vuonna 2017 monipuolista. Keskeistä on nopeiden verkkoyhteyksien varmistaminen kaikkialla Suomessa ja niiden avulla kehittyvät maaseudun elinkeinot. Valtioneuvoston periaatepäätökseen maaseudun digitalisaatiosta saatiinkin kirjaus peruspalveluvelvoitteen nostosta kahdesta MB/s kymmeneen ja myöhemmin sataan.

MTK tilasi WSP:ltä selvityksen siitä, mitä 5G tulee merkitsemään maaseudulle ja maaseudun elinkeinoille.

Yrittäjyys

MTK edisti vuoden 2017 yrittäjyysedellytyksiä monipuolisesti. Toimintansa aloittaneessa parlamentaarisessa yritystukityöryhmässä vaikutettiin maaseudun elinkeinoja edistävästi. MTK kertoi muille yrittäjäjärjestöille maaseudun yritystukien vaikuttavuudesta.

MTK korosti maaseudun yritysten kehittämispalvelujen saatavuutta organisaatiomuutoksissa, esimerkkinä Business Finland ja kasvupalvelu-uudistukset.

Yrittäjyyden edistäminen oli myös maaseutuverkoston painopistealue. Tätä varten perustettiin työryhmä, joka toimi MTK:n johdolla. MTK oli myös mukana eurooppalaisissa yrittäjyyttä ja innovaatioita edistävissä ryhmissä ENRD ja EIPAgri.

MTK toimi aktiivisesti työvoiman saannin parantamiseksi maaseudun yrityksiin. TEM:ön maahanmuuttaja SIB -hankkeeseen MTK kartoitti halukkaat maaseutuyrittäjät. Lisäksi MTK toimi yhteistyökumppana alkuvaiheessa olevassa työllisyys SIB -hankkeessa. MTK toi esille uusia digitaalisia työkaluja työllistämisen avuksi.

Kausityölain ja -asetuksen valmisteluun osallistuttiin aktiivisesti yhteistyössä Maaseudun Työntantajaliiton, Hedelmän- ja Marjanviljelijöiden Liiton ja Kauppapuutarhaliiton kanssa. Valtaosa jäsenille tärkeistä tavoitteista saatiin pitkän valmistelun jälkeen läpi. Kausityön tarjoamisen menettelyn tulisi keventyä uusien säädösten mukaisten menettelytapojen ansiosta, asetuksen toimialaluettelo on mahdollisimman kattava ja lupa voidaan myöntää aikaisempaa pidempänä. Täysin tarpeettomaksi koettu niin sanottu saatavuusharkinta jäi vain pisimpiin eli yli kuuden kuukauden mittaisiin kausityölupiin. MTK:n tehtävänä on nyt osaltaan seurata uuden lupajärjestelmän toimeenpanoa ja epäkohtien ilmetessä ehdottaa niihin ratkaisumalleja.

MTK oli vuoden aikana mukana monella tapaa konkreettisessa yritysten toimintaa kehittävässä työssä. MTK oli yhtenä järjestäjästä Maaseudun kasvupolulla, jossa yksittäisille yrityksille annettiin runsaasti sparrausta. MTK edisti uusia liiketoimintamahdollisuuksia luomalla malleja maaseudun sivuvirtojen kiertotalousmarkkinapaikalle.

MTK valmisteli yhdessä Suomen yrittäjien ja AEL:n kanssa pk-yrityksille soveltuvan perustutkinnon yritystoiminnan kehittämiseksi.

Koulutuksen painotuksena oli markkinointi ja media. Yhdessä muiden järjestöjen kanssa käytiin yrittäjyyden pyöreän pöydän keskusteluja tavoitteena kampanja maaseudun yrittäjämagon nykyaikaistamiseksi.

Maaseutu- ja aluepolitiikka

MTK oli aktiivisesti mukana maaseutupolitiikan neuvoston sekä sihteeristön työssä. Lisäksi MTK:n edustaja oli mukana maaseutuverkoston ohjausryhmässä. Maaseutupolitiikkaa on tehty maaseutuelinkeinolähtöisesti. MTK on osallistunut maaseutupolitiikan verkostojen työhön. Maaseutupolitiikan suurimmassa valtakunnallisessa satsauksessa maaseutuparlamentissa MTK oli yksi pääjärjestäjistä.

MTK oli mukana lakeja uudistavassa ohjausryhmässä aluekehittämisjärjestelmän lainsäädännön muuttuessa maakuntauudistuksen yhteydessä. Lakiluonnokset ovat MTK:n esitysten mukaisia.

MTK:n johtokunta keskusteli maaseudun ja kaupungin vuorovaikutuksesta ja teki asiaan liittyvän kannanoton.

Vuonna 2017 alkoi tulevan EU rahoituskauden valmistelu toden teolla. MTK oli mukana koheesiopolitiikan valmistelua tekevissä TEM:ön jaostoissa sekä toi aktiivisesti esille tavoitteita seuraavalle kaudelle. Tavoitteita esimerkiksi Itä- ja Pohjois-Suomen erityisasema, liikenneverkon kunto, laajakaistayhteydet, arktisuus, Venäjän läheisyys sekä elinkeinopolitiikka yleisesti. Tauspaperit ovat MTK:n esitysten mukaisia.

MTK teki tiivistä yhteistyötä muiden maaseutua kehittävien järjestöjen, kuten Suomen kyltien ja julkisten toimijoiden kanssa. Valmistelussa oli esimerkiksi tulevat kasvupalvelut, maaseudun monipalvelukeskukset ja kilpailu Suomen älykkäimmistä kylästä.

Maaseutumatkailu

MTK oli vahvasti mukana maaseudun matkailuyritysten näkemysten esiintuonnissa ja edunvalvonnassa erityisesti matkailua, alkoholilainsäädäntöä ja matkapakettiyhdistelmiä koskevan lainsäädännön uudistusten yhteydessä. Lakiuudistusten lopputulokset eivät olleet parhaat mahdolliset, mutta aktiivista työtä jatketaan byrokratian purkua edistäen ja maaseutumatkailuyritysten toimintaympäristöä parantaen.

Matkailun kasvuluvut Suomessa ovat Euroopan kärkikastia erityisesti maahamme saapuvien kansainvälisten matkailijoiden ansiosta. Edunvalvontamme on tukenut maaseudun matkailuelinkeinon aseman säilymistä ja kehittymistä esimerkiksi viestimällä positiivisesti maaseudun matkailutuotteiden ja ruokamatkailun kysynnän kasvusta.

Yhteistyö Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry:n ja Lomalaidun ry:n kanssa jatkui tiiviinä muun muassa maaseutumatkailun markkinoinnissa

ja sähköisen markkinointipaikan Matka-maalle.fi -palvelun kehitystyössä sekä alan edunvalvonnassa.

Vaikutimme alan kehittämistyöhön osallistumalla hankkeiden ohjausryhmätyöskentelyyn. Osallistuimme aktiivisesti TEM:n matkailun yhteistyöryhmän toimintaan.

Veropoliitikka

Vuoden 2017 aikana hallitus poisti MTK:n tavoitteen mukaisesti varainsiirtoveron osakeyhtiöittämissitilanteista. Näin maataloudessa voi vuoden 2018 alusta siirtyä osakeyhtiömuotoon muiden perheyriyten kanssa tasavertaisesti, kun toimintamuodon muutoksessa ei enää tarvitse maksaa neljän prosentin varainsiirtoveroa kiinteän omaisuuden siirtämisestä osakeyhtiöön.

Hyvin harva maatila toimii osakeyhtiömuodossa. Kiinnostus yhtiöittämiseen on kuitenkin jatkuvasti kasvanut, kun osakeyhtiön verokanta on laskenut 20 prosenttiin. Varainsiirtoverovapaus yhtiöittämissitilanteista poistaa käytännössä viimeisen olennaisen esteen maatilän yhtiöittämiseltä. Nykyinen neljän prosentin varainsiirtovero on ollut merkittävä kuluerä kiinteistöintensiivisen toiminnan, kuten maatalouden, yhtiöittämisessä.

Osakeyhtiöittäminen mahdollistaa investointeja paremmin kuin suoraan omistettu maatalous. Suoraan omistetulla maatilalla maatalouden tulo nimittäin jaetaan verotuksessa ansio- ja pääomatulo-osuuteen. Ansiotuloverotus on jyrkän progressiivinen tulojen noustessa. Ylin marginaaliveroaste on lähellä 60 prosenttia. Pääomatuloverokannatkin ovat kireät 30 ja 34 prosenttia.

Yrittäjävähennys

MTK:n pitkäaikainen tavoite toteutui, kun viiden prosentin yrittäjävähennys tuli voimaan vuonna 2017. Yrittäjävähennys koskee laajasti elinkeinotoiminnan, maatalouden ja porotalouden harjoittajia. Myös metsätalouden verotuksessa otetaan huomioon vastaava vähennys.

Yrittäjävähennys merkitsee maa- ja metsätalouden harjoittajille noin 38 miljoonan euron verosäästöä. Vastaavan edun saaminen esimerkiksi suoran tulotuen kautta edellyttäisi jopa yli 50 miljoonan euron tuloveronalaista lisätukea. Yrittäjävähennys on lisäksi toistaiseksi voimassa oleva ja sellaisena merkitys kertaantuu joka vuosi.

Yhteismetsän jääminen vähennyksen ulkopuolelle pystyttiin valiokuntavaiheessa eduskunnassa korjaamaan laskemalla yhteismetsiin sovellettavaa verokantaa 26,5 prosenttiin. Metsätalouden tappiollisen pääomatulon viiden prosenttiyksikön vähennysrajoitus poistettiin myös eduskunnan verojaostossa.

MTK järjesti vuonna 2017 yhdessä MTK:n liittojen kanssa osakeyhtiöittämissitilaisuuksia ja veroseminaareja eri puolella maata. Tilaisuuksissa oli reilusti yli tuhat maa- ja metsätaloudenharjoittajaa.

Sosiaaliturva ja hyvinvointi

Maatalousyrittäjien eläkelaitos Melan Väliä viljelijästä -projektin ja MTK:n tuottajaliittojen maakunnallisten hyvinvointihankkeiden kautta on vuonna 2017 kohdattu jo yli tuhat haastavassa tilanteessa olevaa maatalousyrittäjää. Projektin ja hanketyöntekijät ovat yhdessä yrittäjien kanssa etsineet ratkaisuvaihtoehtoja yrittäjän ongelmiin. Usein jo ulkopuolisen kanssa käyty luottamuksellinen keskustelu on auttanut jäsentämään ajatuksia uudelleen.

Keskusteluavun lisäksi maatalousyrittäjillä on ollut mahdollisuus hakea Melalta ostopalvelusitoumusta, jolla voi ostaa esimerkiksi terapiaa uupumuksen hoitoon tai asiantuntija-apua taloudellisiin ja juridisiin kysymyksiin. Vuoden aikana Mela myönsi 650 ostopalvelusitoumusta. Lähes puolet sitoumuksista on myönnetty henkisen jaksamisen tukemiseen ja puolet talousneuvontaan.

Väliä viljelijästä -projektia on toteutettu hallituksen kriisipaketissa Melalle myöntämän miljoonan euron määrärahan ja lisäbudjetin panostuksen turvin. Hallituksen budjettiesityksessä vuodelle 2018 esitetään hankkeelle miljoonan euron määrärahaa, jonka avulla tarpeelliseksi ja tulokselliseksi osoittautunutta projektia voidaan jatkaa täysipainoisesti myös vuonna 2018.

MTK aloitti vuonna 2017 uuden kuntoutusyhdistyksen Kuntoutus Peurungan kanssa ja haki jäsenilleen Kelalta kaksi uutta KIILA-kuntoutuskurssia. MTK suunnitteli myös Peurungassa toteutettavan uuden Vireyttä ja voimaa -maatalousyrittäjän kuntoremontin yhdessä alueellisten MTK-liittojen ja Melan kanssa.

Jäsenten hyvinvoinnin vahvistamiseksi MTK käynnisti yhdessä Väestöliiton kanssa hankevalmistelun uudenlaisten jäsenpalveluiden, pari- ja ihmissuhdeasioiden palveluiden ja koulutusten tarjoamiseksi jäsenille.

MTK oli mukana valmistelemaan sairausvakuutuslain uudistusta, jolla parannetaan kuntoutustuella ja määräaikaisella tapaturmaeläkkeellä olevien pääsyä työterveyshuollon palvelujen

ja korvausten piiriin, vaikka MYEL-vakuutus on työkyvyttömyyden takia päätetty. Uudistuksen tavoitteena on tukea työhön paluuta.

Myös yrittäjien työterveyshuollon suorakorvausta koskevan uudistuksen valmistelussa MTK oli mukana. Uudistuksen myötä suorakorvaus koskee myös yksityisiä palveluntuottajia. Kyseessä oli odotettu uudistus, jonka vähentää byrokratiaa ja tekee palvelujen ostamisen helpommaksi yrittäjälle.

MTK toimi Maaseudun tukihenkilöverkon ohjausryhmässä kehittämässä toimintaa yhdessä muiden sidosryhmien kanssa. Maaseudun

Terveys- ja Lomahuollon kanssa MTK jatkoi yhteistyötä maatalousyrittäjille suunnattujen tuettujen lomien tarjoamiseksi.

MTK tuli jäseneksi hallituksen loppuvuodesta 2017 asettamaan TOIMI-hankkeen parlamentaariseen seurantaryhmään. Hankkeen tehtävänä on valmistella työllisyyttä ja toimeliaisuutta parantavaa ja eriarvoisuutta vähentävää perusturvan kokonaisuudistusta. Hankkeen toimikausi kestää vuoden 2019 helmikuun loppuun saakka.

Järjestötyö ja järjestön kehittäminen

Järjestö juhli satavuotista taivaltaan näyttävästi itsenäisen Suomen rinnalla

MTK ja useimmat sen jäsenliitot ja -yhdistykset juhlivat viime vuonna satavuotista taivaltaan. Juhlavuoden tavoitteena oli maaseudun elinkeinojen ammattitaidon vahvistaminen yhteisen tekemisen ja elinkeinojen positiivisen näkyvyyden kautta. Juhlavuoden slogan oli Sata vuotta kasvua. Avainviestit olivat kasvu, maalaisjärki ja kiitos.

MTK 100 -juhlavuoden ohjelmasta kasvoi monimuotoinen ja jäsentemme näköinen ohjelmakokonaisuus, joka sisälsi niin asiaa kuin kulttuuria ja taidettakin ympäri Suomen. MTK 100 -juhlavuoden ohjelma oli osa Suomi 100 -juhlavuoden ohjelmaa. MTK osallistui itsenäisen Suomen juhlavuoden valmisteluun Suomi 100 valtuuskunnassa. Suomen juhlavuoden pääteema oli Yhdessä.

MTK:n juhlavuosi toteutettiin vahvan sidosryhmätyön voimin. Juhlintaamme osallistui väkeä järjestöme kaikilta tasoilta sekä lisäksi sidosryhmiä ja suomalaisia kuluttajia tapahtumien kautta. Juhlavuoden kulttuuritapahtumien rahoitukseen saatiin sponsorirahoitusta valtakunnallisilta yhteistyöyrityksiltä tarjoamalla heille

paketoitua näkyvyyttä tapahtumissa ja niihin liittyvässä viestinnässä. MTK:n juhlavuotta tuke-
massa olivat HKScan, Isku, Kesko, LähiTapiola, Nordea, RaisioAgro, Valio, Valtra, Yara ja Apetit. Kulttuuritoiminnassa keskeisimmät yhteistyökumppanimme olivat Maaseudun Sivustysliitto ja Helsingin kaupunki. Valtakunnallinen kumppanuus ei rajoittanut liittojen ja yhdistysten mahdollisuutta tehdä paikallisyhteistyötä kilpailuvien yritysten kanssa.

Osallistavalla viestinnällä ja viestintäyhteistyöllä nostimme MTK:n ja maaseudun elinkeinojen myönteistä profiilia ja avasimme ovia uudelle yhteistyölle. Oman juhlavuotemme sekä Suomi 100 -yhteishankkeiden tapahtumilla ja viestinnällä tavoitimme suoraan ja välillisesti yhteensä noin kolme miljoonaa suomalaista. Arvio perustuu tapahtumien kävijämääriin sekä medianäkyvyyteen.

Juhlavuosi avattiin valtakunnallisesti LUX Helsinki -valofestivaaleille tuotetulla, taiteilija Teemu Lehmusruusun valotaideteoksella Maa jalkojemme alla. Lehmusruusulta tilattu toinen teos, maa- ja metsätalousyrittäjyyden nykypäivää kuvannut 5,5. projisoitiin näkyvästi julkisten rakennusten ulkopinnoille 11 paikkakunnalla Suomessa. Teos keräsi runsaasti julkisuutta eri medioissa. Teosta esitettiin vuoden aikana myös sisätiloissa Suomessa ja Brysselissä.

Kesäkuu oli tapahtumien superkuukausi. Silloin järjestimme MTK 100 -päätapahtumat: MTK 100 -työkonekavalkadin ja yleisöjuhlan Helsingin Rautatientorilla, MTK:n 34. liittokokouksen iltatilaisuuksineen, MTK 100 -juhlajumalanpalveluksen sekä satavuotisjuhlan, jonka huipentuma MTK:n juhlanäytelmä Maan ja metsän laulu sai ensiesityksensä Helsingin Messukeskuksessa. Näytelmän käsikirjoitti Kirsti Manninen ja ohjasi Ville Saukkonen. Musiikin ja tanssin täyttämään näytelmään osallistui pitkälle toistasataa henkilöä. Juhlan yhteydessä julkaistiin myös kirja satavuotisen järjestön liittokokouksista.

Rautatientorin traktori- ja työkonekavalkadi ja MTK:n satavuotisjuhla näytelmineen näytettiin suorina videolähetyksinä. Ne löytyvät tallenteina MTK:n You Tube -kanavasta www.youtube.com/mtkry.

Kesäkuussa järjestimme Maailman tuottajajärjestöjen WFO:n yleiskokouksen Finlandia-talolla, MTK 100 maa- ja metsätalouden suurosaston Farmari-näyttelyssä Seinäjoella ja osallistuimme Luston Metsäkulttuuripäiville. Farमारissa ja Lustolla tarjosimme jäsenillemme kakkukahvit ja erilaista ohjelmaa.

Heinäkuussa toteutimme Maaseudun keidas -alueen päättäjille suunnatussa SuomiAreenassa Porissa. Alkusyksystä ohjelmassa oli Herkkujen Suomi -lähiruokatapahtuma Helsingissä sekä Pohjoismaisten tuottaja- ja osuustointajärjestöjen yleiskokous Hämeenlinnassa.

Ruoka- ja metsäpuolen Suomi 100 -yhteishankkeet Syödään yhdessä, Bioaika-tapahtumakiertue ja Tulevaisuuden Kuusi nivoutuivat osaksi MTK 100 -juhlinnan valtakunnallista ohjelmaa.

Osallistuimme ELO-säätiön koordinoimaan Syödään yhdessä -hankkeen yhteydessä järjestettävään kansallisruokaäänestykseen, jonka voitti ruisleipä. Hankkeen pääviikonloppuna elokuussa osallistuimme Suomen suurimpiin kyläjuhliin. Teema nosti esille yhdessä syömistä ja kotimaiset raaka-aineet.

Metsäalan yhteinen Bioaika-rekkakiertue ulottui lukioihin ja yleisötapahtumiin ympäri Suomea. Rekka valisti koululaisia biotalouden vastuullisuudesta ja tulevaisuuden mahdollisuuksista Suomessa ja globaalisti.

Loppuvuonna juhlavuoden toiminnan painotus oli sadoissa alueellisissa ja paikallisissa MTK 100 -tapahtumissa. Paikallisia juhlia ja tapahtumia varten järjestö laati sekä perinteistä että digitaalista viestintä- ja muuta materiaalia.

Juhlavuoden tapahtumista viestittiin aktiivisesti ja monikanavaisesti jäsenistölle, medialle, muille sidosryhmille ja kuluttajille. Maaseudun elinkeinojen ammattilpeyttä tuotiin esille tapahtumien lisäksi myös kasvutarinoita-videosarjassa, jossa esiteltiin MTK-laisia yrittäjiä ja heidän suhdettaan satavuotiaaseen järjestöön. MTK:n satavuotisen historian käännekohdista julkaistiin myös video.

Kuntavaalit

Laadimme kuntavaaliohjelman ja kannustimme jäseniämme osallistumaan ehdokkaina ja äänestäjinä huhtikuussa 2017 järjestettäviin kuntavaaleihin sekä tuleviin maakuntavaaleihin.

Syksyllä 2017 työstimme kuntavaaliehdokkaille osoitetun oppaan otsikolla Paikallisin eväin kohti menestyvää kuntaa, johon valittiin muutama keskeinen teema. Ohjelman some-näkyvyyden tueksi tehtiin jaettavia kuvia ja myös sitä kautta kannustettiin jäseniä ehdokkaiksi. Aihetunnisteena some:ssa oli #paikalliseteväät. Opasta jaettiin eri tilaisuuksissa ja paikallisten MTK yhdistysten kautta jäsenille, jotka olivat ehdokkaina. Kuntavaalien tiimoilta järjestettiin myös vaalipaneeli yhdessä Maaseudun Tulevaisuuden kanssa.

Vaalien jälkeen päivitimme Kuntapäätäjäoppaan vastaamaan nykyhetken lainsäädäntöä. Oppaasta saa hyvää apua päättäjätööhön muun muassa maankäyttöön, julkisiin hankintoihin ja ympäristöasioihin liittyen sekä myös sen sisältämien lukuisten linkkien kautta. Päättäjäoppaita lähetettiin liittoihin ja sitä kautta yhdistyksiin jaettavaksi jokaiselle kuntavaltuutetulle. Yhdistysten tueksi Reppuun tehtiin ohjelma- ja esitysmateriaaleja.

Järjestön kehittäminen

MTK:ssa aloitettiin syksyllä 2016 johtokunnan aloitteesta ja ohjaamana hanke, jossa mietitään järjestön toimintaa ja taloutta muuttuvassa toiminta- ja vaikuttamisympäristössä. Työ eteni vuoden 2017 aikana niin, että MTK:n marraskuussa 2017 kokoontunut syysvaltuuskunta linjasi järjestöremontin ison linjan viime kesän juhlaliittokokouksen hyväksymän Tulevaisuusasiakirjan hengessä. Toimintamallien, jäsenpalveluiden ja jäsenmaksujärjestelmän uudistaminen on välttämätöntä, jotta MTK pysyy jatkossakin vahvana yhteiskunnallisena vaikuttajana edunvalvonnan kaikilla tasoilla - niin kansainvälisesti, valtakunnallisesti, maakunnallisesti kuin paikallisestikin. Paikallisen toiminnan resursoinnin uudelleen miettiminen ja toiminnan aktivointi ovat järjestöremontin kovaa ydintä.

Järjestöremontin taustaksi on tehty selvitystyötä niin taloustyöryhmässä kuin muissakin luottamushenkilö- ja toimihenkilöelimissä. Selvitystyöhön on haettu eväitä myös laajoilla kenttäkierroksilla ja hyödyntämällä koko jäsenkunnan osaamista myös erilaisilla kyselyillä ja työpajoilla. Uusia jäseniä aktivoivia ja osallistavia toimintamalleja on haettu muun muassa MTK-liittojen puheenjohtaja/sihteeripäivillä ja myös muissa työpajoissa. Hyviä aihioita pilotoitavista malleista muun muassa Leader-rahoituksen hyödyntämiseksi ja kuntavaikuttamiseksi saatiinkin työn alla.

Jäsenpalveluiden ja -etujen kehittämisessä on uusi jäsenpalveluvaliokunta ottanut selkeän koordinoivan roolin. Jäsenpalvelut ja -edut on tarkoitettu entistä paremmin kohdentaa tukemaan jäsenten elinkeino- ja yritystoimintaa. Yhtenä tärkeimmistä kehitettävistä palveluista on noussut esiin lakipalvelut. Näiden kehittämiseksi tehtiin paljon pohja- ja selvitystyötä vuonna 2017. Tavoitteena on samalla selkeyttää työnjakoa Maanomistajien Arviointikeskuksen kanssa ja tehdä MTK:n tarjoama oikeudellinen apu jäsenille paremmin saataville.

Järjestöremontti on kokonaisuus, ja toimintamallien ja jäsenpalveluiden modernisointi edellyttää myös jäsenmaksujärjestelmän uudistamista. Nykyinen jäsenmaksujärjestelmä ei enää vastaa nykyisiä rakenteita ja siihen liittyy monia erilaisia ongelmia. Syysvaltuuskunta päätti johtokunnan ehdotuksen pohjalta uusia järjestelmän siten, että kaikki MTK:n jäsenet, ovatpa he sitten MTK-yhdistyksen tai MHY:n jäseniä tai molempien, maksavat koko maassa yhtenäisin perustein määräytyvän edunvalvontamaksun ja vain yhteen kertaan. Tällä yhteiseen edunvalvontaan perityllä edunvalvontamaksulla korvataan MTK-yhdistysten MTK-liitoille maksamat jäsenmaksut sekä MTK-liittojen ja MHY:n keskusliitolle maksamat jäsenmaksut. Lisäksi siihen on tarkoitettu luoda elementtejä, joilla tuetaan aktiivista toimintaa paikallisella tasolla. Jäsenen maksama kokonaisjäsenmaksu muodostuu edunvalvontamaksusta ja paikallisyhdistysten kokonaan omaan käyttöön saamasta yhdistyksen jäsenmaksusta.

Uudella järjestelmällä päästään yhtenäisempiin, tasa-arvoisempiin ja oikeudenmukaisempiin jäsenmaksuihin. Niin tuottaja- kuin metsänomistajakentällä on vahva yhteinen tahtotila organisaation kehittämisestä, mikä antaa erinomaisen hyvän pohjan jatkotyölle ja yksityiskohtien valmistelulle vuonna 2018.

Järjestökoulutus

MTK:n 100-vuotisjuhlan kunniaksi järjestökoulutus kutsui kaikki MTK:n jäsenet MTK 1 -juhlaseminaariin. Vuoden aikana järjestettiin viisi kaksipäiväistä seminaaria Tahkolla, Sastamassa, Härmässä, Kittilässä ja Vierumäellä. Seminaareihin osallistui yhteensä 531 henkilöä.

Seminaarissa osallistujat perehdytettiin 100-vuotiaaseen MTK-järjestöön ja sen tärkeimpiin tehtäviin. Asiantuntijoiden johdolla pohdittiin, miten maa- ja metsätalouteen liittyviin kysymyksiin vaikutetaan kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Järjestön ja sen elinkeinojen tulevaisuutta tarkasteltiin energian-, ruuantuotannon ja ilmastonmuutoksen näkökulmista. Huomiota kiinnitettiin tuottajien hyvinvointitaitojen ylläpitämiseen muutospaineiden keskellä.

Järjestökoulutus jatkoi vuonna 2016 MTK:n tulevaisuusasiakirjaan liittyvän ennakointikeskustelun työstämistä. Keskustelun tulokset jäseneltiin suuremmiksi kokonaisuuksiksi ja tallennettiin Futures Platforme -alustalle käytännön toimenpidekeskustelua varten.

Järjestökoulutus tuotti yhteistyökumppaneidensa kanssa dokumentaation MTK:n 100-vuotisjuhlasta, liittokokouksesta ja traktorikavalkadista. Videolla haastateltiin juhlavieraita ja kerrottiin, mikä on MTK:n liittokokouksen perustehtävä, rakenne ja historia. Traktorikavalkadi taltiointiin ilmakuvauskella.

Järjestökoulutus käynnisti yhteistyössä MTK:n viestinnän kanssa MTK:n luottamushenkilöiden neljäpäiväisen mediavalmennuksen. Valmennuksessa lisättiin rohkeutta ja osaamista oman viestin välittämiseen tv-kameran edessä ymmärrettävästi ja vaikuttavasti.

Valmennuksessa osallistujat perehtyivät median toimintatapoihin ja hyödyntämiseen normaali- ja kriisitilanteissa.

Järjestökoulutus toteutti kaksi kaksipäiväistä AMK-konferenssia tiedekeskus Heurekassa. Konferenssin tavoitteena oli perehdyttää opiskelijat maatalous- ja maaseutupolitiikan ajankohtaisiin kysymyksiin sekä kasvattaa heidän ymmärrystään MTK:n perustehtävästä. Konferensseihin osallistui ennatysmäärä, yhteensä 260 opiskelijaa.

Järjestökoulutus suunnitteli ja käsikirjoitti MTK:n kokous- ja neuvottelutaidon oppimateriaalista oppimispelin. Pelissä harjoitellaan yhdistyksen kokouksen eri rooleja sekä kokouksessa ratkaistavia tilanteita. Ensimmäiset pilottivalmennukset järjestettiin yhteistyössä MTK-liittojen kanssa syksyllä.

Koululähettiläskoulutusta sika- ja maitotalousyrittäjille toteutettiin viiden liiton alueilla. Koulutettuja oli yhteensä 46 henkilöä ja he tavoittivat noin 150 alakoululaista. Koulutetut toimivat koulutuksesta saadun materiaalin avulla kotieläinpäivien puhujina eri puolilla maata. Koulut tekivät ainakin neljä tilavierailua koulutuksen käyneiden maataloille. Lisäksi MTK-Oulunseutu toteutti Päivä maalla -päivän, missä 1000 Oulun alueen 4. luokkalaista vieraili yhdellä maatilalla yhden päivän aikana.

Järjestökoulutus osallistui Sanoma Pro Oy:n oppikirjahankkeeseen. Ympäristöopin verkko-oppikirjoihin toimitettiin nykyaikaista maataloutta ja kotieläintuotantoa valaisevaa valokuva-aineistoa. Lisäksi järjestökoulutus oli mukana laajassa ”Suomalainen maatalous ja ruoantuotanto” -kirjahankkeessa, jonka kirjoittajina olivat Helsingin Yliopiston ja Luken tutkijat.

MTK:n verkko-opistossa toteutettiin Metsänhoitoyhdistysten valtuutettujen verkkokoulutus. Verkkomateriaaliin sisältyi yli 30 videoitua asiantuntijahaastattelua liittyen MTK:n ja metsänhoitoyhdistysten toimintaan ja perustehtävään. Videoita katsottiin 1200 kertaa:

Luonnonvara-alan opettajille järjestettiin kaksipäiväinen ajankohtaisseminaari MTK:n toiminnasta sekä ajankohtaisista maatalous-, metsä- ja ympäristöpoliittisista kysymyksistä. Lisäksi perehdyttiin eläinten hyvinvointikysymyksiin.

Järjestökoulutus suunnitteli messukävijöiden kohtaamiseen tarkoitetun oppimispelin, joka käsittelee kolmea MTK:lle tärkeää kokonaisuutta. MTK:n tulevaisuuspelejä perustuu tulevaisuuden ennakkointikartan tuloksiin: kahdeksaan muutosmegatrendiin ja niiden alailmiöihin. MTK:n tuotannonalat -peli esittelee eri tuotantosektoreita ja niiden lopputuotteita. MTK:n jäsenpalvelut -peli esittelee eri palvelusektoreita ja niiden alla olevia jäsenpalveluita.

Vuoden aikana peliä pelasi yhteensä 3000 pelaajaa MTK:n 100-vuotijuhlissa Helsingissä ja Farमारimessuilla Seinäjoella.

Verkko-opistoon tuotettiin oppiaineisto EU:n tietosuoja-asetuksesta.

Muu koulutus

Metsänomistajille ja metsänhoitoyhdistysten toimi- ja luottamushenkilöille pidettiin lukuisia koulutustilaisuuksia eri puolilla maata. Toimihenkilökoulutukset koskivat muun muassa puukauppaa, puunkorjuuta ja sen valvontaa, katkonnan huomioimista sekä tarjousvertailua.

MTK Järjestökoulutus 2017		
KOULUTUS	TILAISUUKSIA kpl	OSALLISTUJAT kpl
Peruskoulutus	26	3210
Toiminnan kehittäminen	11	216
Ajankohtaisseminaarit	6	733
Muut tilaisuudet	5	121
Yhteensä	53	4159
Koulutuspäiviä on yhteensä	53	

Maaseutunuoret

Maaseutunuorten vuosi 2017 oli reipas ja toiminnantäyteinen, jäsenlähtöinen ja viestinnällisesti vilkas. Valiokunta kokoontui kahdeksan kertaa. Maaseutunuoret näkyivät juhluvuoden tapahtumissa muun muassa Farmari-maatalousnäytellyssä, Rautatientorin yleisötilaisuudessa sekä SuomiAreenassa.

Simonkadun seikkailu ja 100 lasissa -risteily, Farmarin iltabileet ja Turun Syysparlamentti tavoittivat yhteensä yli 500 nuorta MTK:n jäsentä. Perinteiset maaseutunuorten joulutulet toivottivat turvallista matkaa liki 130 paikkakunnalla halki Suomen. Keskusliiton valiokunta tuki sekä viestinnällisesti että osallistumalla alueellisiin tapahtumiin. Tämä panos kannatti: yhteishenki, tekemisen meininki ja aktiivisuus kantavat pitkälle.

Yhteiskunnallista ja poliittista vaikuttamista ei unohdettu: Kettula-akatemioiden poliittisille nuorisjärjestöille ja opiskelijoille, NBC-kokouksen oma työpaja, kansanedustajien ja maa- ja

metsätalousministerin tapaamiset sekä CEJA-edustus pitivät nuorten maa- ja metsätalousoyryttäjien asiaa esillä valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Järjestöllisesti nuoret ottivat kantaa MTK:n koulutyöhön, johon nuorten valiokunta esitti merkittäviä lisäpanostuksia.

2017 oli myös viestinnällisesti vilkas vuosi. Maaseutunuoret perustivat oman Instagram-tilin, Facebook-ryhmä toimi aktiivisesti, uutiskirjeitä lähetettiin neljä ja staattinen perustieto tapahtumakalentereineen löytyy ajantasaisena omalta maaseutunuorten kotisivulta. Yleisöä aktivoitiin #munmetsä-kilpailulla, joka sai hyvän vastaanoton. Maaseutunuorten viestinnässä on pyritty korostamaan iloista ja ammatillista positiivisuutta kuitenkin realistisesti. Jäseniä ja nuorten toiminnassa mukana olevia rohkaistaan viestimään ja ottamaan kantaa, tässä työkaluna muun muassa ViestintäPirittan some-koulutus Syysparlamentissa.

MAASEUTUNUORTEN SYKSY 2017

Maaseutunuorten syysparlamentti Turussa 9.-11.11.2017

Maaseutunuoren vuoden päätapahtuma Turussa, teemana ammatillisuus, viestintä ja ammattiyhpeiden vahvistaminen. Ohjelmassa mm:

Tanssikurssi
3 x ajatuspaja: Talous (OP), viestintä (Viestintä Piritta) ja vaikuttaminen (MTK)
Juhlailallinen ja iltavillia Kärenilla Suomf100- ja MTK100-tunnelmissa
Verkostoitumista, yhdessä tekemistä, rentoutumista ja viihdettä

Lisätiedot & ilmoittautumishjeet: www.maaseutunuoret.fi

Maaseutunuorten joulutulet 22.12.2017

Pikkujouluja, saunailtoja, luentoja, liikuntaa, hanketoimintaa... Koko alueellisten tapahtumien kirjo maaseutunuorten kotisivuilla ja liittojen sivuilla.

Löydä kaltaiseesi seuraan
Facebook (maaseutunuoret-ryhmä)
Instagram (mtk.maaseutunuoret)
Kotisivut, maaseutunuoret.fi

Maaseutunuorten asiamies Heidi Siivonen,
heidi.siivonen@mtk.fi tai 040 5329636

MTK

Viestintä

Viestinnän vuosi

Olimme järjestämässä Suomen osastoa maailman suurimmille ruokamessuille, Grüne Wochelle Saksan Berliinissä. Suomi 100 -teemalla toteutetusta osastosta vastasi MMM. Se toi yhteen kymmeniä elintarvikeyrityksiä ja matkailutoimijoita. Suomen osasto sai runsaasti medianäkyvyyttä sekä Saksassa että Suomessa. MTK:n vuonna 2016 aloittama konsepti matkailun ja ruuan yhdistämiseksi on tiivistänyt ruoka- ja matkailutoimijoiden markkinointiyhteistyötä. Puhdas ruoka, luonto ja maaseutumatkailu ovat nyt maamme matkailun keskiössä.

Tuotimme yhdessä ETL:n, PTY:n SEL ry:n ja Agromiliiton kanssa tutkimuksen ruoka-alan työllisyys- ja verovaikutuksista. Tutkimus sisälsi myös maakuntatason tarkastelua. Tuotimme kuvia tutkimuksesta jaettavaksi sosiaalisessa mediassa sekä kalvoesityksissä. Viestimme Mainio-lehden, uutiskirjeiden sekä some-kanaviemme kautta jäsenillemme aktiivisesti muun muassa koulutusmahdollisuuksista ja työhyvinvoinnista ja pyrimme nostamaan esiin onnistumisia yrittäjyydessä ja järjestötoiminnassa.

Markkinoimme suomalaista ruokaa ja viestimme aktiivisesti ruuan alkuperästä ja kotimaisen ruuan tuotannon sekä metsätalouden vastuullisuudesta. Vastasimme myös kotimaisten

kasvisten sesonginmukaisesta kampanjoinnista. Teimme markkinointityötä sekä messutapahtumissa, perinteisen median suuntaan että digitaalisissa medioissa.

Tuotimme Omasta maasta -liitteen yhteistyössä Suomen Paikallismediat Oy:n kanssa. Maa- ja metsätaloutemme vastuullisuudesta kertonut liite ilmestyi sadan tilattavan paikallislehden välissä. Lisäksi lehdet tuottivat omaa paikallista sisältöään. Yhtä laajasti ilmestyvää, osin yhteistä teemalehteä ei ole tätä ennen koskaan tehty suomalaisissa paikallislehdissä.

Kerroimme vastuullisesta maa- ja metsätaloudesta koululaisille ja opettajille. Lisäsimme MTK:n Maatilan Antimet -esitteen opettajille suunnattuun Subject Aid -palveluun, josta se oli opettajien tilattavissa. Olimme mukana Lähi-farmilla Helsinki-Vantaan Yrityskylässä, jossa on kolmen vuoden aikana vierailut Helsingin ja Vantaan koulujen kuudesluokkalaista.

Viestimme aktiivisesti sekä metsänhoitoyhdistyksille että metsänomistajille puumarkkinatilanteesta sekä uusista metsäbiotalouden investoinneista ja uudesta puukauppapalvelu Kuutiosta.

Vaikutimme viestinnällä metsäalalle tärkeiden EU-lainsäädäntöhankkeiden Lulucf:n ja RED II:n kannaltamme positiiviseen etenemiseen EU:ssa. Järjestimme metsäalan seminaarin suomalaismepeille ja sidosryhmille ja tuotimme materiaalia EU-vaikuttamisen tueksi. Teimme myös kansainvälistä viestintäyhteistyötä muun muassa LRF:n, CEPF:n ja Copa-Cogecan kanssa.

MTK-Viesti -uutiskirjeen lähettäminen aloitettiin kaikille jäsenillemme. MTK aloitti myös markkinakatsausten lähettämisen viljelijäjäsenilleen. Toimintavuonna lähetimme myös MTK 100 -uutiskirjeitä, joissa kerroimme juhluvuoden toiminnasta ja viestinnästä.

MTK on lisännyt digitaalisen videomateriaalin tuotantoja edunvalvonnan ja kuluttajatyön teemoistaan. Suoria videolähetyksiä lähetettiin netin välityksellä juhluvuoden päätapahtumista sekä Lulucf-vaikuttamiseen liittyvästä metsäalan seminaarista.

Otimme käyttöön Podcastit uutena viestintäkanavana. Aloitimme järjestön verkkopalvelu-uudistuksen suunnittelun. Pohjustimme järjestön viestintäohjelman sekä digi- ja someviestintän kehittämistä ja viestintäohjelman uudistamista tutustumalla Valion ja Keskon digi- ja someviestintään.

Järjestölliset toimenpiteet

MTK järjesti 4.9. Pörssisalisissa ja Esplanadin puistossa tilaisuuden, jossa keskusteltiin EU ilmastopolitiikasta sekä parlamentin ja neuvoston tulevista päätöksistä. Suomalaiset metsänomistajat kantavat huolta ilmastonmuutoksesta, mutta eivät voi hyväksyä sitä, että heidän investoinneillaan ja työllään aikaansaatu metsien kasvava hiilinielu kääntyy EU:n lasku- ja harjoituksessa päästölähteeksi, josta Suomi voi joutua maksamaan.

Pörssisalin tilaisuuteen osallistui yli 300 metsänomistajaa, hallinnon ja median edustajaa ja Esplanadin puiston kulmalla jaettiin tuhansia kuusentaimia symboloimaan hiilinielua.

Tilaisuudella vaikutettiin siihen, että parlamentin ja neuvoston käsittelyssä, asia muuttui suomalaisen metsänomistajan kannalta suotuisampaan suuntaan. Metsiä voidaan hakata enenevästi, kunhan kasvu ylittää hakkuumäärän.

#ammattiylpeys

#MTK100

#kasvutarinoita

MTK Brysselissä ja kansainvälinen yhteistyö

MTK Brysselissä

MTK:n, SLC:n ja Pellervon yhteisen Suomen maa- ja metsätalouden ja osuuskuntien Brysselin toimiston tehtävänä on suomalaisten maanviljelijöiden, metsänomistajien sekä maaseutuyrittäjien etujen valvominen Euroopan Unionissa. Toimisto seurasi aktiivisesti Euroopan unionin ja erityisesti sen yhteisen maatalouspolitiikan sekä muiden jäsenille tärkeiden asioiden ja lainsäädäntöhankkeiden kehitystä. Toimisto välitti säännöllisesti näihin liittyvää tietoa kotimaahan. Asioihin vaikutettiin järjestämällä lukuisia tapamisia, tilaisuuksia, kokouksia ja parlamentin seminaareja.

Keskeistä toimiston työtä on aktiivinen toiminta EU:n maataloustuottajien ja maatalousosuuskuntien järjestössä Copa-Cogecassa, säännöllinen yhteydenpito EU:n eri toimielimiin ja muihin keskeisiin sidosryhmiin Brysselissä sekä yhteyksien ylläpito parlamenttiin ja komissioon. Viestinnässä Brysselin suomalaisille ja Suomeen käytettiin kerran kuukaudessa ilmestynyttä sähköistä uutiskirjettä Bryssel-viestiä.

Toimistossa työskenteli vuoden lopussa viisi henkilöä. Toimiston päällikön ja kotieläinasiemiehen lisäksi toimisto oli 5 kuukauden jaksoissa yliopistoharjoittelija. Vakituisesti toimistossa on myös assistentti ja Maaseudun Tulevaisuuden toimittaja. Lisäksi Brysselissä toimii Pohjoismainen metsänomistajajärjestön edunvalvoja eurooppalaisen CEPF:n yhteydessä.

MTK:n toiminta Euroopan tuottajajärjestö COPA:ssa ja maatalousosuuskuntajärjestö COGECA:ssa

MTK on jäsenenä eurooppalaisten tuottajajärjestöjen muodostamassa COPA:ssa. COPA on MTK:n päävaikuttamiskanava Brysselissä. COPA:lla on jäseniä lähes kaikista EU-maista. COPA:n 53 täysjäsenen joukosta puuttuu vain Romanian, Bulgarian ja Slovakian järjestöt. Partnerijärjestöjä EU:n ulkopuolelta ovat muun muassa Islanti, Norja ja Sveitsi. COPA edustaa 23 miljoonaa viljelijää ja heidän perheitään EU:ssa. COPA:n puheenjohtaja vaihtui normaalin kierron mukaisesti. Alkuvuoden puheenjohtajana oli Tanskan tuottajajärjestön puheenjohtaja Martin Merrild. Syyskuussa tehtävään valittiin Saksan tuottajajärjestön puheenjohtaja Joakim Rukwied. Puheenjohtajuus on COPA:ssa kaksivuotinen. COGECA:n puheenjohtajana on ruotsalainen Thomas Magnusson (LRF).

COPA:n korkein päättävä elin on johtokunta, jossa on edustettuna kaikki jäsenet. Puheenjohtajiston muodostaa puheenjohtaja kuuden varapuheenjohtajan kanssa.

COPA:n ja COGECA:n johtokunnat kokoontuivat viisi kertaa vuoden aikana. MTK:n edustajana johtokunnassa on puheenjohtaja Juha Marttila. Kokouksissa olevissa yhteisissä osuuksissa oli kauden aikana runsaasti vieraita EU:n huippupaikoilta selostamassa tilannetta ajankohtaisista asioista.

COPA ja COGECA järjestävät joka toinen vuosi yhdessä Pohjois-Amerikan kollegajärjestöjen kanssa EU-Pohjois-Amerikka -kokouksen. Tällä kertaa kokouksen pitopaikkana oli Washington D.C. Paikalla oli noin 150 viljelijäedustajaa, pääasiassa Euroopasta. Teemoina keskusteluissa olivat taloudellinen ja poliittinen kehitys, maataloustuotteiden markkinatilanne, kauppapolitiikan mahdollisuudet edistää kasvua, verotus kilpailukykytekijänä, teknologian ja innovaatioiden mahdollisuudet edistää kestävä kehitystä ja ruokaketjuysteistyö. Seminaarin perusrakenteena oli kuuden teeman käsittely omissa paneeleissaan, joissa kullakin (Meksiko, Kanada, USA ja EU) oli panelisti tai alustaja teemaan.

COPA:n ja COGECA:n kokousten neljä yhteistä nimittäjää kuluneen vuoden aikana ovat olleet EU:n monivuotinen rahoituskehys, maatalousuudistuksen valmistelu, ilmasto- ja ympäristöpolitiikan (ESR, LULUCF, REDII) luomat haasteet maa- ja metsätaloudelle, kauppapolitiikan markkinavaikutukset ja ruokaketjun epäterveet kilpailukeinot.

COPA:n ja COGECA:n politiikkavalmistelu tehdään yhteisissä työryhmissä ja johtokunnan kokouksissa valmistelevalle politiikan koordinaatioryhmässä (POCC), joka kokoontuu yleensä kuukausittain. Koordinointikokous pyrkii sovittamaan yhteen COPA:n eri työryhmien ja jäsenjärjestöjen mielipiteitä yhteiseksi COPA:n linjaksi, joka sitten esitellään johtokunnalle.

MTK:lla on kaksi työryhmäpuheenjohtajuutta COPA:ssa. Ympäristötyöryhmää johtaa Liisa Pietola ja viljatyöryhmää Max Schulman. COPA:n johtokunta kokoontui vuoden aikana harvinaisen monta kertaa Brysselin ulkopuolella.

Maaseututyönantajien yhteistoimintaa varten COPA:n työryhmänä aloitti vuonna 1993 GEOPA. Työntajien toiminnassa on toiminut aktiivisesti Maaseudun Työntajaliitto MTA ry.

COPA:n ja COGECA:n kanssa yhdessä ja eri yhteistyökumppanien kanssa Brysselin toimisto on järjestänyt Euroopan parlamenttiin seminaareja yhdessä MEPIen kanssa ajankohtaisista asioista (muun muassa lihantuotannon roolista, uusista jalostusmenetelmistä ja kotoisesta valkuaistuotannosta).

Cogecan joka toinen vuosi järjestämässä osuuskuntien innovaatiokilpailussa suomalaiset menestyivät hyvin. Kahdessa kilpailukategoriassa neljästä voitto tuli Suomeen. Innovaatiot

elintarviketeollisuudessa -kategoriassa voiton korjasi LSO-osuuskunta rypsiporsaalla – Omega-3 Pork, No Antibiotics Ever. Innovaatiot ICT:n ja digitaalisaation käytössä-kilpailusarjassa voitto meni Metsäliitto-osuuskunnalle metsäverkko-palvelusta, jossa jäsenet voivat myydä puuta ja ostaa metsänhoitopalveluita.

COPA:n uudistuslinjaukset sisältävät MTK:n päätavoitteet

Komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker antoi joulukuussa 2016 maatalouskomissaari Phil Hoganille, ilmastokomissaari Miguel Arias Cañetelle ja ympäristökomissaari Karmenu Vellalle yhdessä tehtäväksi maatalouspolitiikan modernisoinnin ja yksinkertaistamisen. Hogan ja maatalouspääosasto valmistautuivat huolella uudistuksen peruslinjauksiin ja marraskuun 2017 tiedonantoon, jonka päätehtävä on perustella yhteisen maatalouspolitiikan tarvetta ja rahoitusosuutta EU:n yhteisessä budjetissa.

Tulevan ohjelmakauden maatalousuudistuksen tiedonanto, Ruoan ja maanviljelyn tulevaisuus -niminen asiakirja, ottaa varsin hyvin huomioon Suomen keskeiset vaatimukset ja tavoitteet politiikkauudistuksessa. Varsinainen uudistusehdotuksen sisältö selvinnee, kun ensin saadaan päätettyä tulevien vuosien EU:n budjettikehys. Rahoituksen suuruus vaikuttaa oleellisesti uudistuksen tavoiteasetantaan. Linjaukset maatalouspolitiikan päätösvallan siirtämisestä enemmän kansalliselle tasolle sopii Suomelle, ja tukirahoituksen vastikkeellisuuteen on Suomessa jo totuttu.

COPA ja COGECA tekivät myös YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden ja Pariisin ilmastosopimuksen sitoumuksista lähtevän oman kannanottonsa tulevan maatalouspolitiikan perusteiksi. EU tarvitsee vahvan maatalouspolitiikan jatkossa, johon tarvitaan riittävä rahoitus. Kahden pilarin malli tarvitaan huolehtimaan maataloustuotannon jatkosta myös epäsuotuisilla EU:n alueilla. Laajan ja hyvin erilaisista lähtökohdista lähtevien järjestöjen päälinjat muodostuivat teeseistä.

- Maatalouspolitiikan pitää yksinkertaistua ja yksinkertaistaminen pitää näkyä myös viljelijöiden työssä.

- Kestävä kehitys, ilmastonmuutos ja kestävä kehityksen linjaukset ohjaavat maatalouspolitiikan uudistuksen suuntaa.

- Viljelijät tarvitsevat työkaluja markkinariskien hallitsemiseen, kun ilmastonmuutos lisää sääntäiri-ilmiöitä, tautien ja tuholaisien paine kasvaa ja poliittiset ristiriidat kasvattavat markkinariskejä.

- Viljelijöiden markkina-asemaa pitää parantaa ja osuuskuntien roolia vahvistaa.

- Maaseudun kehittäminen on oleellinen osa myös tulevaa maatalouspolitiikkaa, jotta viljelijät voivat tuottaa ekosysteemipalveluita ja yhteiskunnan tarvitsemia palveluita.

- Maatalous tarvitsee investointeja ja toimivaa infrastruktuuria, johon tarvitaan EU:n rahoitusväkaluja (EFSI).

- Maatalous tarvitsee uusia nuoria yrittäjiä, joiden tukemiseen on etsittävä työkaluja ennen muuta maaseudun kehittämisohjelmasta.

Market observatory -työryhmät löytäneet paikkansa

Maitomarkkinoilla tuotannon kasvu tasaantui. Etenkin maitorasvojen kasvaneen kysynnän ansiosta maidon tuottajahinta kääntyi nousuun, joka kuitenkin taittui lähellä vuoden loppua. EU:n varastoissa maitokriisin jäljiltä oleva suuri määrä maitojauhetta (noin 380 milj. kg SMP) painoi myös maidon hintaa. EU onnistui vuoden aikana purkamaan maitojauhevarastoja vain vähän, koska tarjoushinnat olivat alhaisia. Voi- ja juustovarastot olivat lähes tyhjentyneet.

Komissio seuraa tuottajahintojen kehitystä muun muassa Meat Market Observatoryssa. Samanlainen markkinatilanteen seurantaan keskittyvä elin on myös maidolle. Näissä elimissä keskustellaan pelkästään markkinatilanteen kehityksestä. Poliittinen keskustelu tapahtuu komission järjestämissä kansalaisvuorovaikutustyöryhmissä (CDG).

Viljamarkkinoiden seuranta varten perustettiin kertomusvuotena uusi Market Observatory -ryhmä muista ryhmistä saatujen hyvien kokemusten perusteella. Max Schulman on ollut mukana ryhmässä COPA:n työryhmäpuheenjohtajan roolissa.

Eurooppalaisia kotieläintalouden ongelmia

Afrikkalainen sikarutto (ASF) on sikatalouden osalta keskeisenä seurannan ja toimenpiteiden kohteena. Tästä huolimatta uusia tapauksia löydettiin muun muassa Tsekistä ja Romaniasta.

Puolassa tauti levisi länneemmäs. Jos jäsenmaasta löytyy sikarutto, se lopettaa käytännössä sianlihan viennin ao. maasta. EU voitti Venäjän ASF:ään perustaman vientikiellon käsittelyn WTO-paneelissa. Venäjän markkinat eivät kuitenkaan avautuneet EU:n sianlihalle, koska Venäjä perusteli uudelleen vientikiellon vastasanktiona EU:n vuonna 2014 asettamille kaupapapakotteille. Suomi on jatkuvasti varpaillaan ja pyrkii estämään ASF:n leviämisen Baltiasta tai Venäjältä. Brysselin toimisto on toiminut asiassa aktiivisesti yhdessä muiden maiden kanssa.

Suomalaisen sianlihantuotannon onnistumiset ja eläinten hyvinvoinnin taso on ollut Brysselissä näkyvästi esillä kuluneena vuonna. Sika-verkoston puheenjohtaja Taru Antikainen kävi syksyllä kertomassa havainnollisesti COPA:n sikatyöryhmälle, miten Suomessa siat hoidetaan niin, että ne säilyttävät saporonsa. Antikainen kävi esiintymässä myös komission järjestämässä sikojen saporaita koskevassa seminaarissa marraskuussa Irlannissa.

Eurooppalaiset kananmunamarkkinat sotki Belgiassa ensin todettu fibronil-torjunta-aineen käyttö kanojen kirppujen häätämiseen. Aine ei ole elintarviketuotannossa sallittu ja aineen jäämillä saastuneita kananmunia löytyi lukuisista keskisen Euroopan maista. Kuluttajien luottamus sai kolauksen ja kananmunien myynti romahti, eikä shokkivaikutus ole hävinnyt vielä vuoden loppuun mennessä.

Luomulainsäädännön uudistus hyväksyttiin erittäin pitkäaikaisen valmistelun jälkeen. Monelle yllätyksenä kolmikantaneuvotteluissa löydettiin ratkaisu. Lainsäädäntöön jäi vielä paljon haasteita suomalaisen tuotannon kannalta. Erityisesti haasteena on luomukasvihuonetuotannon määrittely, joka rajoittaa luomukasvihuonetuotannon kasvua Suomessa.

Kasvua, työllisyyttä ja investointeja

Euroopan komissio käynnisti vuonna 2015 Euroopan investointiohjelman sekä osana sitä Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR), jota hallinnoi Euroopan investointipankkiryhmä. Tavoitteena on saada liikkeelle vähintään 315 miljardia euroa lisäinvestointeja reaalityalouteen vuoden 2018 puoliväliin mennessä. ESIR tarjoaa takuun, joka kattaa investointien suuririskisimmän osan. ESIR toimii kaikissa jäsenvaltioissa. Tähän mennessä hyväksytyjen investointien perusteella sen odotetaan tuottavan 164 miljardin euron investoinnit.

Erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) ovat hyötynet ESIR-rahastosta. ESIRin lisäksi ohjelmaan kuuluu muun muassa Euroopan investointihankeportaali (EIPP). Se on verkkoalusta, joka yhdistää eurooppalaiset hankkeiden toteuttajat ja sijoittajat EU:sta ja sen ulkopuolelta. Tarkoituksena on parantaa eri puolilla Eurooppaa toteutettavien hankkeiden näkyvyyttä investointeja varten. Komissio loi portaalin sijoittajien ehdotuksesta.

MTK on välittänyt tietoa investointiohjelman mahdollisuuksista investoijille ja toisaalta edistänyt suomalaisen maataloushallinnon kiinnostusta uusista välineistä erityisesti maaseudun yrityksiin. Samalla on pyritty varmistamaan, ettei ESIRin jatko syö resursseja muusta maaseudun elinkeinotoiminnan rahoituksesta.

Bio- ja kiertotaloutta

Kataisen pakettina Suomessa tunnettu kokonaisuus on saanut vuoden 2016 kuluessa monia liittymäkohtia erityisesti ympäristö- ja ilmastokysymyksistä. Joulukuussa 2015 komissio julkaisi niin sanotun kiertotalouspaketin, jonka laajemman valmistelun komissio aloitti kevään 2016 aikana. Ensimmäisessä vaiheessa ollaan uudistamassa muun muassa orgaanisten lannoitteiden säädöstä ja EU:n muovistrategiaa.

Metsän käytön kannalta oleellinen asia on, miten raaka-aineiden ohjaaminen toimii käytännössä. Esillä on ollut niin sanottu kaskadiperiaatteen mukainen raaka-ainevirtojen ohjautuminen. MTK tukee erityisesti esitystä, jossa ei tavoitella sitovaa lainsäädäntöä asiasta. Koko toiminnan ohjaaminen kiertoajattelun pohjalle vaatii vielä paljon työtä niin standardien kuin poliittisen ohjauksen kautta. Myös ruokahävikin vähentämisellä on tärkeä rooli.

Komissio aloitti biotalousstrategian uudistamisen. Vuodelta 2012 oleva strategia pitää päivittää ottamaan huomioon niin YK:n kestävä kehityksen tavoitteet, Pariisin ilmastopöytäkirja kuin resurssitehokkuuden asettamat uudet vaatimukset biotaloudelle.

Farm Europe

MTK on ollut vuodesta 2015 jäsenenä Brysselissä toimivassa Farm Europessa. Tämän yksityisen ajatuspajan erityisenä tavoitteena on tuottaa vuoden 2020 jälkeiseen EU:n maatalouspolitiikkaan liittyviä ehdotuksia. Ajatuspajassa on jäsenenä muutamia maatalousalaa ja viljelijöitä edustavia järjestöjä.

MTK osallistui kertomusvuonna aktiivisesti Farm European toimintaan. Ajatuspaja järjesti Brysselissä vuoden aikana useita keskustelutilaisuuksia. Helmikuussa pidettiin Euroopan parlamentissa tilaisuus, johon osallistui komissaari Hogan ja useita Euroopan parlamentin jäseniä ja jossa yhtenä puhujana oli MTK:n edustaja. Loppukevällä EU:n Farm Europe järjesti tilaisuuden, jossa pääneuvottelija Michel Barnier oli esittelemässä EU:n tavoitteita Britanin EU-eroon, brexitiin liittyen. Merkittävin Farm European tapahtuma vuonna 2017 oli toista kertaa järjestetty Global Food Forum -kongressi. Italiassa pidetty kaksipäiväinen seminaari kokosi laajan joukon virkamiehiä, Euroopan parlamentin jäseniä, yritysten ja viljelijäjärjestöjen edustajia keskustelemaan EU:n tulevan maatalouspolitiikan sisällöstä.

Euroopan Talous- ja Sosiaalikomitea ETSK

MTK on ollut edustettuna ETSK:ssa koko Suomen EU-jäsenyyden ajan. ETSK on Euroopan unionin neuvoo-antava elin, jossa järjestöjen edustajat tarjoavat asiantuntemustaan EU:n suuremmille toimielimille (Euroopan komissio, Euroopan unionin neuvosto, Euroopan parlamentti), antamalla lausuntoja ehdotetusta EU:n lainsäädännöstä. Komitea antaa vuosittain 160–190 lausuntoa, joista noin viidennes on komitean oma-aloitteisia lausuntoja. ETSK:n erityinen tehtävä on toimia linkkinä järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan ja EU:n välillä.

Vuonna 2017 ETSK:n toiminnassa suuri kysymys normaalin lausuntotyön lisäksi oli keskustelu EU:n tulevaisuudesta. Komitea osallistui komission käynnistämään EU:n tulevaisuutta koskevaan keskusteluun omilla tapahtumillaan. Komitean suomalaisjäsenet järjestivät asiaan liittyvän seminaarin myös Helsingissä keväällä 2017.

Kymmenen kertaa vuodessa järjestettävät komitean täysistunnot toimivat myös foorumina ajankohtaiselle politiikkakeskustelulle EU:ssa. Kertomusvuonna komitean täysistunnoissa vierailu muun muassa useita komissaareja, joiden kanssa komitean jäsenet kävivät keskustelua. Komission puheenjohtaja Juncker vieraili myös komitean täysistunnossa kertomusvuonna.

MTK:n järjesti vuoden aikana ETSK:n tiloissa useita asioita taustoittavia keskustelutilaisuuksia ajankohtaisia asioita.

Kauppapolitiikka: Monenkeskiset neuvottelut WTO:ssa jumissa

MTK ja COPA-COGECA seurasivat tarkasti kauppapolitiikan neuvottelutilannetta. Suuri kysymys on, kuinka EU pystyy puolustamaan omia markkinoitaan ja ennen kaikkea eurooppalaisten kuluttajien vaatimuksia ruuantuotannolle samaan aikaan, kun pitää löytää uusia markkinoita erityisesti Venäjän vientikiellon jatkuessa. Pääpaino keskusteluissa on ollut kahdenvälisissä neuvotteluissa. Myönteisiä tuloksia saatiin niin Kanadan kanssa neuvotellusta CETA-sopimuksesta kuin Japanin sopimuksesta. Maatalouden kannalta vaikeat neuvottelut Mercosur-maiden kanssa ovat komission kiinnostuksen kohteena. Presidentti Trumpin tultua valtaan USA:n kanssa käytävät neuvottelut ovat olleet jumissa. Monenkeskiset neuvottelut ovat polkeneet paikallaan Nairobin kokouksen jälkeen.

Brexit-neuvottelut käynnistävät myös laajat kauppapoliittiset neuvottelut olemassa olevien sopimusten päivittämiseksi ja brittien suhteesta EU:n sisämarkkinoihin. Koska EU:n kauppapolitiikkaneuvottelut käydään komission johdolla, Brysselin toimisto on aktiivisesti osallistunut komission järjestämiin kuulemistilaisuuksiin.

Monenkeskinen kauppajärjestelmä Maailman kauppajärjestön WTO:n johdolla on ollut ongelmassa. Nairobin WTO:n ministerikokouksen jälkeen valmistelu joulukuun Buenos Airesin kokoukseen oli vaatimatonta. Keskeisten jäsenmaiden halu löytää uusia ratkaisuja oli vaatimatonta. Edellisessä Nairobin kokouksessa toista vuosikymmentä pyöritetty niin sanottu Dohan kehityskierros saatiin loppusuoralle ja maatalouden kannalta tärkein päätös oli vientituesta luopuminen.

Vaikka EU ei käytä vientitukea, se on maatalouspolitiikan yksi markkinahäiriötyökalu. Toisaalta valtion vientiyritykset, vientiluotot ja ruoka-apu ovat edelleen aktiivisessa käytössä. Merkittävää on myös, että valtionyritysten rooli on kasvanut erityisesti Kiinan vientituen työkaluna.

Nairobin ratkaisussa teollisuusmaat päättivät luopua kokonaan maataloustuotteiden vientituesta lyhyen siirtymäkauden aikana. EU:lle tämä ratkaisu ei ole suuri, koska vientitukea ei nyt käytetä. Toisaalta EU:n maatalousbudjettiin ei ole varattu varoja vientituen käyttöön. Vientituki olisi mahdollisessa kriisitilanteessa leikattu viljelijöille muuten maksettavista tuista.

Ratkaisun toinen puoli oli vientikiilpailun muidenkin muotojen huomioiminen. Kirjaukset tehtiin muun muassa ruoka-avusta ja vientiluotoista sekä niiden maksimipituudesta. Kehitysmaat kuten Brasilia sai vientituen käytölle jatkoaikaa, mitä kritisoitiin yleisesti EU:n tuottajamaiden järjestön COPA-COGECA:n kannanotoissa.

Odottamattoman laaja ratkaisu asetti paineita Buenos Airesin kokoukseen. Kehitysmaat halusivat pitäytyä Dohan kehityskierroksen asialistaan. Teollisuusmaat olivat siirtyneet keskustelemaan jo muista ajankohtaisimmista asioista, kuten sähköisen kaupankäynnin säätelystä. Lopputuloksena ei saatu edes yhteistä julkilausumaa käsitellyistä asioista. MTK:sta ministeri Mykkäsen vetämään valtuuskuntaan osallistui Seppo Kallio.

Kahdenkeskisiä kauppaneuvotteluja runsaasti

Monenkeskisten neuvottelujen vaikeudet ovat johtaneet keskeiset kauppakumppanit neuvottelemaan suoraan keskenään alueellisista vapaakauppasopimuksista. Kahdenkeskisissä neuvotteluissa päästää aina syvemmälle yksityiskohtiin kuin monenkeskisissä neuvotteluissa. Donald Trumpin tultua USA:n presidentiksi EU:n ja USA:n kauppaneuvottelut ovat olleet jäissä. Toisaalla EU haki aktiivisesti ratkaisua Japanin kanssa pitkään käytyihin neuvotteluihin, joista saatiin poliittinen sopimus. Vielä on menossa sopimuksen tekninen hionta ennen sen voimaantuloa.

EU on ollut pitkään jumissa niin sanotun Mercosur-sopimuksen kanssa (EU–Etelä-Amerikka). Nyt vallanvaihdosten seurauksena EU on aloittanut neuvottelut uudelleen myös Mercosurin kanssa. EU on aktiivisesti ollut kasvattamassa tuonninhelpottamistarjouksiaan maataloustuotteissa, mutta ei ole saanut vastausta Mercosur-maista maatalouden ulkopuolisista sektoreista. Samoin Uusi-Seelanti ja Australia ovat aloittamassa neuvotteluja EU:n kanssa.

MTK on tavannut niin kauppakomissaari Malmströmin kabinetin edustajia kuin maatalous- ja kauppapääosastojen vastaavia virkamiehiä Helsingissä, Brysselissä ja Genevessä. Tapamisissa oli esillä muun muassa ruokaturvajärjestelmien erilaisuus, mikä näkyy hormonien, lääkeaineiden ja geneettisesti muokattujen

organismien kuten kasvien hyväksyttävyydessä. Neuvottelut eivät ole edenneet odotetusti näissä vaikeissa sanitääri- ja fyto-sanitäärikysymyksissä.

MTK on tukenut EU:n neuvottelujen avausta, jossa EU ei muuta omaa kuluttajälähtöistä ruokapolitiikkaansa. Tämä on eurooppalaisen ruuantuotannon mallin jatkumisen kannalta aivan välttämätöntä. MTK on huomauttanut myös, että eläinten hyvinvointiin ja viljelyn ympäristövaatimuksiin on EU:ssa asetettu yhä uusia vaatimuksia.

MTK on muistuttanut komissaari Malmströmiä vaatien komissiota huomioimaan pohjoisen Euroopan elintarviketuotannon asema meneillään olevissa neuvotteluissa. Erityisesti huolemmamme olivat ruoan laatuominaisuudet, eläinten hyvinvointi ja antimikrobiresistenssi.

Pohjoismaiset metsänomistajat Brysselissä NSF, eurooppalainen metsänomistajajärjestö CEPF ja metsänomistajien yhteistyöverkosto IFFA

MTK on aktiivinen jäsen Euroopan metsäomistajajärjestössä CEPF:ssä (The Confederation of European Forest Owners). CEPF on edustavimpien kansallisten metsäomistajajärjestöjen kattojärjestö ja se valvoo noin 16 miljoonan metsäomistajan etuja Euroopan tasolla. Nämä yksityiset perheet ja metsänomistajat huolehtivat 60 prosentista Euroopan metsäpinta-alasta. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila on CEPF:n hallituksen varapuheenjohtaja.

Pohjoismaiset metsäomistajat tekevät erittäin tiivistä yhteistyötä erityisesti eurooppalaisten metsäpoliittisten haasteiden tiimoilta. Yhteistyö on organisoitu Nordens Skogsägarorganisationers Förbund (NSF) muodossa. NSF:llä on osana CEPF:n toimistoa yhteinen metsäkoordinaattori Brysselissä. Vuonna 2016 metsäkoordinaattoriksi valittiin suomalainen metsänhoitaja Meri Siljama.

MTK on aktiivisesti tukenut ja osallistunut metsänomistajien yhteistyöverkosto IFFA:n (International Family Forestry Alliance) toimintaan johtokunnassa sekä edustanut organisaatiota kansainvälisissä tapahtumissa. Johtokunnassa MTK:n edustajana oli vuonna 2017 Pentti Linnamaa. Yksityismetsänomistajien etuja, maanomistajuus oikeuksia ja osuuskuntien sekä yhdistysten merkitystä korostettiin erimerkiksi

UNECE/FAO:n Varsovan metsäviikoilla paneelikeskustelun aikana. Yhteistyö erityisesti Afrikan tuottajaorganisaatioiden kanssa syveni vuoden aikana.

Pohjolan Talonpoikaisjärjestön Keskusneuvosto NBC

NBC on vuonna 1934 perustettu pohjoismaisten tuottaja- ja osuustoimintajärjestöjen yhteistyöfoorumi. Jäseninä ovat Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. ja Pellervo-Seura (Suomi), Lantbrukarnas Riksförbund LRF (Ruotsi), Landbrug og Fødevarer (Tanska), Bændasamtök Islands (Islanti), Norges Bondelag ja Norsk Landbrukssamvirke (Norja). NBC:n yhteistoimintaa johtaa kerran vuodessa kokoontuva yleiskokous ja sen toimintaa koordinoi työvaliokunta, joka koostuu pohjoismaisten tuottajajärjestöjen toimihenkilöedustajista. Vuonna 2017 työvaliokunta kokoontui viisi kertaa. Baltic Farmers' Forum on Environment (BFFE) on osa NBC:n pohjoismaista yhteistyötä. BFFE:n toiminnasta lisää ympäristö- ja maankäyttöryhmän toiminnassa.

NBC:n laajennettu puheenjohtajisto piti pääkokouksensa Hämeenlinnan Aulangolla 16.-18.8.2017. Kokouksen pääaihe oli digitalisaatio ja innovaatiot kehittämistekijöinä maa- ja metsätalouden tulevaisuudelle Pohjoismaissa. Aiheen asiantuntija-alustajat Esko Aho East-Office-Finlandista, Pekka Pesonen COPA-COGECA:sta ja Jakob Lave Tanskan maatalouden kehittämissuunnitelmasta SEGES:stä pitivät digitalisaatiota suurena mahdollisuutena varsinkin Pohjoismaissa, jossa toimiva hallinto ja korkea koulutustaso hyvän infrastruktuurin ohella antavat hyvän perustan toiminnan laajentamiselle.

Uudistus vaatii avointa mieltä, lisäinvestointeja ja muutostarpeita niin alan yrityksissä kuin maa- ja metsätiloilla. Tulevat haasteet tulee ottaa huomioon erityisesti maa- ja metsätalouden koulutuksessa, tutkimuksessa ja kaikessa kehittämistyössä. NBC:n puheenjohtajiston julkilausumassa korostettiin hyvää yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä riittäviä investointeja kattavan tietoverkon saamista myös laajoille maaseutualueille, joissa koko biotalouden päätuotanto tapahtuu. NBC päätti muodostaa työryhmän digitalisaatiotyön koordinoimiseksi ja kehittämiseksi osana NBC:n tulevaa työtä.

Puheenjohtajistokokouksen paneelikeskustelussa maatalousosuustoimintayritysten edustajat pohtivat digitalisaation vaikutuksia tuotteiden jalostamiseen ja markkinointiin, mitä pidettiin

pääsääntöisesti positiivisena mahdollisuutena. Uusi teknologia voi tarjota uusia mahdollisuuksia sekä yrityksille että myös suoraan tuottajille. Keskustelu osoitti, että vaikka digitalisaation hyödyntämisessä on monilla aloilla edistytty, niin maiden ja eri sektoriyritysten väliset erot ovat suuria. Samoin eri Pohjoismaiden laajakaistan peitossa on vielä puutteita. Pohjoismaat voivat parantaa kilpailukykyään lisäämällä digitalisaatioyhteistyötä valtioiden, yritysten ja järjestöjen kesken. Joka tapauksessa digitalisaatio on tulevaisuutta ja viime kädessä suuri mahdollisuus myös ruoan ja puun tuottajille NBC-maissa.

Hämeenlinnan kokouksen erilliset työpajat käsitelivät tuottajajärjestöjen sisäistä kehittämistyötä, nuorten tuottajien tärkeää roolia, BFFE-työssä vesien suojelua ilmastonmuutoksen vaikutuksessa sekä nyt erityisen ajankohtaisia eläinten hyvinvointi- ja terveystekijöitä.

NBC:n laajennettu presidium käsittelee muun muassa kauppapolitiikan ajankohtaisia prosesseja muun muassa WTO- ja kahdenvälisiä kauppaneuvotteluja ja BFFE:n jatkotyötä Suomen johdolla. Tämän lisäksi pohjoismaiden tuottajajärjestöjen toiminnanjohtajat pitivät yhteiskokouksen järjestöjen tämän päivän kehittämistarpeista.

Suomella on NBC:n puheenjohtajuus 2015–2017, joka päättyi Hämeenlinnan kokoukseen. Suomen puheenjohtajuuskautta ovat hoitaneet Juha Marttila puheenjohtajana, Seppo Kallio NBC:n työvaliokunnan pääsihteerinä ja Bettina Lindfors sihteerinä. NBC:n puheenjohtajuus siirtyi seuraavaksi kahdeksi vuodeksi Islannin tuottajajärjestölle.

Tuottajien maailmanjärjestö WFO

WFO on vuonna 2011 Etelä-Afrikan Kapkaupungissa perustettu maailman tuottaja- ja osuustoimintajärjestö, jossa on mukana lähes 100 järjestöä maapallon kaikista maanosista. Tällä hetkellä järjestön jäsenmäärä kasvaa hyvää vauhtia. Viime aikoina jäseniksi ovat tulleet myös yhä useampi kehitysmaista. Suomes-ta WFO:n jäsenenä ovat MTK, Pellervo ja SLC. WFO jatkaa edeltäjänsä IFAP:n (International Federation of Agricultural Producers) työtä, joka toimi vuosina 1946–2010. Suomi on ollut mukana alusta lähtien viljelijöiden globaalissa yhteistyössä.

WFO:n yleiskokous Finlandia-talossa 12.–15.6.2017

WFO:n 7. yleiskokous pidettiin MTK:n, SLC:n ja Pellervon isännöidyssä heti MTK:n 100-vuotisjuhlien jälkeen Helsingissä. Yleiskokousohjelmaan kuului kokouksen poliittisten ja järjestöisten asioiden lisäksi merkittäviä suomalaisen kulttuurin esityksiä. Läpi yleiskokouksen MTK piti huolta siitä, että suomalaista laatu- ja lähiruokaa oli tarjolla Suomi 100 hengessä - Syödään yhdessä. Kokousohjelmatutustivat konferenssin päätteeksi uusmaalaisiin maatiloihin ja elintarviketeollisuusyrityksiin, Valioon ja Fazeriin.

Kokoukseen osallistui yli 350 edustajaa maailman eri viljelijäjärjestöistä sekä merkittävä edustus myös kansainvälistä järjestöistä ja instituutioista. Avajaisistunnossa isäntämaan hallituksen tervehdyksen toi maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen. Kansainvälisinä puhujina olivat muun muassa maailman meteorologiajärjestön, WMO:n pääjohtaja Petteri Taalas, maailman eläinterveysjärjestön, OIE:n pääjohtaja Jean-Philippe Dop sekä WFO:n puheenjohtaja William Rolleston Uudesta-Seelannista. Kokouksen järjestely oli merkittävä ponnistelu suomalaisille isännille, sillä WFO:n sihteeristöresurssit Rooman päämajassa ovat toistaiseksi rajalliset. Järjestelyorganisaation puheenjohtajana toimi Juha Marttila, pääsihteerinä Seppo Kallio sekä tilaisuuden tuottajana Bettina Lindfors.

WFO:n yleiskokouksen avajaispäivänä oli useita työryhmiä, joissa käsiteltiin muun muassa pienmetsänomistajien asemaa kehitysmaissa, osuustoiminnan mahdollisuuksia kehitysmaissa, maatalouskauppaa sekä eläinten hyvinvointia. WFO:n pääteemat olivat viljelijöiden agenda globaalissa ilmastopolitiikassa, viljelijöiden aseman parantaminen kaupassa ja ruokaketjussa, viljelijöiden vaikutus ja rooli ruokaturvapolitiikassa sekä viljelijöiden agenda monenvälisissä neuvotteluprosesseissa kuten YK, WTO ja FAO.

Yleiskokous hyväksyi poliittiset linjaukset seuraaviin aiheisiin: ilmastonmuutos, ruokaturva, kotieläintuotanto sekä nuorten viljelijöiden manifesti. WFO:n puheenjohtajaksi äänestettiin Etelä-Afrikan tuottajien puheenjohtaja Theo De Jager. Euroopan edustaja WFO:n johtokunnassa on Ranskan tuottajajärjestön Arnold Puech d'Alissac. Suomella on edustus kahdessa WFO:n elimessä. Kati Partanen on puheenjohtaja naisten komiteassa ja Seppo Kallio ruokaturvaryhmän jäsen. WFO pitää seuraavan yleiskokouksensa Moskovassa vuonna 2018. Kokouksen isännöi Venäjän tuottajajärjestö AKKOR.

Kehitysyhteistyö osana MTK:n vastuullisuustyötä

Kehityspolitiikka on osa vastuullista yhteiskunnallista ajattelua ja perustuu vanhaan talonpoikaiseen arvoon eli auttakaamme niitä, jotka tarvitsevat apua. MTK:n tavoitteiden asettelussa vastuullistamisnäkökanta on vahvana sekä sisäisesti mutta myös pohjana kehityspolitiikkaan panostamisessamme. Tällä hetkellä ei ole enää suljettua maailmaa vaan kansainvälinen riippuvuus koskee käytännössä meitä kaikkia.

Kestävän luonnonvarojen käytön sekä maa- ja metsätalouden huomioon ottaminen on oltava osa Suomen ja EU:n kehityspolitiikkaa. Ruokaturvan parantaminen on oltava pysyvästi vahvana koko kansainvälisen yhteisön agenda. Metsien rooli uusiutuvana luonnonvarana on niin ikään nähtävä suurena mahdollisuutena – lisää istutuksia, kasvattamista ja hoitoa sekä samalla vesitalouden ja ilmastopolitiikan hoitoa.

MTK tukee omalla toiminnallaan YK:n 2030 kehitystavoitteita, joita edustamamme elinkeinot tukevat niin kansallisesti kuin maailmanlaajuisesti. Tämän vuoksi panostimme Suomen kehityspoliittisten politiikkaelinten työhön ja yhteistoimintaan kuten Kehityspoliittinen toimikunta, Finnfund, KEPA, Kehys, KUA ja Lähetysseura. Tiivis yhteistyö ulkoasianministeriön kehityspolitiikkaosaston kanssa muodostaa tukevan jalustan kehitysyhteistyöaktiviteeteille.

Tämän ohella meillä on yhteistoimintaa FAO:n, IFAD:n ja EU-Komission kanssa. Olemme vuoden mittaan lisänneet kehitysasioista tiedottamista sekä jäsenille että julkisuuteen.

MTK järjesti tärkeille kehityspolitiikassa toimiville yhteistyökumppaneille FFD:n kanssa yhdessä niin sanotun Kehityspoliittisen iltapäivän, jossa arvioitiin monipuolisesti kehityspolitiikkaa ja uusia kehityspolitiikan linjauksia muun muassa rajujen leikkausten seuraamuksia.

MTK:n kehitysyhteistyön käytännön hankkeita hallinnoi FFD. Hankkeiden päätavoite on tukea ja vahvistaa pienten ja keskisuurien ruuan ja

puun tuottajien edellytyksiä parantaa järjestöjensä edunvalvontaa, markkinointia ja yhteistyömahdollisuuksia. Monet MTK:n luottamus- ja toimihenkilöt osallistuivat myös projektien toteuttamiseen asiantuntijakummeina.

FFD:n toiminta ja kehityshankkeet

MTK:n, SLC:n, Pellervo-Seuran ja ProAgria keskusten liiton perustama Finnish Agri-Agency for Food and Forest Development ry:n (FFD) hankkeita tukivat vuonna 2016 Suomen ulkoasianministeriön (UM) ja Euroopan komission IFAD:in tuella antaman rahoituksen lisäksi Hollanti (DGIS), Ranska (AFD) ja Belgia (DGD). FFD tuki paria kymmentä tuottajajärjestöä hankkeilla, joiden yhteenlaskettu budjetti vuodelle 2016 oli noin 1 200 000 euroa. Noin 30 prosenttia rahoituksesta tuli Suomen ulkoasianministeriön kansalaisjärjestötuesta. Aiempien vuosien tapaan FFD jatkoi aktiivista osallistumista Agri-Cordin eri elimissä (hallitus, projektiomitea ja monitorointi&evaluoitiryhmä).

FFD:n hankkeet pyörivät Etiopiassa, Nepalissa, Mosambikissa, Tansaniassa, Vietnamissa ja Nicaraguassa. Hankkeet tukevat maa- ja metsätalouden tuottajajärjestöjä tai osuuskuntia eri aloilla: metsänhoidossa ja metsäsertifiointissa, hunajan, maidon ja vihannesten tuotannossa sekä kalankasvatuksessa. Metsähankkeissa kummiyhdistyksinä toimivat metsähoitoyhdistykset Savotta ja Päijät-Häme sekä Keski-Suomi, joka osallistui Sambian metsähankkeen valmisteluun. Maatalouspuolella kummeina toimivat: Suomen Puutarhanaiset ry, MTK Varsinais-Suomi sekä MTK-Lammi-Tuulos, Suomen Mehiläishoitajain Liitto, Joutsenten Reitti ry sekä Suomen Kalankasvattajaliitto. Hankkeiden avulla saavutettiin yli 25000 pientuottajaa ja heidän perhettään.

FFD jatkoi osuustoimintahankkeita koskevan selvityksen jalkauttamista eri maantieteellisille alueille ja järjesti Kampalassa, Ugandassa

seminaarin, jossa arvioitiin osuustoimintaa tukevien hankkeiden onnistumista Itä-Afrikassa. Lisäksi FFD osallistui ASEAN-maiden maatalousosuuskuntia koskevaan seminaariin Manilassa, Filippiineillä.

Yhdessä UM:n, MMM:n ja Kehyksen kanssa FFD koordinoi suomalaisen sivutapahtuman Maailman Ruokaturvakomitean kokouksessa Roomassa lokakuussa 2017. Tapahtuma esitteli suomalaista osaamista teknologian ja osaamisen siirrossa kehitysmaihin ja sai runsaasti kiitosta sekä osallistujilta että Suomen lähetystöltä. FFD:n moderoimassa paneelissa esiintyivät: LUKE, Helsingin yliopisto, Solidaarisuus sekä FFD:n tukema Tansanian puutarhaliitto, TAHA. Rooman vierailun aikana FFD tapasi myös muita FAO:n toimijoita ja tiiviimmästä yhteistyöstä sovittiin erityisesti metsäpuolella.

Asiantuntijakummien koulutus keskityi hankkeiden taloushallinnon vahvistamiseen sekä ympäristöosaamiseen. Varainhankinnan ohessa järjestön näkyvyyttä niin sosiaalisessa mediassa kuin muilla median aloilla vahvistettiin jäsenjärjestöjen kanavia hyödyntäen. FFD järjesti yhdessä ulkoasianministeriön ja Kehys ry:n kanssa tilaisuuden, jossa kehitysmaiden maatalouden parissa työskenteleville tutkijoille aiheesta maaperätutkimuksesta ja maaperän merkityksestä ruokaturvalle.

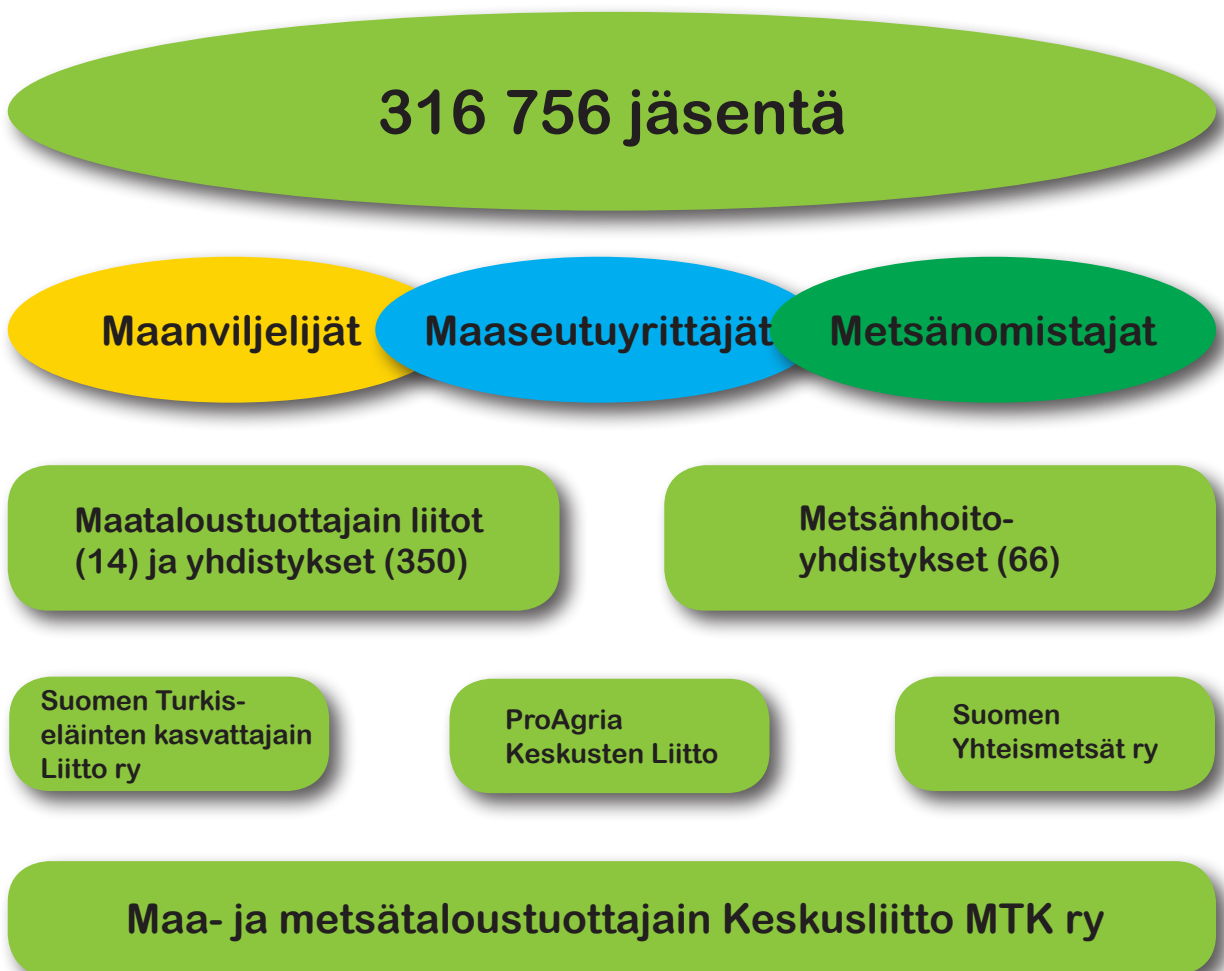

Organisaatio ja jäsenistö

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n jäseninä oli vuoden lopussa 14 maataloustuottajain liittoa, 66 metsänhoitoyhdistystä, Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry, ProAgria Keskusten Liitto ja Suomen Yhteismetsät ry. MTK-liittojen jäseninä oli 350 yhdistystä

sekä yhteisöjäsenenä osuuskuntia ja eri tuotantosuuntia edustavia kerhoja. MTK-yhdistyksiin kuului vuoden lopussa 122 034 jäsentä ja 46 080 jäsentilaa. Jäsenten määrä metsänhoitoyhdistyksissä oli 204 060.

MTK:n organisaatio 2017

MTK:n johtokunta, alhaalla vasemmalta: Tommi Lunttila, Kati Partanen, Tiina Perho (siht.)
toinen rivi: Mikko Tiirola, Jaakko Halkilahti, Antti Sahi, Pertti Hakanen, Aki Kaivola,
Mauno Ylinen, Juha Marttila (pj.), Jenna Rantanen, ylhäällä: Eero Isomaa, Markus Eerola

MTK-keskusliiton hallinnon ja toimielinten toiminta

Valtuuskunta

MTK:n valtuuskunta kokoontui kaksi kertaa. Valtuuskuntaan kuului 55 MTK-liittojen nimeämää jäsentä, 20 MTK:n jäseniksi liittyneiden metsänhoitoyhdistysten nimeämää jäsentä, kolme yhteisjäsentä ja kahdeksan asiantuntijaa.

Valtuuskunnan kevätkokous

Valtuuskunta kokoontui kevätkokoukseen 12.4. Valtuuskunnan kokouksen alussa Esa Wrang Finpro:sta alusti elintarvikeviennistä ja vastasi kysymyksiin.

Valtuuskunnan asialistalla olivat sääntömääräisten kevätkokousasioiden lisäksi seuraavan vuoden toiminnan painopisteet, liittokokouksessa

käsiteltävä tulevaisuusasiakirja, vuoden 2016 Yhdistysten helmi -palkinnon jako ja MTK:n kunniamerkkien ja kultaisten ansiomerkkien saajat. Valtuuskunta vahvisti MTK:n ja MTK-konsernin edellisen vuoden tilinpäätöksen ja antoi vastuuvapauden asianomaisille.

Valtuuskunnan puheenjohtajaksi valittiin maanviljelijä Tommi Lunttila Äänekoskelta, 1. varapuheenjohtajaksi maanviljelijä Tiina Linnainmaa Hämeenkyröstä ja 2. varapuheenjohtajaksi maanviljelijä Matti Heikkilä Siikajoelta. Valtuuskunnan sihteerinä toimi järjestöjohtaja Matti Voutilainen MTK:sta.

Valtuuskunnan syyskokous

Valtuuskunnan syyskokous pidettiin 22.–23.11.2017 Espoossa. Valtuuskunnan kokouksen alussa oli ministeri Jari Lepän alustus- ja keskustelutunti. Ensimmäinen päivä käytettiin yleiskeskusteluun ja MTK:n sekä valtuuskunnan asiantuntijoiden vastauspuheenvuoroihin.

Varsinaiset syyskokousasiat käsiteltiin toisena päivänä. Niiden lisäksi valtuuskunta hyväksyi liittokokouksessa tulevaisuusasiakirjaan tulleet täsmennykset ja hyväksyi MTK:n toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2018.

Valtuuskunnan jäsenet

MTK-liittojen edustajat

Etelä-Pohjanmaa: Huhtala Arto, Kankaanpää Johanna, (pj.), Kohtakangas Kati, Laukkonen Jari, Ojala Tero, Rantala-Sarjeant Suvi, Uitto Hannu

Etelä-Savo: Paunonen Jouni (pj.), Leikkonen Jukka, Makkonen Otto

Häme: Kitala Kari, Kantola Matti, Laine Arto (pj.), Lauttia Petri, Mänki Marianne

Kaakkois-Suomi: Ahvonen Matti, Pesonen Helena, Niemi Kari (pj.), Seitsonen Matti

Keski-Pohjanmaa: Ala-Kopsala Atso (pj.), Vuotila Henna, Kiljala Markku

Keski-Suomi: Lahti Tero (pj.), Lunttila Tommi, Mäkelä Martti

Lappi: Lampela Juhani, (pj.), Kiviniemi Esa

Pirkanmaa: Hevonoja Jani, Linnainmaa Tiina, Niittyoja Jukka (pj.)

Pohjois-Karjala: Myllynen Kalle, Mäkisalo Jouni (pj.), Saikkonen Otto

Pohjois-Savo: Partanen Juha (pj.), Seppälä Johanna, Huuskonen Jukka, Rytönen Markus

Pohjois-Suomi: Korhonen Tuija, Ojantakanen Jukka, Ahlholm Jari (pj.), Mulari Laura, Varis Ari

Satakunta: Kaappa Antero, Kangasvuori-Hosike Anne, Laitila Jarkko (pj.), Helkkula Mervi, Ruski Jari

Uusimaa: Viljanen Eerikki (pj.), Sjölund Hannele, Mela Jyri

Varsinais-Suomi: Airikki Antti, Rintala Tapio (pj.), Riiko Kaisa, Setälä Anna, Tuomola Jouni

Yhteisöjäsenten edustajat

Suomen Turkiseläinten Kasvattajien Liitto: Sjöholm Markus

ProAgria: Keisala Merja

Suomen yhteismetsät: Jumisko Timo

Metsänhoitoyhdistysten edustajat

Itä-Suomi: Aalto Jouni, Lantta Sari, Tirola Mikko, Otronen Päivikki, Tolppanen Tapio, Helminen Seppo, Partinen Timo, Hatakka Markku

Länsi-Suomi: Hakala Herman, Sillanpää Jarmo,

Mäntylä Juha, Rauhalahdi Matti, Piekka Tuula, Poutiainen Jarmo, Sariola Heikki, Vesanto Jukka
Pohjois-Suomi: Matti Markku, Moilanen Heikki, Heikkilä Matti, Alatalo Matti

Valtuuskunnan asiantuntijat

Valio Oy Toimitusjohtaja Annikka Hurme

Hankkija Oy Johtaja Jyrki Lepistö

Mela Toimitusjohtaja Päivi Huotari

DAVA Foods Finland Oy Toimitusjohtaja Miska Kuusela

Pellervo-Seura Toimitusjohtaja Sami Karhu

HKScan Oyj Toimitusjohtaja Jari Latvanen

Raisio Oyj Toimitusjohtaja Pekka Kuusniemi

ProAgria Keskusten Liitto Toimitusjohtaja Juha Nuutila

Johtokunta

MTK:n johtokunta kokoontui 16 kertaa, kokouksista yksi oli puhelinkokous. Johtokunta käsitteli kokouksissaan maatalouteen, metsänomistukseen ja maaseutuyrittäjyyteen liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja teki niitä koskevia linjauksia ja päätöksiä sekä antoi julkilausumia ja kannanottoja. Ajankohtaiset sosiaali- ja veropolitiikka sekä ympäristö- ja maankäyttöasiat olivat myös johtokunnan asialistalla. Valmistautuminen tulevaan CAP 2020 -ohjelmaan oli jo useaan otteeseen johtokunnan käsittelyssä.

Eri sidosryhmien, muun muassa osuuskuntien edustajien tapaamiset olivat osa johtokunnan työtä. Yhteistyökokouksia pidettiin perinteiseen tapaan yhteistyöjäsenten kanssa. Johtokunta käsitteli ja teki päätöksiä myös keskusliiton taloudesta, sijoituksista ja henkilöstöasioista.

Johtokunta käsitteli liittojen lähettämiä kirjeitä, esityksiä ja aloitteita. Johtokunnan kokousten yhteydessä oli myös asiantuntijaluentoja ja pieneniseminaareja eri aiheista. Johtokunta oli tiiviisti mukana MTK 100 -valmisteluissa ja johtokunnan jäsenet kiersivät aktiivisesti myös liittojen ja yhdistysten juhlatilaisuuksissa ympäri Suomea.

Johtokunta ei tehnyt maakuntamatkaa vuonna 2017, koska MTK:lla oli liittokokousvuosi. Johtokunta osallistui kesäkuun liittokokoukseen Helsingin Messukeskuksessa ja samana viikonloppuna pidettyyn MTK:n satavuotisjuhlaan.

Johtokunnan kokoonpano

1. puheenjohtaja MMT, mv. Juha Marttila, Simo (2009–, johtok. jäsen 2005–),
2. puheenjohtaja agronomi, mv. Mauno Ylinen, Alahärmä (2009–, johtok. jäsen 2006–),

3. puheenjohtaja TaM, mv. Markus Eerola, Hyvinkää (2011–), maatalousyrittäjä Pertti Hakanen, Sastamala (2012–), maanviljelijä Jaakko Halkilahti, Salo (2014–), maanviljelijä Eero Isomaa, Nivala (2004–), agronomi, mv. Aki Kaivola, Lammi (2015–), maatalousyrittäjä Kati Partanen, Iisalmi (2011–), maatalousyrittäjä Jenna Rantanen, Ähtäri (2016–)

Johtokunnan kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeutettuina osallistuivat valtuuskunnan puheenjohtaja mv. Tommi Lunttila, metsävaltuuskunnan puheenjohtaja mv. Mikko Tiirola ja toiminnanjohtaja Antti Sahi. Johtokunnan sihteerinä toimi johdon erityisavustaja Tiina Perho ja talousasioiden osalta talousjohtaja Heikki Laurinen.

Johtoryhmä

Johtoryhmä kokoontui kertomusvuoden aikana 14 kertaa. Keskusliiton operatiivisena elimenä toimii johtoryhmä. Johtoryhmä käsittelee johtokunnan sille antamia tehtäviä ja valmistelee johtokunnalle päätettäväksi esitettäviä asioita. Lisäksi johtoryhmä käsittelee ja tekee päätöksiä keskusliiton talous- ja henkilöstöasioista siinä laajuudessa kuin johtoryhmän ohjesäännössä on määritelty. Kiireellisiä asioita käsiteltiin varsinaisten kokousten lisäksi myös puhelinkokouksissa.

Johtoryhmän kokoonpano

Johtoryhmän puheenjohtajana toimi johtokunnan ensimmäinen puheenjohtaja Juha Marttila ja jäsenenä 2. puheenjohtaja Mauno Ylinen, 3. puheenjohtaja Markus Eerola sekä toiminnanjohtaja Antti Sahi. Läsnäolo-oikeutettuina johtoryhmän kokouksiin ovat osallistuneet MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Tommi Lunttila ja metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tiirola. Keskusliiton toimihenkilöt ovat osallistuneet johtoryhmän kokouksiin omien vastuualueidensa asioiden esittelijöinä. Johtoryhmän sihteerinä toimi johdon erityisavustaja Tiina Perho sekä talous- ja henkilöasioiden osalta talousjohtaja Heikki Laurinen.

Metsävaltuuskunta ja metsäjohtokunta

Metsävaltuuskunta kokoontui vuonna 2017 yhden kerran. Varsinaista kokousta edeltäneenä päivänä 30.10. Espoon Hanasaassa järjestettiin metsävaltuuskunnalle tarkoitettu seminaari, jossa käsiteltiin muun muassa edunvalvonnan kehittämistä, kansainvälisiä metsäasioita,

metsätietolainsäädäntöä sekä järjestöremonttia. Seminaarin jälkeen metsävaltuuskunnan kokousedustajat pitivät suuralueittaiset kokouksensa.

Metsävaltuuskunnan varsinainen kokous pidettiin 31.10. Espoon Hanasaassa. Kokouksessa kuultiin liikenne- ja viestintäministeri Anne Bernerin puheenvuoro ajankohtaisista asioista. Vuoden 2017 kokouksessaan metsävaltuuskunta myönsi kultaiset ansiomerkit Lasse Heikkilälle, Matti Sojakalle ja Jari Ursinille. Vuoden Kymppi-tunnustus luovutettiin Arto Kosuselle.

Metsäjohtokunta kokoontui vuonna 2017 yksitoista kertaa. Kokouksissa käsiteltiin monipuolisesti metsäalan ajankohtaisia aiheita ja linjattiin metsällisen edunvalvonnan suuntaa. Vuoden 2017 kokouksissaan metsäjohtokunta myönsi 46 ansiomerkkiä ja 41 hopeista ansiomerkkiä. Metsäjohtokunnan perinteinen kesäretki suuntautui Pohjois-Pohjanmaalle. Pudasjärvellä tutustuttiin hirsirakentamiseen vieraillemalla hirsikampuksella sekä Kontion ja Profinin tuotantolaitoksilla. Metsäjohtokunta kävi myös todistamassa metsän kasvun ihmettä entisillä Osaran aukeilla. Kesäretkeen sisältyi seminaari, jossa käsiteltiin Pohjois-Suomen metsätalouden ja metsänomistuksen erityispiirteitä.

Toimihenkilökokoukset

Kertomusvuoden ensimmäiset MTK-liittojen ja keskusliiton toimihenkilöpäivät järjestettiin Helsingissä. Ajankohtaisten asioiden lisäksi käsiteltiin järjestön juhluvuotta ja liittokokoukselle esitettävän tulevaisuusasiakirjan asioita. Ilta vietettiin Nordean tiloissa vanhassa pankkialissa Helsingin Aleksanterinkadulla. Nordea on yksi MTK:n juhluvuoden pääyhteistyökumppaneista.

Syksyn toimihenkilöpäivät olivat Kalajoella. Päivät alkoivat jo edellisenä päivänä ministeri Mika Lintilän ja professori Ulla Lassin alustuksella biotaloudesta ja kiertotaloudesta. Varsinaisten päivien ohjelmassa oli ajankohtaisten järjestön asioiden lisäksi monipuolinen kattaus edunvalvonnan keskeisiä asioita ja tutustumista maakunnan elinkeinoihin, tuulivoima-asioihin ja kulttuuriin

MTK:n liittokokous Helsingissä

MTK:n 34 vuotisliittokokous oli MTK:n 100 vuotisjuhlan tapahtumakokonaisuudessa Helsingin Messukeskuksessa 9.6.2017.

Liittokokoukseen osallistui noin 400 virallista liittokokousedustajaa, lisäksi vähintään saman verran sääntöjen mukaan liittokokouksessa läsnä- ja puheoikeudella olevia luottamus- ja toimihenkilöitä sekä kutsuvieraita. Liittokokous käynnistyi juhlin menoin keskusliiton, liittojen ja metsänhoitoyhdistyksen lippukulkueen sisääntulolla sekä sotien veteraaneja kunnioittavalla seppelpartiolla.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Jyri Mela MTK Nummi-Pusulasta ja varapuheenjohtajana Pirjo Luotola mhy Keski-Suomesta. Kokouksen sihteerinä toimivat keskusliiton lakimiehet Minna Ojanperä ja Vesa Malila.

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä esitti valtiovallan tervehdyksen liittokokoukselle ja onnitteli 100 vuotta täyttävää MTK:ta.

Liittokokouksessa jaettiin 33 valtuuskunnan myöntämää MTK:n kunniamerkkiä. Kansleri Risto Ihmuotila piti kiitospuheen merkkien saajien puolesta.

Puheenjohtaja Juha Marttila käsitteli alustuksessaan maaseudun tilaa ja tämän jälkeen toiminnanjohtaja Antti Sahi esitteli valtuuskunnan esityksen tulevaisuusasiakirjaksi, josta käytiin vilkas keskustelu. Kokouksessa tehtiin kaksi muutosesitystä, jotka äänestysten jälkeen hyväksyttiin kokouksen kannaksi.

Liittokokousväki vietti iltaa kulttuuriohjelman, kotimaisen ruoan ja tanssin merkeissä valmistautuen seuraavan päivän MTK:n 100 vuotisjuhlaan.

Tilintarkastajat

Heidi Vierros (KHT), KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö ja KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö, toimiston nimeämänä Jukka Rajala ja varatilintarkastajana Jorma Nurkkala, KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö.

Valiokunnat ja verkostot

Valiokuntauudistukseen liittyen pidettiin 1.3. valiokuntien ja verkostojen puheenjohtajien ja vastuuasiantuntijoiden työpaja. Työpajassa kirkastettiin valiokuntien ja verkostojen perustehtävää ja roolia viestinnässä. Lisäksi kukin valiokunta suunnitteli tulevaa toimintaansa. Valiokuntien ja verkostojen toiminnan keskiössä todettiin olevan edunvalvonnallisten kysymysten lisäksi viestintä.

Työpajan avauspuheenvuorossa puheenjohtaja Juha Marttila nosti esille jäsenten halun osallistua edunvalvontaan. Uudet sähköiset välineet

tarjoavat siihen hyvän mahdollisuuden. Marttila totesi, että valtaosa MTK:n toiminnasta on viestintää ja järjestön toiminta tehdään jäsenille näkyväksi viestinnällä. Päivän aikana tutustuttiin myös valiokuntien ja verkostojen käytettävissä oleviin sähköisiin työvälineisiin.

Osaaminen ja hyvinvointi -valiokunta

Valiokunta piti vuoden aikana kolme kokousta ja yhden kaksi päiväisen seminaarin. Lomituslain uudistus oli valiokuntatyön keskiössä. Vuoden aikana seurattiin tiiviisti myös koulutuspolitiikkaa, maakuntauudistusta sekä hyvinvointihankkeita kuten Välitä Viljelijästä -hanketta.

Kokoonpano: varsinaisina jäseninä vuonna 2017 toimivat puheenjohtaja Kati Partanen, varapuheenjohtaja Mika Nieminen, Eija Kodis, Pirjo Luotola, Paula Pusa, Hannele Sjölund, Henna Vuotila sekä Mats Wikner. Sihteerinä kokouksissa toimi lakimies Maire Lumiaho. Asiantuntijoina valiokunnan kokouksiin ovat osallistuneet Päivi Huotari ja Päivi Wallin Melasta.

Ympäristö ja maankäyttö -valiokunta

Valiokunta kokoontui neljä kertaa ja keskittyi erityisesti valiokuntatoiminnan kehittämiseen. Kokouksissa kävi vieraana ympäristöministeriön ylijohtaja Ari Niiranen sekä kansanedustaja Antti Kurvinen. Luonnostelimme toimialan tulevaisuus -asiakirjaa, kehitimme kokouskäytäntöjä ja toimintaa kokousten välissä, vaikutimme ajankohtaisiin edunvalvonta-asioihin sekä kehitimme MTK:n ympäristöpäivien sisältöä. Valiokunta teki MTK:n johtokunnalle kannanoton yksityistieläistä.

Kokoonpano:

Jari Laukkonen (pj.), Hannu Karppila (varapj.), Aino Kurtti, Lassi-Antti Haarala, Kari Pennanen, Thomas Antas, Ritva Toivonen, Sari Lantta, Pertti Hakanen ja Leena Kristeri (siht.). Kokouksissa on mahdollisuuksien mukaan läsnä myös Arviointikeskuksen edustaja.

Jäsenpalveluvaliokunta

Jäsenpalveluvaliokunta aloitti toimintansa 2017. Valiokunta kokoontui vuoden aikana 6 kertaa sekä piti yhden sähköpostikokouksen. Valiokunta otti tavoitteekseen yhtenäisen järjestön ja jäsenyyden selkeyttämisen, jäsenyytäisyysyden ja palvelujen parantamisen sekä jäsenviestinnän kehittämisen. Kaupallisten yhteistyökuvioiden eli jäsenedujen sijaan valiokunta halusi, että jatkossa MTK:ssa keskitytään talon sisäisten

palvelujen kehittämiseen. Vuoden aikana valiokunta toteutti muun muassa pienimuotoisen kyselyn jäseneduista ja palveluista. Valiokunta linjasi muun muassa, että jäsenpalvelut ja edut tulisi keskittyä jatkossa enemmän elinkeinon ja jäsenetujen kokonaismäärä tulisi tarkastella kriittisesti, esim. EU-avustajatoimintaa pidettiin tärkeänä mutta tämä hetkistä palvelua liian suppeana maatilayrittäjille kilpailijoihin verrattuna.

Myös yhdistykset tarvitsisivat vahvemmin tukea toimintaansa. Jäsenpalveluvaliokunta teki vuoden aikana kaksi aloitetta johtokunnalle; ensimmäinen aloite koski talon omien lakipalveluiden kehittämistä (kannanotto tehtiin yhdessä elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunnan kanssa) ja toinen aloite koostui valiokunnan listaamista mahdollisesti karsittavista jäseneduista. Järjestökoulutuksen toiminnan kehittäminen sekä jäsenviestinnän parantaminen nousivat keskusteluun loppuvuonna ja niiden läpikäynti jatkuu vuonna 2018.

Kokoonpano:

Johanna Kankaanpää (pj.), Päivi Sivonen, Tuomo Tikkanen, Matti Seitsonen, Jarkko Laitila, Annukka Kimmo, Aki Kaivola (MTK:n johtokunta), Hannu Välikangas, Anja Kettunen, Markku Karjalainen, Jouni Tiainen.

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta kokoontui ensimmäisen toimintavuotensa aikana kahdeksan kertaa. Yksi kokouksista pidettiin Hämeessä yhdessä alueellisen valiokunnan kanssa. Yksi järjestettiin laajempaan valiokuntaseminaarina keskittyen biokaasuun. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Leena Erälinna.

Valiokunta otti käyttöön lukuisia uusia toimintatapoja parantaakseen tiedonkulkua toiminnan tehokkuutta. Näitä olivat mm. kokousten teemoitukset, skype-osallistumiset, sähköiset työtilat ja kokoustiedotteet.

Valiokunnan kokouksissa keskusteltiin mm. maakuntauudistuksesta, yrittäjyydestä, työvoiman saannista, liikenteestä ja infrastruktuurista, digitalisaatiosta, innovaatioista, energiasta, verotuksesta ja aluekehittämisestä sekä maaseutupolitiikasta. Valiokunta teki useita aloitteita sekä tiedotteita.

Kokoonpano:

Leena Erälinna (pj.), Tarmo Turunen, Hannu Uitto, Kimmo Ihalainen, Pekka Vihtonen, Tuomo Raininko, Riku Kalmari, Juha Marttila, Thomas Lindroth, Marko Mäki-Hakola (siht.)

Lihavaliokunta

Lihavaliokunta kokoontui kertomusvuonna neljä kertaa. Lihavaliokunta järjesti syksyllä seminaarin, jossa käsiteltiin vaikeaa kannattavuustilannetta sekä analysoitiin sektorin kilpailukykyä ja lihan vientimahdollisuuksia. Tästä vuodesta lähtien lihavaliokuntaan kuuluu sika-, nauta, siipikarjanliha- ja lammassektoreiden lisäksi myös kananmunantuotanto. Lisäksi valiokunnassa on luomutuotannon edustus. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Mauno Ylinen.

Kokoonpano:

Mauno Ylinen (pj.), Johan Åberg (varapj.), Tomas Långgård, Matti Murto, Jari Mäkilä, Veikko Kemppe, Olli Paakkala, Esa Kaarto, Jyrki Rantsi, Jari Leija, Reijo Flink, Jan Anderssen, Pasi Pärnänen, Mari Puustinen, Pasi Ingalsuo, Tapio Rintala, Taru Antikainen, Juha Kiviniemi, Kimmo Yli-Antola, Jukka Rantala (siht.).

Nautaverkosto

Nautaverkoston johtoryhmä kokoontui vuoden aikana useita kertoja ja verkoston asiantuntijaryhmä kaksi kertaa. Verkoston jäseniä osallistui alaa koskeviin työpajoihin monilla foorumeilla. Verkosto antoi lausuntoja nautanlihantuotantoa koskeviin lakeihin ja asetuksiin. Verkosto osallistui innolla ilmastonmuutokseen ja ympäristöön liittyvään keskusteluun korostaen nurmiviljelyn hyviä puolia.

Verkosto oli edelleen aktiivisesti mukana ravitsemukseen liittyvässä keskustelussa. Eläinsuojelulain uudistukseen vaikuttamiseen käytettiin paljon aikaa. Verkosto jatkoi nautastrategian päivytystä. Verkosto käynnisti valmistautumisen tulevaan ohjelmakauteen ja erityisesti tuotantosidonnaisten tukien puolustamiseen.

Verkosto hoiti viestintää ja tiedotusta perustamansa nautaverkoston Facebook-ryhmän kautta, nautaverkoston sähköpostiryhmän kautta ja myös johtoryhmän ja verkoston WhatsApp-ryhmien kautta.

Nautaverkoston johtoryhmän kokoonpano: Pasi Ingalsuo (pj.), Antero Kaappa (varapj.), Jenna Syrjälä (MTK:n johtokunta) ja Jukka Markkanen (siht.).

Nautaverkoston johtoryhmän kokoonpano: Pasi Ingalsuo (pj.), Antero Kaappa (varapj.), Jenna Syrjälä (MTK:n johtokunta) ja Jukka Markkanen (siht.).

Lammasverkosto

Lammasverkoston johtoryhmä kokoontui vuoden aikana useita kertoja ja verkoston asiantuntijaryhmä kaksi kertaa. Lammasverkosto antoi lausuntoja lammastaloutta koskeviin lakeihin ja asetuksiin. Verkosto jatkoi lammasstrategian päivitystä. Verkosto haki kohtuullistamista tuotantosidonnaisten tukien leikkaantumiseen eläinmäärän kasvun takia. Verkosto toimi aktiivisesti erilaisissa lammastaloutta edistävissä hankkeissa. Eläinsuojelulain uudistukseen vaikuttamiseen käytettiin paljon aikaa.

Verkosto hoiti viestintää ja tiedotusta Ammatilampurit Facebook-ryhmän kautta, lammasverkoston sähköpostiverkoston kautta ja myös johtoryhmän ja verkoston WhatsApp-ryhmien kautta.

Lammasverkoston johtoryhmän kokoonpano: Tapio Rintala (pj.), Otto Makkonen (varapj.), Jenna Syrjälä (MTK:n johtokunta) ja Jukka Markkanen (siht.).

Siipikarjaverkosto

Siipikarjaverkoston aloitteesta Luonnonvarakeskus valmisteli tutkimushanketta sika- ja siipikarjasektorien ilmastokilpailukyvyistä. Tavoitteena on selvittää suomalaisten tuoteketjujen hiili- ja vesijalanjälki ja kilpailuasema kansainvälisesti. Siipikarjaverkosto käyttää viestintäänsä Facebook-ryhmää. MTL Lennosto nimellä toimivassa ryhmässä on 53 jäsentä.

Siipikarjaverkoston kokoonpano: Juha Kiviniemi (pj.) ja Eeva Korimäki (varapj.)

Sikaverkosto

Sikaverkosto oli syksyn aikana vahvasti viestimässä suomalaisesta tavasta kasvattaa siat tyypistämättömillä hännillä. Verkoston puheenjohtaja Taru Antikainen piti esitelmän suomalaisesta tuotantotavasta sekä Copa & Cogecan sikatyöryhmässä Brysselissä että komission (DG Sante) järjestämässä sikaseminaarissa Irlannissa. Suomea ja Ruotsia lukuun ottamatta saporoiden tyypistämiskielto on toimeenpanematta muissa jäsenmaissa. Toiminnalla on tarkoitus edesauttaa direktiivin toimeenpanoa muissa maissa.

Sikaverkosto oli aktiivisesti vaikuttamassa sekä eläinten hyvinvointilain valmisteluun että tuetun sikalarakentamisen asetuksen valmisteluun.

Sikaverkosto oli mukana yhteisosastolla kesän Farmari-näyttelyssä yhdessä ETT:n, ProAgrian ja Suomen Sikayrittäjien kanssa.

Sikaverkoston tärkeä yhteydenpitoväline jäseniin ja sidosryhmiin on oma Facebook-sivusto, Sika-Suomi MTK. Siinä on jäseniä 214.

Sikaverkoston kokoonpano: Taru Antikainen (pj.) ja Martin Ylikännö (varapj.)

Erikoiskasvit-valiokunta

MTK:n uusi erikoiskasvivaliokunta huolehtii perunan, tärkkelysperunan, sokerijuurikkaan ja avomaan vihannesten tuotannon edunvalvonnasta, myös luomutuotannon osalta. Valiokunta käsitteli kokouksissaan erikoiskasvien sato-, markkina- ja sopimustilannetta ja tukiasioita. Erikoiskasvien verkostot raportoivat toiminnastaan valiokunnalle. Valiokunta osallistui Eviran siemenperuna-alan neuvottelupäivään ja seurasi tuotantopanosten ja erikoiskasvien tuotajahintojen kehitystä. Esillä olivat myös ruokakulttuurimuutokset, ajankohtaiset kuluttaja- ja kasvinsuojeluasiat sekä elintarvikeketjun toimivuus ja komission kuuleminen. Erikoiskasvivaliokunta piti vuoden aikana neljä kokousta.

Kokoonpano: Petri Rakkolainen, (tärkkelysperunaverkosto), (pj.), Johanna Smith, SLC (varapj.), Jaakko Terva-kangas, Jussi Hantula, Noora Räsänen, Petri Lauttia, Otso Heikola, Jaana Elo (luomu), Jaakko Halkilahti (MTK:n johtokunta), Pekka Myllymäki (sokerijuurikasverkosto), Heikki Markus (perunaverkosto), Irmeli Vinnikainen (puutarhaverkosto).

Sokerijuurikasverkosto

Sokerijuurikasverkosto perusti itselleen Facebook-ryhmän, jonka kautta välitettiin jäsenille tietoa ja käytiin keskusteluja tuki- ja markkina-asioista sekä toimialasopimusasioista.

Kokoonpano (puheenjohtajisto): Pekka Myllymäki (pj.), Erno Toikka (varapj.) ja Antti Lavonen (siht.).

Sokerijuurikasneuvotteluryhmä

MTK:n ja sen sokerijuurikasneuvotteluryhmän toiminnan tärkein tavoite on varmistaa sokerijuurikkaan viljelyn ja sokerin jalostuksen

jatkoedellytykset maassamme. Kevään aikana neuvotteluryhmä osallistui uuden kolmevuotisen toimialasopimuksen jalkauttamiseen. Teollisuus otti vastatakseen juurikkaan kuormauksesta, puhdistuksesta ja rahdista määriteltyyn kilometrirajaan saakka. Sopimukset saatettiin vastamaan uutta lainsäädäntöä.

Kesällä aloitettiin neuvottelu yksivuotisten toimitussopimusten hinnasta ja toimialasopimuksen ehtojen hienosäädöstä. Vaikeiden neuvotteluiden päätteeksi ratkaisuun päästiin marraskuussa. Yksivuotisen sopimuksen hinnat sovittiin kahdeksi seuraavaksi vuodeksi ja sovittiin uudesta kaksivuotisesta toimitussopimuksesta. Tuotannon kasvusta palkitsevan yhteisen volyyimibonus ehtoja tarkennettiin ja luotiin uusi henkilökohtainen volyyimibonus.

Valiokunta vaikutti uuden sokerijärjestelmän toimeenpanosäädösten valmisteluun sekä kotimaassa että EU:ssa. Kiintiöjärjestelmä poistui syyskuun lopulla. Viljelijöiden neuvotteluasema toimialasopimuksen puitteissa säilyi kuitenkin vahvana.

MTK osallistui sokerisektorin edunvalvontaan EU-tasolla Euroopan sokerijuurikkaan viljelijöiden yhdistyksen CIBE:n eri työryhmissä ja komission kansalaiskeskusteluryhmässä. Neuvotteluryhmä kokoontui vuoden aikana 9 kertaa.

Kokoonpano:

Pekka Myllymäki (pj.), Jussi Hantula (varapj.), Sebastian Sohlberg (SLC), Olli Helkkula, Petri Lauttia, Jaakko Halkilahti (MTK:n johtokunta), Juha Wikström, Erno Toikka ja Antti Lavonen (siht.).

Puutarhatuotannon edunvalvonta

Erikoiskasvikaviokunta ja puutarhaverkosto teki puutarhatuotannon edunvalvontaa. Puutarhaverkostolla on oma WhatsApp-ryhmä, jossa käytiin keskustelua ajankohtaisista asioista. Verkosto piti lisäksi sähköpostikokouksia. Edunvalvontatyötä tehtiin lisäksi Juuresten-, Kaalin- ja Sipulintuottajat ry:n toiminnan kautta.

Puutarhaverkoston kokoonpano:

Irmeli Vinnikainen (pj.), Jukka Sariola (varapj.), Jaana Elo, Noora Räsänen, Johanna Smith, Aki Kaivola (MTK:n johtokunta), Mika Virtanen (siht.).

Perunaverkosto

Perunan edunvalvonnan tavoitteena oli perunanviljelyn kannattavuuden parantaminen markkinoiden paremman hallinnan ja tukipolitiikkaan vaikuttamisen kautta. Verkosto käsitteli sato- ja markkinatilanteita perunan eri sektoreilla sekä Suomessa että Euroopassa. Perunaverkosto osallistui uuden peruna-alan yhteisen organisaation PAYR:n toiminnan käynnistämiseen. Verkosto tarkasteli myös perunateollisuuden vaikeaa asemaa Suomessa.

Verkoston sihteeri osallistui Eviran siemenperuna-alan neuvottelupäiviin, jossa esillä oli mm. uusi siemenlainsäädäntö ja siemenkauppalaan ankara vastuu. Vakiintuneena vuosittaisena toimintana verkosto osallistui Luken ruoka- ja ruokateollisuusperunan varastokyselyn valmisteluun ja tiedottamiseen. Verkoston edus-taja osallistui perunan tutkimushankkeiden ohjausryhmään. Verkostolle perustettiin oma Facebook-ryhmä. MTK:n perunaverkosto kokoontui kaksi kertaa ja puheenjohtajisto piti kaksi työkokousta.

Kokoonpano: Heikki Markus (pj.), Susanna Suonio (varapj.), Timo Hautaviita, Kaj Hemberg (SLC), Kauno Erkkilä, Aki Kaivola (MTK:n johtokunta), Ilkka Markkula, Janne Matinlauri, Tomi Myyryläinen, Eero Saarinen ja Antti Lavonen (siht.).

Tärkkelysperunaverkosto

MTK ja sen tärkkelysperunaverkosto seurasivat perunatärkkelyksen markkina- ja viljelytilannetta meillä ja Euroopassa, tuotantopanosten kustannuskehitystä sekä kasvinuojeluasioita. Esillä olivat myös tukiasiat (CAP 2020) ja viljelysopimusten tilanteet. Verkosto osallistui myös peruna-alan yhteistyöryhmän PAYR:n työn käynnistämiseen. Tärkkelysperunaverkosto piti kolme kokousta. Verkoston toiminnan suunnitteluseminaari pidettiin Seinäjoella kesäkuussa.

Kokoonpano:

Petri Rakkolainen (pj.), Ilpo Ulvinen (varapj.), Hannu Heikola, Vesa Savola, Aki Kaivola (MTK:n johtokunta), Antti Lavonen (siht.), asiantuntijoina Ossi Paakki (Finnamyl Oy), Kari Rannisto (Evijärven Peruna Oy), Kimmo Pusa (Finnamyl Oy) ja Arto Sillanpää (Finnamyl Oy).

Peltokasvit-valiokunta

Peltokasvivaliokunta puheenjohtaja Esa Similän johdolla toimi vuoden aikana erittäin aktiivisesti markkinaedunvalvonnassa. Peltokasvivaliokunnan WatsUp-ryhmä oli aktiivisessa käytössä koko vuoden ajan.

Kokoonpano:

Ilkka Matinolli, Harri Takala, Kalle Hankamäki, Taneli Vuori, Ari-Pekka Kirjonen, Anu Tuomola, Markus Eerola, Bengt Nyman, Pentti Ervasto, (verkoston pj.), Juha Strömberg, Esa Similä, Kalle Vähä-Piikkiö (varapj.), Matti Kantola, Heikki Mäkelä

Kylvösiemenverkosto

Kylvösiemenverkoston puheenjohtaja sekä varapuheenjohtaja ovat osallistuneet peltokasvivaliokunnan kokouksiin. Kylvösiemenverkosto kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Verkostolla on oma Facebook-ryhmä, jossa on 76 jäsentä.

Verkosto otti kantaa kylvösiementen riittävyteen. Vaikean kasvukauden vuoksi sertifioitua siementä tarvitaan normaalia enemmän ja vuoden lopussa alkoi keskustelu tarpeesta hakea EU:n poikkeuslupaa kylvö-siementen itävyyssvaatimuksen alentamiseksi. Tämän lisäksi arvioitiin, että siementarpeen täyttämiseksi myös Huoltovarmuuskeskuksen varmuusvarastoja joudutaan hyödyntämään keväällä 2018. EU:n tasolla seurattiin kasvipatentteihin ja uusiin jalostustekniikoihin liittyviä keskusteluja.

Kokoonpano:

Juha Strömberg (pj.), Matti Kantola (varapj.), Matti Lappalainen, Eeva Taneli, Jaakko Halkilahti (MTK:n johtokunta), Anders Wickholm, Eero Kaivola, Mika Virtanen (siht.)

Maitovaliokunta

Maitovaliokunta piti vuoden aikana yhdeksän virallista kokousta. Toukokuun kokous pidettiin matkakokouksena Seinäjoella, jossa maitovaliokunta oli Atrian vieraana. Matkan yhteydessä valiokunnan tutustui Atrian Kauhajoen nautateurastamoon.

Maitovaliokunnan nimeämä kustannusten seurantaryhmä on kokoontunut kerran vuoden aikana. Tämän lisäksi maitovaliokunnan jäsenet ovat osallistuneet tutkimushankkeiden ja projektien seurantaryhmiin sekä Brysselin kotieläinasiamiesten taustaryhmän kokouksiin. Maitovaliokunnan edustajat osallistuivat Brysselin kotieläinasiamestojen toiminnan 20-vuotisjuhlakokoukseen syksyllä Brysselissä. Lisäksi valiokunnan eri työryhmissä olevat jäsenet ovat raportoineet muun muassa COPA:n maitoryhmän ajankohtaista asioista.

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä vieraili maitovaliokunnan kokouksessa syyskuussa. Ministeriä evästettiin maitosektorin ajankohtaisista asioista, erityisesti tarpeesta löytää keinoja kustannusten alentamiseen maitokriisin jäljessä edelleen vaikeassa markkinatilanteessa ja nurmien moninaisesta tärkeydestä karjan ruokinnassa ja ympäristöhyötyjen tuottajana. Valiokunta kävi kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallion kanssa keskustelun eläinsuojelulain uudistuksesta helmikuussa.

Maitovaliokunta työskenteli myös muun muassa lomitusuudistuksen kanssa ja on kiinnittänyt vakaata huolta luopumistukijärjestelmän päättymiseen. Maitovaliokunnan on osallistunut aktiivisesti tulevan ohjelmakauden politiikka-uudistuksen valmisteluun ja muun muassa maitopienryhmän kautta käynyt jatkuvaa vuoropuhelua hallinnon kanssa tukijärjestelmien toimeenpanokysymyksistä.

Maitovaltuuskunta on mukana syksyllä 2017 käynnistyneessä Seinäjoen ammattikorkeakoulun vetämässä tutkimushankkeessa Kokonaisvaltaisella johtamisella kannattavuutta maidontuotantoon. Tutkimuksen ohjausryhmää vetää Maitovaltuuskunnan puheenjohtaja Mauri Penttilä. Maitovaliokunnan jäsenet ovat myös osallistuneet Maitovaltuuskunnan kokouksiin.

Kokoonpano:

Eero Isomaa (pj.), Tuomo Haikonen (varapj.), Matti Leikkanen, Veijo Hernesniemi, Markku Kiljala, Mauri Penttilä (Maitovaltuuskunnan pj.), Henrik Strandberg, Niclas Sjöskog (SLC), Tiina Linnainmaa, Mirja Koutonen, Kimmo Kuorikoski, Antti Sahi (MTK:n johtokunta), Leena Ala-Orvola (siht.)

MTK Luomu

MTK:n luomuverkosto nimettiin valiokuntauudistuksen jälkeen MTK Luomuksi. MTK luomun johtoryhmän muodostaa neljä tuotantovaliokuntien jäsentä, sihteeri ja SLC:n edustaja.

Verkoston edustus osallistui MMM:n luomualajaston toimintaan ja siten Suomen luomukantojen valmisteluun EU:n hallintoon päin. Verkosto osallistui Pro Luomun toimintaan arvoketjutyöryhmien ja hallitustyöskentelyn kautta. Yhteistyötä luomuliiton kanssa tiivistettiin.

MTK-Luomu vaikutti EU:n luomu-uudistuksen sisältöön ja toi esille Suomelle elintärkeitä näkökohtia useilla foorumeilla. Verkosto vahvisti yhteistyötä alueellisten luomovaliokuntien kanssa.

Henkilöstökertomus

MTK:n Keskusliitossa työskenteli vuoden 2017 lopussa yhteensä 90 henkilöä. Henkilöstön määrä on pysynyt edelliseen vuoteen nähden suunnilleen samalla tasolla (vuoden 2016 lopussa henkilöstöä oli 93 henkilöä).

Naisten osuus henkilökunnasta oli vuoden 2017 lopussa 51 prosenttia ja miesten 49 prosenttia. Henkilöstön keski-ikä oli vuoden lopussa 47,3 vuotta ja keskimääräinen palvelusaika oli 9,9 vuotta. Henkilöstön vaihtuvuus on alhainen.

Vuosi 2017 piti sisällään resurssoinnin suunnittelua ja korvaavia rekrytointeja johtuen pääosin perhevapaiden käytöstä (määräaikaisia sijaisuuksia). Rekrytointeja toteutettiin sekä asiantuntijatehtäviin että assistenttitehtäviin.

Keskusliiton vuoden 2017 painopistealueita henkilöstöjohtamisessa oli muun muassa laajan henkilöstötutkimuksen toteuttaminen keväällä 2017. Tutkimuksen tulosten perusteella laadittiin sekä organisaatiokohtainen kehitysohjelma että yksikkökohtaiset kehityssuunnitelmat.

Keskeisiä kehityskohteita organisaatitasolla olivat:

- Tiedonkulun ja yhteistyön kehittäminen eri yksiköiden välillä
- Toimenkuvien selkiyttäminen organisaatitasolla
- Tiimiorganisaation toiminnan kehittäminen
- Henkilöstön kuunteleminen toiminnan kehittämisessä
- Koetun stressin vähentäminen ja työssäjaksaminen/työkuormasta palautumisen tukeminen
- Henkisen väkivallan kokemiseen nollatoleranssi
- Fyysinen työympäristö ja ergonomia

Kehitettäviä asioita ja kehitystoimenpiteiden vaikutuksia seurataan säännöllisesti johdon tasolta ja koko henkilöstölle toteutetaan seuranta tutkimus kevään 2018 aikana.

Lisäksi Keskusliitossa toteutettiin syksyllä 2017 sisäisen viestinnän kehityskysely. Kyselyn tulosten avulla kehitetään ja uudistetaan muun muassa Tupaa (intra) ja sähköisiä työtiloja, säännöllisiä henkilöstöinfoja ja yksikkökokouksia.

Johtamisen ja esimiestyön kehittämistä jatkettiin tarjoamalla esimiehille valmennuksia muun muassa kehityskeskustelujen käymisestä ja sähköisten työtilojen kehittämisestä. Kehityskeskustelukäytäntöjä uudistettiin ottamalla käyttöön henkilökohtaisten keskustelujen lisäksi yksikkökohtaiset kehityskeskustelut, joissa käsitellään koko yksikön henkilöstön kanssa muun muassa yhteisiin tavoitteisiin, yhteistyöhön, työnjakoon ja osaamiseen liittyviä asioita.

Panostimme vuonna 2017 entiseen tapaan monipuolisesti henkilöstön työhyvinvointiin ja työssä jaksamisen tukemiseen muun muassa tarjoamalla säännöllisin väliajoin kaikille 50 vuotta täyttäneille toimihenkilöille mahdollisuutta osallistua työkyvyn tukemista ja työelämässä jaksamista parantavalle Kuntoviikolle. Kuntoviikko on ennalta ehkäisevää varhaisvaiheen kuntoutusta, jota Kela tukee. Järjestimme lisäksi työhyvinvointia, jaksamista ja yhteishenkeä kehittävät TYKY-päivät syksyllä Söderkullan Kartanossa Sipoossa. Jatkoimme vuonna 2015 käyttöön otettua toimintatapaa henkilöstön liikunta- ja kulttuuriharrastusten tukemisessa Smartumin liikunta- ja kulttuuriseteleillä.

Työterveyshuollon käyntimäärät olivat laskeutuneet edelliseen vuoteen 2016 verrattuna, noin 4 käyntiä/hlö. Pääasialliset käyntisyynä olivat edellisvuosien tapaan tuki- ja liikuntaelinsairaudet sekä hengityselinsairaudet. Henkilöstön sairauspoissaoloissa oli laskua edellisiin vuosiin verrattuna. Vuonna 2017 sairauspoissaoloja oli noin 4 päivää/hlö. Vuonna 2016 päiviä oli 6,1/hlö, kun vuonna 2015 4,8/hlö. Yleisimmät syyt olivat tuki- ja liikuntaelinsairaudet, hengityselinsairaudet sekä tapaturmat ja vammat. Työterveyshuollon kustannukset olivat pysyneet lähes samoissa edelliseen vuoteen verrattuna.

Henkilöstön eläkevakuutukset on hoidettu MTK:n omassa eläkesäätiössä..

Ikäjakama ja palvelusvuodet, tilanne 31.12.2017

ikä (vuosia)	henkeä	% henkilökunnasta	keskimääräinen palvelusaika (vuosia)
20–29	5	5,6 %	0,9
30–39	17	18,9 %	3,7
40–49	20	22,2 %	7,1
50–59	39	43,3 %	13,4
60–	9	10,0 %	18,1

Tietohallinto

Tietohallinnon johtoryhmä kokoontui toimintavuonna 11 kertaa. Sen kokoonpano oli seuraava: Heikki Laurinen (pj.), Antti Sahi, Visa Merikoski, Juha Hakkarainen, Tero-Pekka Hämäläinen, Kimmo Kallionalusta (siht.).

Tietohallintostrategiassa määritelty vahva panostus kehittämiseen jatkui. Aloitimme syyskuussa uuden MTK-ryhmän liiketoimintaa palvelevan tietohallintostrategian valmistelun vuosille 2018–2020. Tietohallintostrategian lähtökohtana on tukea MTK-ryhmän liiketoiminta- ja edunvalvonta- ja jäsenpalvelustrategian toteuttamista. Työn osana tietohallintomalli päivitetään vastaamaan MTK-ryhmän muuttuneita tarpeita huomioiden muun muassa digitalisaation ja asiakkuustiedon tehokkaamman hyödyntämisen. Samalla varmistetaan se, että tietohallintomalli on osa MTK-ryhmän normaalia johtamisjärjestelmää. Tietohallintostrategialla varmistetaan myös muun muassa perustietotekniikan laadukas ja kustannustehokas tuottaminen sekä kehittäminen läpi strategiakauden.

MTK:n kehitystiimit on nykyisin jaettu kolmeen keskeiseen toiminta-alueeseen, jotka ovat edunvalvonnan markkinainformaatiopalvelut, edunvalvonnan viestintäpalvelut sekä jäsenhankinta ja jäsenpalvelut. Toiminta-alueittain organisoidut kehitystiimit varmistavat toiminta-alueen jatkuvien palveluiden kehittämisen, ohjauksen ja laadunvarmistuksen. Kehitystiimit raportoivat MTK:n IT-ohjausryhmälle, jonka kokoonpano ja vastuut ovat Antti Sahi (pj.), Klaus Hartikainen (edunvalvonnan viestintäpalvelut), Markus Lassheikki (edunvalvonnan markkinainformaatiopalvelut), Matti Voutilainen (jäsenhankinta ja jäsenpalvelut) ja Kimmo Kallionalusta (siht.). MTK:n IT-ohjausryhmä kokoontui toimintavuonna neljä kertaa.

Vahvistimme uusien palvelujen ja ratkaisujen käyttöönottoa panostamalla henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Wistec Training Oy:n kanssa solmittiin määräaikainen koulutus sopimus 31.12.2017 asti. Sopimus sisältää jatkuvat koulutuspalvelut, kattaen koulutusyhtiön kaikki julkiset luokkahuonekoulutukset ja sähköisen Wistec Online -oppimisympäristön.

Järjestimme johdolle, esimiehille ja avainhenkilöille tarkoitetun tietohallintotyöpajan 25.10.2017. Työpajan tavoitteena oli päivittää osallistujien tiedot ajankohtaisista kehitysasioista ja avata näkymään tulevaisuuden kehitystarpeille

sekä saada palautetta tietohallinnon palveluista. Lokakuussa 2017 tietohallintotyöpajan pääteema olivat uusi tietohallintostrategia sekä digitaalisten palveluiden konseptointi.

Toteutimme laajan ICT-palveluiden uudistuksen, jonka tarkoituksena oli varmistaa keskeisten palveluiden laadukas ja kustannustehokas tuottaminen. Uudistamisen yhteydessä perustietotekniikka-, yritysverkko- ja viestintäratkaisupalvelut kokonaisuutena siirrettiin Fujitsulta uudelle palveluntarjoajalle.

Perustietotekniikan puitesopimus allekirjoitettiin Elisa Appelsiini Oy:n kanssa 7.4.2017. Sopimus sisältää palvelusopimukset loppukäyttaja- ja kapasiteettipalveluista sekä yritysverkon toimitamisen ja ylläpidon sopimusjakson aikana. Loppukäyttaja- ja kapasiteettipalveluiden sopimusjakso on 36 kuukautta (määräaikainen), sisältäen option 12 kuukauden jatkokaudesta. Irtisanomisaika määräaikaisen sopimuskauden jälkeen on kolme kuukautta. Yritysverkon sopimusjakso on 36 kuukautta (määräaikainen), ja sen jälkeen jatkuu toistaiseksi voimassaolevana kahden kuukauden irtisanomisajalla. Viestintäratkaisun palvelusopimus allekirjoitettiin Elisa Oyj:n kanssa 16.6.2017. Palvelusopimus sisältää Elisa Ring -mobiilivaihteen, matkapuhelimien yritysliittymät ja laajakaistapalvelut, asiakaspalvelusarjat, puhelunvälityksen sekä integraatiopalvelut. Sopimus on voimassa määräaikaisena kaksi vuotta.

Päätelaitteiden (kannettavat ja matkapuhelimet) uudistamista toteutettiin rullaavasti. Laite- ja sovellusympäristön vakiointi säilyi toimintavuonna korkealla tasolla. Merkittäviä tietoturvariskejä tai haavoittuvuuksia ei havaittu.

Varauduimme EU:n tietosuoja-asetuksen voimaan tuloon keväällä 2018. Yhteistyökumppaniksi tietosuoja-asetuksen toimeenpanoon valittiin Iconics Consulting Oy. Kartoitimme nykytila-analyysin avulla voimassa olevat tietosuojakäytännöt sekä laadimme konkreettisen etenemissuunnitelman tietosuoja-asetuksen vaatimuksien noudattamiseksi. Tietojärjestelmien tekniset muutokset ja tietojenkäsittelysopimukset laadimme yhteistyössä palvelutoimittajien kanssa. Toteutimme yhteistyössä järjestökoulutuksen kanssa sähköisen koulutuskokonaisuuden EU:n tietosuoja-asetuksen keskeisistä velvoitteista sekä vaikutuksista jäsentietojen käsittelyssä.

Taloustietoja

Konsernin toiminta

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n konsernin konsernitilinpäätökseen on vuonna 2017 tytäryhtiöinä sisällytetty Viestilehdet Oy:n (99,98 %) ja Maanomistajien Arviointikeskus Oy:n (72,32 %) ohella Lehtirahasto Oy (100 %) ja Maalaisten Talo Oy (66,04 %) sekä LähiPro Oy. Viestilehdet Oy hankki tilikaudella LähiPro Oy:n koko osakekannan. Osakkuusyhtiöinä konsernitilinpäätökseen on sisällytetty Pellervo-Instituutti Oy (50,0 %), Maahenki Oy (27,72 %), Metsänhoitoyhdistysten Palvelu MHYP Oy (25,32 %) ja Myyntimestarit Oy (31,62 %). Osuus Oy Silvadata Ab:sta (43,57 %) myytiin tilikaudella kokonaisuudessaan. Konsernin tilikauden tulos oli voitollinen +10,9 milj. euroa (+6,3 milj. euroa vuonna 2016). Tilikauden ylijäämä verojen ja tilinpäätössiirtojen jälkeen oli voitollinen +9,7 milj. euroa (+5,2 milj. euroa).

MTK:n yleisenä omistajapolitiikkana on, että MTK edellyttää aina omistuksiltaan pitkällä aikavälillä yleisten liiketoiminnallisten periaatteiden mukaista tuottoa, ei vain mahdollista toiminnallista lisäarvoa.

Keskusliiton toiminta ja talous vuonna 2017

Luottamusjohdon kulut kokonaisuutena kasvoivat +6,7 % vuonna 2017, mikä johtui erityisesti MTK:n johtokunnan kasvaneista kuluista. Valiokuntien ja verkostojen kokonaiskulutaso kasvoi hieman, mutta alitti kuitenkin budjetoidun. Pääosa valiokunnista ja verkostoista toimi pitkäjänteisesti budjettinsa puitteissa.

Edunvalvonnan kulujäämä laski -1,0 % eli -0,110 M€ -10,662 milj. euroon (+2,0 %, -10,772 milj. euroa). Edunvalvonnan kulut olivat -11,766 M€ vähentyen -0,439 milj. euroa eli -3,6 %. Henkilöstökulut muodostivat merkittävimmän osan eli 61 % kaikista edunvalvonnan kuluista (60 % v. 2016). Henkilöstökulut laskivat osana keskusliiton kokonaishenkilöstöraamin alentamisohjelmaa -0,120 milj. eurolla eli -1,7 %. Myös ostettujen palvelujen kulut laskivat selvästi. Keskusliitto on viime vuosina tehnyt merkittäviä taloudellisia panostuksia uudentyypiseen markkinavaikuttamiseen ja myyntikanavien luontiin maatalous- sekä metsäsektorilla ja tulee jatkamaan sitä lähivuosina.

Edunvalvonnan tuotot ovat erilaisia edunvalvonnan toteuttamiseen tai yhteistyösopimuksiin liittyviä veloituksia, joiden kokonaismäärä oli 1,104 milj. euroa (1,433 milj. euroa). Tuottojen lasku johtui pääosin siitä, että vertailuvuonna tuottoihin sisältyi kertaluonteisia erinä noin 0,460 milj. euroa.

Projektitoiminnan kulujäämä kasvoi poikkeuksellisesti -0,276 milj. eurosta -2,068 milj. euroon. Valtaosa kuluista liittyi MTK 100 ja Suomi 100 -tapahtumiin. Juhlavuonna Suomessa järjestettiin myös Maailman tuottajajärjestö WFO:n yleiskokous.

MTK:n Säätiö myönsi avustuksia järjestökoulutuksen yksittäisiin kursseihin ja koulutukseen sekä muuhun toimintaan 0,360 milj. euroa. Järjestökoulutuksen aktiviteetit säilyivät korkealla tasolla.

Jäsenlehti Mainion tuottaminen siirtyi Viestilehdet Oy:lle vuoden 2016 alussa. Jäsenlehden kulujäämä oli -0,131 milj. euroa. Jäsenlehden vuonna 2012 toteutettu toimintakonseptin muutos kasvatti sen kulujäämää pysyvästi noin -0,3 milj. euroa.

Varsinaisen toiminnan kulujäämä (ns. kulujäämä I) kokonaisuutena kasvoi +14,7 % eli +1,788 milj. euroa ollen -13,985 milj. euroa (-0,4 %, -12,197 milj. euroa), mutta jäädessä kuitenkin budjetoitua alemmaksi. Kasvua selittää MTK 100 ja Suomi 100 -tapahtumat.

Varainhankinta

Varainhankinnan tuotot vuonna 2017 olivat +4,023 milj. euroa (+3,995 milj. euroa) kasvaen +0,7 %. Jäsenmaksuilla kyettiin kattamaan 24 % (26 %) varsinaisen toiminnan kuluista. Jäsenmaksutuotot säilyivät vuoden 2016 tasolla ollen +3,881 milj. euroa. Varainhankinnan kuluiksi kirjattiin -0,378 milj. euroa maataloustuottajain yhdistysten toiminnan aktivoimiseen suunnattuja tilapäisiä kannusteita, joiden kokonaismäärä muodostui selvästi budjetoitua suuremmaksi, vastaten 16 % Maataloustuottajain liitoilta kerätyistä jäsenmaksuista.

Varainhankinnan jälkeen sijoitus- ja rahoitustoiminnalla katettavaksi kulujäämäksi (niin sanottu kulujäämä II) muodostui -10,341 milj. euroa

(-8,515 milj. euroa). Se kasvoi +21,4 % (+1,825 milj. euroa), mutta jäi budjetoitua (-10,308 milj. euroa) hieman suuremmaksi johtuen tilapäisen kannusteohjelman ennakoitua korkeammista kuluista.

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Sijoitus- ja rahoitustoiminnalla katettava osuus keskusliiton kuluista oli 63 % (57 %). Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottojäämä ilman kauppavoittoja ja sijoitusomaisuuden arvonalennusten / palautusten muutoksia oli 11,2 milj. euroa (10,0 milj. euroa). Kokonaisuutena juoksevalla sijoitustoiminnalla kyettiin kattamaan varsinaisen toiminnan kulujäämä varainhankinnan jälkeen, mikä on välttämätöntä keskusliiton kestäväen rahoituspohjan varmistamiseksi.

Tulokseen kirjattava kauppavoittojen ja sijoitustappioiden nettomäärä vuonna 2017 kasvoi selvästi edellisvuodesta ollen +8,9 milj. euroa (+2,7 milj. euroa). Kasvuun vaikutti merkittävästi kaksi poikkeuksellista tekijää – Oy Silvadata Ab:n osakkeiden myynti sekä MTK:n pitkään omistamien Metsä Boardin osakkeiden vähentämishankinnan toteuttaminen. MTK myi helmi-maaliskuun vaihteessa 2017 yhdessä muiden Silvadatan osakkaiden kanssa yhtiön koko osakekannan kansainväliselle paikkatieto-ohjelmistoyritykselle Trimblelle. Ostotarjosta edelsi Silvadatan hallituksen strategiatyö ja arviointi strategisista vaihtoehtoista yhtiön toimitusjohtajan vaihduttua. Osana MTK:n sijoitusohjesäännön ja sijoitusperiaatteiden uudistamista MTK:n johtokunta päätti käynnistää vuonna 2017 pitkään omistettujen tiettyjen kotimaisten osakkeiden vähentämishankinnan, jota jatketaan vuonna 2018.

Arvonalennuksia ja arvonalennusten palautuksia kirjattiin nettomääräisesti -0,1 milj. euroa (+0,8 milj. euroa). Arvonalennuksia oli 31.12.2017 taseessa -1,6 milj. euroa (-3,2 milj. euroa), josta -1,4 milj. euroa oli osakesijoituksista ja yhteensä -0,05 milj. euroa vaihtoehtoisista sijoituksista ja pääomasijoituksista. Arvonalennukset kirjataan välittömästi tilinpäätökseen yksittäisen sijoituksen markkina-arvon alittaessa sen hankinta-arvon. Jatkossa arvonalennuksia voi palautua tuloslaskelmaan merkittävästi ainoastaan HKScanin osakkeista, joiden arvonalennus oli 31.12.2017 taseessa -1,1 milj. euroa.

Korkokulut Maataloustuottajain eläkesäätiölle olivat n. 0,26 milj. euroa (0,23 milj. euroa). Eläkesäätiön takaisinlainan pääoma säilyi ennallaan 5,1 milj. eurossa. Eläkesäätiön

vakavaraisuusasema säilyi hyvänä ja sijoitustoiminnan tulos oli hyvä. Liittotilille sijoitetuista pääomista maksetut korot alenivat korkotason laskiessa edelleen selvästi. Liittotilin pääoma oli vuoden 2017 lopussa 13,1 milj. euroa (13,3 milj. euroa). Osa MTK-liitoista käynnisti varojen siirron liittotililtä MTK:n neuvottelemaan Evlin hoitamaan varainhoitoratkaisuun, jonka pitkän aikavälin tuotto-odotus on sen riskiprofiilista johtuen selvästi liittotiliä parempi.

Suunnitelman mukaiset poistot tilikaudelta, yhteensä 0,27 milj. euroa (0,33 milj. euroa), on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuuden taloudellisen pitoajan perusteella.

Tilikauden tulos, tilinpäätös-siirrot ja rahastomuutokset

MTK:n tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja on 9 639 919,82 euroa voitollinen. Tulosta arvioidessa on syytä huomioida, että MTK:n tilinpäätöksen tulee vuosittain näyttää merkittävää useiden miljoonien eurojen suuruista ylijäämää, jotta sijoitusvarallisuuden reaaliarvo ja siten keskusliiton kyky rahoittaa edunvalvontaa kestävästi kyetään säilyttämään myös tulevaisuudessa. Pitkällä aikavälillä arvioituna vv. 2008–2017 keskusliiton tulos on mahdollistanut sijoitusomaisuuden reaaliarvon ja siten edunvalvontakyvyn säilyttämisen.

Keskusliiton kestäväen rahoituspohjan näkökulmasta olennaista on se, pystytäänkö varsinaisen toiminnan kulujäämä varainhankinnan jälkeen kattamaan niin sanotun juoksevan sijoitustoiminnan tuotoilla ilman kauppavoittoja ja tappioita sekä arvonalennuksia ja arvonalautuksia. Merkittävien kauppavoittojen ja mahdollisten arvonalautusten/alennusten avulla keskusliitto säilyttää pitkällä aikavälillä sijoitusomaisuuden reaaliarvon ja siten kyvyn rahoittaa edunvalvontaa kestäväällä tavalla.

Tilinpäätössiirtojen ja sidottujen rahastojen muutosten jälkeen tilikauden ylijäämä on 9 639 919,82 euroa. Taseen omassa pääomassa on edellisten vuosien tuloksesta ylijäämää 48 151 327,26 euroa. MTK:n johtokunta ei esitä MTK:n valtuuskunnalle rahastosiirtoja.

MTK:n taseen loppusumma nousi 187,8 milj. eurosta 198,2 milj. euroon vuonna 2017. Oman pääoman tasearvo kasvoi +9,7 milj. euroa ja vieraan pääoman +0,8 milj. euroa. Sijoitusomaisuuden tasearvo kasvoi tehtyjen arvonalautusten sekä sijoitussalkun allokaatiomuutosten johdosta.

Näkymät vuodelle 2018

Vuoden 2018 budjetissa varsinaisen toiminnan kulujäämä laskee -2,5 % eli -0,347 milj. euroa vuoteen 2017 nähden. Edunvalvonnan kulujäämän odotetaan nousevan +4,5 % eli +0,481 milj. euroa.

Varainhankinnan tuottojen odotetaan nousevan ensimmäistä kertaa neljään vuoteen +2,0 % eli +0,089 milj. euroa 3,959 milj. euroon, koska jäsenmaksut keskusliitolle nousevat MTK:n valtuuskunnan päätöksen mukaisesti +2 % vuosittain vuosina 2018–2022. Maataloustuotajain yhdistyksille suunnattu kertaluonteiseksi tarkoitettu kannustehjelma supistuu yhteen toimenpiteeseen. Varsinaisen toiminnan kulujäämän varainhankinnan jälkeen odotetaan siten laskevan -12,9 % eli -0,972 milj. euroa -9,525 milj. euroon.

Vuoden 2018 budjetti on varainhankinnan ja sijoitustoiminnan jälkeen ennen kauppavoittoa -3,676 milj. euroa, eli selvästi aiempaa enemmän alijäämäinen. Se johtuu merkittävästä varauksista kiinteistöjen ja osakehuoneistojen kunnostamiseen. Säännöllisten palkka- ja toimintamenojen jatkuva, pitkäaikainen rahoittaminen kauppavoitoilla on poikkeuksellinen menettelytapa, koska kauppavoittoa syntymisen edellytyksiin MTK:lla on käytännössä rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa. Keskusliitossa uusiin edunvalvonta- ja jäsenpalvelutarpeista johtuvien osaamistarpeiden muutosten edellyttämiä järjestelyjä. Lähivuodet keskusliitto tulee jatkamaan kokonaishenkilöstöraamin alentamishjelmaa.

Varsinaisen toiminnan vuoden 2018 kulujäämää sekä siten koko budjetin alijäämää tulee budjetoidusta merkittävästi kasvattamaan MTK:n johtokunnan alkuvuonna 2018 päättämä panostus Grüne Woche 2019:n pääyhteistyökumppanuuteen suomalaisen ruokaviennin pitkäjänteiseksi kasvattamiseksi yhteistyössä elinkeinoelämän ja hallinnon kanssa. MTK:n panostus tulee olemaan huomattava, useita satoja tuhansia euroja.

Varainhoidon osalta vuosi 2018 on käynnistynyt yhtäältä vahvistuneiden talousnäkömien sekä mahdollisesti lähenevän suhdannehuipun ja toisaalta nousevien inflaatio- ja koronnosto-odotusten myötä vaihtelevissa tunnelmissa. Keskusliiton likvideissa arvopaperisijoituksissa maaliskuun alussa osakkeet ja vaihtoehtoiset sijoitukset olivat lievässä ylipainossa ja pitkät korkosijoitukset alipanossa. Maailmantalouden

kasvu on kokonaisuutena aiempaa selvästi laaja-alaisempaa ja hyvällä tasolla. Vaikka useat indikaattorit lähestyvät suhdannehuippua, ei taantuma silti liene vielä nurkan takana johtuen muun muassa USA:n veropakettista ja lisäelvytyksestä. Suhdannenousu erityisesti USA:ssa on kestänyt pitkään. USA:n keskuspankin odotetaan vuoden 2018 aikana edelleen jatkavan joulukuussa 2015 käynnistyneitä ohjauskorkonsa nostoja. Euroopassa ja Japanissa keskuspankkien toiminnan odotetaan jatkuvan yhä vahvan elvyttävänä. Kehittyvien talouksien viisi vuotta hidastunut kasvu päättyi vuonna 2016 kääntymään uudelleen vahvistuvalle uralle. Olennaista on kuitenkin huomioida se, että pidemmällä aikavälillä useiden merkittävien talouksien potentiaalinen talouskasvu on jäämässä pysyvämmin aiemmin totuttua alemmaksi. Lisäksi USA:n kauppapolitiikan mahdollisilla merkittäville muutoksilla olisi toteutuessaan kielteinen vaikutus sijoitusmarkkinoihin.

Keskusliiton edunvalvontatoimintojen rahoituksen näkökulmasta riskit voidaan karkeasti jakaa neljään osa-alueeseen: varsinaisen toiminnan tuotot, varsinaisen toiminnan kulut, varainhankinta ja sijoitus- ja rahoitustoiminnan kyky kattaa varainhankinnan jälkeistä kulujäämää. Riskien hallinnan keinojen tulee olla tarkoituksenmukaisia laadultaan ja mitoitukseltaan. MTK toteutti riskianalyysin ja riskienhallinnan kehittämiseen liittyvän projektin yhteistyössä KPMG Oy Ab:n kanssa loppuvuonna 2011, minkä pohjalta MTK jatkoi työtä riskienhallinnan prosessien sekä riskienhallinnan sisällön kehittämiseksi vuonna 2012.

Varsinaisen toiminnan tuotot ja varainhankinta sekä niiden riskit liittyvät merkittävilta osiltaan jäsenpohjan vahvuuteen, edunvalvonta- ja jäsenpalvelujen tuottamiseen ja avainhenkilöriskeihin, jolloin ne ovat erityisesti riippuvaisia muun muassa kyseisten palvelujen laadusta sekä organisaatiomallin kyvystä tukea edunvalvontatyön toteuttamista. Vaikutukset näkyvät pitkällä aikavälillä.

Edunvalvonta- ja jäsenpalvelutoimintojen rahoituksen näkökulmasta kaikkein merkittävimmän riskin muodostaa sijoitus- ja rahoitustoiminnan kyky kattaa näitä kuluja. Keskusliiton riippuvuus sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoista on muodostunut poikkeuksellisen suureksi. Jäsenmaksutuloilla tulisi kyetä rahoittamaan nykyistä merkittävämpi osa varsinaisen toiminnan kuluista. Keskusliiton strategia lähtee siitä, että varallisuutta on hoidettava siten, että keskusliitto kykenee selviytymään edunvalvontatilanteista

vaarantamatta tulevaisuuden toimintamahdollisuuksia. Sijoitusvarallisuuden reaaliarvon säilyttämiseksi keskusliiton ylijäämän tulee olla vuosittain merkittävästi positiivinen pitkällä aikavälillä huomioiden myös merkittävästi alijäämäiset jaksot. Keskusliiton edunvalvontaa ei tule rakentaa liian osakepainotteisen tai muutoin korkeita riskejä sisältävän sijoitustoiminnan varaan, koska esimerkiksi vuosi 2008 on osoittanut todeksi sen, että hyvin vähäisinäkin pidetyt riskit voivat toteutua täysimääräisesti. Erilaisten niin sanottujen häntäriskien todennäköisyys on pieni, mutta niiden osittainkin toteutuminen voi aiheuttaa laajakantoisia ongelmia keskusliiton rahoitukselle. Sijoitusmarkkinoiden merkittävässä, säännöllisesti toistuvissa normaaleissa korjausliikkeissä osakkeiden arvo laskee yleensä 25–50 % ja korkosijoitusten arvot laskevat tuntuvasti, mikä toteutuessaan johtaisi keskusliiton sijoitusomaisuuden arvon laskuun 30–70 milj. eurolla. Tämä johtaisi sekä sijoitusomaisuuden tulosvaikutteisiin alaskirjauksiin että sijoitustappioihin.

Keskusliiton varsinaisen toiminnan kulutukseen on kiinnitettävä jatkuvaa huomiota. Keskusliiton varsinaisen toiminnan kulujäämän kehitys on sidottu järjestön rahoituksen tuottonäkyymiin jäsenmaksujen ja muun varainhankinnan sekä varainhoidon osalta. Tavoitteena on säilyttää varainhankinnan jälkeen olevan kulujäämän pitkän aikavälin kasvu enintään noin +3 % vuodessa. Keskusliiton varsinaisen toiminnan kulujäämä varainhankinnan jälkeen on kasvanut liian voimakkaasti vuosina 2011–2016 kasvun

ollessa +5 % vuodessa. Taustalla on koko ajan kasvanut henkilöstömäärä sekä kasvaneet panostukset useisiin eri kulueriin. Tämän johdosta MTK:n johtokunta on päättänyt henkilöstöraamin alentamisesta ja kokonaiskulutason nousun huomattavasta hidastamisesta, mikä toteutuessaan mahdollistaa kulujäämäraamiin palaamisen lähivuosina. Ohjelman toteuttaminen kestää useita vuosia.

Edunvalvontapalvelujen toteuttamismalleja sekä keinoja on arvioitava ennakkoluulottomasti myös jatkossa, koska järjestöön kohdistuu uusia odotuksia, jotka edellyttävät uudenlaista osaamista ja vastaavasti kaikelle aiemmalle osaamiselle ei ole tarvetta tai siitä on luovuttava uusiin haasteisiin vastaamiseksi.

Koko järjestön toiminnan rahoitusta arvioi vuoden 2012 aikana erillinen työryhmä, joka jätti loppuraporttinsa MTK:n valtuuskunnan syyskokoukselle 2012. Työryhmä teki esitykset koko järjestön talouden hallinnan ja seurannan kehittämiseksi. Työtä on tämän jälkeen jatkanut pysyvä taloustyöryhmä. MTK:n johtokunta on käynnistänyt yhteistyössä MTK-liittojen ja metsänomistajaorganisaation kanssa niin sanotun MTK uudelle vuosisadalle -järjestöremontti uudistuksen, jonka tavoitteena on muun muassa arvioida kuinka paikallinen ja alueellinen toiminta tulisi järjestää tulevaisuudessa ja miten tätä kautta varmistetaan järjestön taloudelliset toimintaedellytykset. Samalla MTK:n jäsenmaksujen määräytymisperusteisiin tehdään laaja, järjestön kaikki tasot kattava uudistus.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton säätiö

Hallinto ja henkilöstö

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton säätiön asioita hoitaa sääntöjen mukaan hallintoneuvosto ja hallitus.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Pj, mv. Aki Kaivola, Lammi (2006–, pj.13.6.2013–)
Varapj, mv. Reino Parkko, Kouvola (2012–)
Mv. Matti Korhonen, Rantasalmi (1993–)
Mv. Jukka Leikkonen, Mäntyharju(2017–)
Mv. Jari Ahlholm, Kärsämäki (2016–)
Toim.joht. Visa Merikoski, Tampere (2013–)
Mv. Risto Sairanen, Luumäki (2011–)
Mv. Jouni Mäkisalo, Kontiolahti (2015–)
Mv. Heikki Jalli, Koski TL (2014–)
Mv. Seppo Paavola, Kaustinen(2007–)
Mv, Marko Repo, Simo(2011–)
Mv. Markku Pärssinen, Sastamala (2011–)
Mv. Mikko Heikkinen, Lapinlahti(2008–)
Mv. Antti Tuukkanen, Kyyjärvi(2016–)
Mv. Pentti Keränen, Paltamo(2013–)
Mv. Kallepekka Toivonen, Nurmijärvi (2017–)
Toim.joht. Yrjö Ojaniemi, Lapua (2010–)

Hallintoneuvosto piti 91. toimintavuoden kokouksen Sonkajärvellä 27.6.2017.

Hallituksen kokoonpano:

Pj. maanviljelysneuvos Esko Lindstedt (27.6.2017 saakka) ja agronomi Esa Härmälä (27.6.2017 lähtien).
Varapj. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila (2009–)
Toim.joht. Jouni Jyrinki (2010–)
Mv. Juha Paajanen (27.6.2017 saakka) ja mv. Jouni Mäkisalo (27.6.2017 lähtien).

Hallintoneuvoston puheenjohtaja Aki Kaivola on osallistunut hallituksen kokouksiin. Hallitus piti seitsemän kokousta, joista sähköpostikokouksia oli yksi.

Säätiön tilintarkastajat

Tilitarkastajiksi tarkastamaan vuoden 2017 hallintoa ja tilejä valittiin Petter Lindeman (KHT) ja varatilintarkastajaksi PricewaterhouseCoopers Oy:n nimeämänään Marko Saxell (KHT).

Perustimme MTK:n Säätiön tarkastusvaliokunnan ja hyväksyimme sen ohjesäännön. Tarkastusvaliokuntaan nimettiin puheenjohtajaksi hallintoneuvoston varapuheenjohtaja Reino Parkko seuraavaan hallintoneuvoston vuosikokoukseen saakka ja jäseniksi Seppo Paavola, Mikko Heikkinen ja Markku Pärssinen.

Säätiön henkilöstö:

Säätiön asiamies metsätalousinsinööri Timo Rytönen (2003–). Hän toimi säätiön kiinteistöjen hoitajana sekä hallintoneuvoston ja hallituksen sihteerinä.

Emäntä Erja Rytönen (2003–).

Palveluvastaava Nina Palmroos-Tuominen (2003–).

Palveluvastaava Ritva Palmroos (2010–).

Palveluvastaava Britta Rannu (2017–).

Palveluvastaava Lotta Tuominen (2017–)

Harjoittelijat sekä metsänhoitoyhdistysten ja Metsä Groupin metsurit tekivät metsänhoitotöitä.

Säätiön metsien puutavara on myyty pääosin pystykauppana Osuuskunta Metsäliitolle, joten puunkorjuussa työskennelleet ovat enimmäkseen olleet ostajan työntekijöitä tai urakoitsijoita.

Säätiön toiminta

Metsätilojen hoito ja käyttö

Säätiön toiminnassa keskeinen asema on sen omistuksessa olevien metsätilojen hoidossa ja käytössä. Vuoden aikana hakattiin säätiön omistamista metsistä puuta noin 30 454 m³. Hakkuut tehtiin metsiköitten tarpeiden mukaan. Hakkuusopimusten perusteella luovutettujen puiden keskikantohinnaksi muodostui 35,95 €/m³(v. 2016 35,63 €/m³).

Metsänhoitotöitä tehtiin tarvittavin osin noin 608 ha:n alalla (v. 2016 524 ha). Säätiön kaikilla metsäalueilla on lähes ajan tasalla oleva talouskauden aikana päivitetty kuviotiedosto, minkä perusteella metsiin kohdistuvat toimenpiteet suunnitellaan.

Vuoden lopun metsätiedoston mukaan säätiön puuvaranto on noin 890 000 m³ ja metsäpinta-ala noin 6 900 ha (v. 2010 680 000 m³, 4 250 ha), jolloin on metsä- ja kitumaalla noin 129 m³/ha m (v. 2010 159 m³/ha). Metsät ovat sertifioitu PEFC-järjestelmän mukaan.

Luonnonvarakeskuksella (Luke) on 12 voimassa olevaa metsätutkimuskoetta Kettulan tilalla. Kokeet koostuvat 103 koealasta ja ovat yhteispinta-alaltaan 15 hehtaaria.

Seurasimme metsätilojen markkinoita aktiivisesti, mutta tarjouksia emme jättäneet.

Saimme vieraspirtin portaiden kunnostuksen valmiiksi. Muissa rakennuksissa teimme vain tarvittavia pieniä ylläpitokorjauksia. Päätimme tehdä säätiön omistamille rakennuksille kunto- ja remonttitarvesuunnitelman seuraavalle kymmenelle vuodelle.

Muu toiminta

Säätiön omistamalla Kettulan tilalla on järjestetty Säätiön isännöimiä tilaisuuksia. Kettulan tila on toiminut kokous-, seminaari-, tiedotus- ja koulutuspaikkana sekä vierailu- ja metsäretkeilykohteena. Lisäksi Säätiö on osallistunut Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n tarvitsemien tilaisuuksien järjestelyihin ja toimeenpanoihin. Säätiö ylläpitää rakennukset ja ympäristöt sekä järjestää henkilökunnan.

Kertomusvuoden aikana oli Säätiön tai MTK:n tilaisuuksia 43 kappaletta. Näihin tilaisuuksiin osallistui 1025 henkilöä (sis. peurakytikset) kotimaasta ja ulkomailta. Myös jo perinteeksi muodostuneet Kettulan hirvijahdit järjestettiin kaksi kertaa. Kettulan tilan alueelta kaadettiin kuusi aikuista hirveä sekä neljä hirven vasaa.

Valkohäntäpeuran metsästyksiin kutsuttiin myös Säätiön ja MTK:n yhteistyökumppaneita. Toimintavuoden aikana oli peurakytisjahteja 14 ja lisäksi järjestettiin MPK ry:n metsästäjille ajojahti mäyräkoirilla.

Haarikkajärven luonnonravintolammikon siian kasvatus epäonnistui osittain huonojen sääolosuhteiden sekä lammikkoon edellisvuonna jääneiden siikojen vuoksi.

Säätiön talous

Säätiön taloudellinen asema on talouskauden aikana ollut kohtalainen. Tulorahoitus tuli puunmyynneistä, vuokraustoiminnasta sekä korko- ja osinkotuloista. Kuluja on syntynyt MTK:n velan

lyhentämisestä, puuntuotannon- ja toiminnan ylläpidosta, rakennusten korjauksista ja yhtiövastikkeista.

Säätiötä uhkaavia merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä. Säätiön taloudellinen asema ja tilikauden tulos käyvät selville liitteenä olevasta tuloslaskelmasta ja taseista. Tilikauden ylijäämä on 3 052,02 euroa.

Avustukset ja tuet

Säätiö on myöntänyt tilikaudella uusia avustuksia yhteensä 488 000 eurolla. Tilikaudella on maksettu sekä kuluneella tilikaudella että aiemmillä tilikausilla myönnettyjä avustuksia yhteensä 628 000 euroa, josta MTK:n järjestökoulutukselle 360 000 euroa. Muille hakijoille avustuksia on maksettu yhteensä 268 000. Säätiö on sitoutunut seuraavana viitenä vuotena yhteensä 252 233,74 euron avustuksiin ja tukiin.

Teimme päätöksen purahojen hakujärjestelmän uusimisesta.

Lähipiiri

MTK:lle on myönnetty avustuksia yhteensä 360 000 euroa. Säätiön hallitukselle ja hallintoneuvostolle on maksettu palkkioita 17 019,50 euroa. Kaikkiaan lähipiirille on maksettu palkkoja ja palkkioita yhteensä 116 411,11 euroa.

Muu varainhoito

Molemmat osakehuoneistot ovat olleet vuokrattuina ja toisen myynnistä on tehty esisopimus, mutta se ei vielä ole johtanut lopulliseen kauppaan. Suomen Metsäsijoitus Oy:stä säätiö omistaa neljänneksen. Jonkin verran vuokratuloa saatiin kalastus- ja metsästysoikeuksien, viljelysmaan sekä rakennusten vuokrauksesta.

Säätiön tarkoituksen toteuttaminen

Säätiö on tarkoituksensa toteuttamiseksi tukenut MTK:n järjestökoulutusta. Säätiö tukee myös Aalto yliopiston puurakentamisen professuuria.

Lisäksi säätiö on tukenut useilla eri avustuksilla ja Aalto yliopiston ja säätiön yhteisellä tryffeliko-keella Kettulassa maaseudun elinvoimaisuuden edistämistä sekä metsätalouden tutkimusta hoitamalla ja ylläpitämällä Luken metsikkökoealoja Kettulassa.

MTK:n tytär- ja osakkuusyhtiöt

Pellervo-Instituutti Oy

PI-johtamiskoulun oppimispolut uudistuivat

Pellervo-Instituutti Oy:n/PI-johtamiskoulun toiminnan volyymi pysyi edellisen vuoden tasolla ja tulos oli voitollinen. Tarjontaan ja toimintatapoihin liittyvät suurimmat muutokset olivat:

- Hallinnon perusvalmennus uudistettiin; uusi VaikuttajaValmennus niminen ohjelma oli kestoltaan 2+2 päivää ja tarjosi erinomaista innostus-, ymmärrys- ja osaamisvoimaa jäsenpohjaisten organisaatioiden hallinnon eri elinten uusille jäsenille.
- Vuonna 2017 käynnistettiin oppimistarvekar-toitus, jonka tavoitteena oli aiempaa henkilökohtaisempi ja pitemmällä tähtäimellä kehittymistä tarjoavan oppimispolun rakentaminen luottamushenkilöurallaan eteneville hallinnon jäsenille.
- International (Coop) Leader -ohjelma start-tasi, jonka kolmepäiväinen pilottikurssi toteutui hyvillä palautteilla tammikuussa 2018.
- Luottamusjohdon koulutusohjelman HLJ 22 aloitti seitsemän osallistujaa. Pääosa osallistujista edustaa tuottajaosuuskuntien hallintoa. HLJ 21 -kurssin ryhmä toteutti opintomatkan Irlantiin Dubliinin ja Tippararyn alueille.
- Metsänhoitoyhdistysten Hyvä Hallinto -opas toi uusia Mhy-hallitusvalmennuksia. Vuoden aikana vietiin läpi useita metsänhoitoyhdistysten edustajiston, hallituksen ja toimihenkilöiden valmennuksia, joiden päätavoite oli strategisen suunnan ja konkreettisen toimintasuunnitelman rakentaminen yhdessä.
- Tammikuussa järjestetty kaksipäiväinen HLJ-Akatemia oli ohjelmaltaan ja vetovoimaltaan hyvä.

Uusia ja uudistuvia tuotteita - asiakkaiden tarpeisiin

PI-johtamiskoulu on yhdessä Osuustoimintakeskus Pellervon koulutusyhtiö MIF Oy:n kanssa rakentamassa oppisopimuspohjaista osuuskuntien johtamisvalmennusta, jonka nimi on OSK Lean Master. Valmennuksen kesto on 14 kuukautta ja se sisältää 12 lähijaksoa. Valmennuksen painopiste on työssä oppimisessa.

Hallituksen kokoonpano: Jukka Suvitie (toimitusjohtaja), Heikki Laurinen (hallituksen pj.), Sami Karhu (hallituksen v.pj), Hallituksen muut jäsenet: Reijo Flink, Juha Jumppanen, Marko Puhto

Maanomistajien Arviointikeskus Oy

Yhtiön toiminnallinen tila

Yhtiön liikevaihto oli 835 987 € (846 733 € v. 2016). Lakimiespalveluiden liikevaihto oli 444 220 € (488 613 € v. 2016). Kiinteistöarviointi-, edunvalvonta- ja projektipalveluissa liikevaihto oli 373 166 € (332 148 € v. 2016).

Liikevaihto oli kohtuullinen, koska Arviointikeskuksen palveluille on jouduttu hankkimaan uusia markkinointikohteita toimitusten vähennyttyä ja toinen Espoon lakimiehistä on työskennellyt ainoastaan puolipäiväisesti.

Vuoden 2017 kulut ennen rahoitustuottoja ja -kuluja olivat 806 879 €, kun ne vuonna 2016 olivat 819 932 €. Henkilöstökuluissa on laskua 47 075 €. Liiketoiminnan muissa kuluissa on nousua 28 590 €. Vuoden 2017 tulos oli voitollinen 30 956 € (2016 voitollinen 27 242 €).

Yhtiön henkilöstömäärä seitsemän asiantuntijaa (kolme lakimiestä, kolme kiinteistöarvioijaa ja hallintopäällikkö) pysyi ennallaan, kuitenkin niin, että Espoon toimistolla yhden lakimiehen työsuhte oli koko vuoden puolipäiväinen.

Olellaiset tapahtumat

Arviointikeskuksessa on jatkettu strategian toteuttamista suuntaamalla markkinointia edelleen erityisesti maa- ja metsätalousyrittäjille. Markkinointia on suunnattu varsinkin metsänomistajille muun muassa osallistamalla alan messuihin. Yhteistyötä omistajien suuntaan on syvennetty osallistamalla MTK:n ja MTK-liittojen sekä metsänhoitoyhdistysten tilaisuuksiin. Lisäksi olemme käyneet neuvotteluita joidenkin alan keskeisten organisaatioiden kanssa kattavamman yhteistyön kehittämiseksi tavoitteena MTK:n jäsenpalveluiden monipuolistaminen ja saavutettavuus.

Palvelujen markkinoinnissa on jatkettu siirtymistä sähköiseen markkinointiin perinteisen printtimainonnan sijaan.

Jäsenalennuksia on myönnetty vuoden 2017 aikana 91 toimeksiannossa ja keskimääräinen alennus on ollut 110 € laskua kohden. Annetut alennukset ovat olleet kokonaisuudessaan hieman yli 10 000 €. Jäsenalennuksia on annettu 20 prosenttiin toimeksiannoista. Olemme tehneet jäsenille myös tarjousten (jäsenalennus sisältyy) perusteella töitä, joten jäsenten juttujen lukumäärä on tätä suurempi osuus toimeksiannoista. Arviointikeskus on lisäksi palvellut jäseniä antamalla ilmaista puhelin- ja sähköpostineuvontaa jutuissa, joista ei ole mahdollista saada toimeksiantoa muun muassa asian luonteen tai jäsenen taloudellisen tilanteen vuoksi.

Vuoden aikana yhtiöstä siirtyi eläkkeelle kokenut lakimies ja toinen jatkoi puolipäiväisenä. Henkilöstömuutokset sujuivat hyvin eivätkä aiheuttaneet juurikaan laskua liikevaihtoon. Muutokset luovat mahdollisuuksia uudistumiselle.

Arvio yhtiön todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Arviointikeskuksen strategian mukaan yhtiön kilpailuetu syntyy arviointi- ja lakiosaamisen yhteistuloksesta. Yhtiö terästä ja pitää huolta molempien osaamisalueiden kehittymisestä ja kasvuhakuisuudesta.

Yhtiö tiedostaa, että arviointipalvelut ja erityisesti edunvalvontapalvelut ovat herkkiä suhdanteiden vaihteluille. Edunvalvontapalveluiden kysynnän vaihtelulla on vaikutusta myös lakipalveluihin. Tästä syystä yhtiöltä tarvitaan valmiutta reagoida muuttuviin markkinoihin. Yhtiön projektitoimeksiannoissa onkin vuoden 2017 aikana tapahtunut merkittävää kasvua. Projektipalveluiden odotetaan vakiinnuttavan merkittävän osansa Arviointikeskuksen palvelukokonaisuudessa. Edunvalvontapalvelujen kysynnän määrä pysyy pienenä ja tämä oletettavasti näkyy palvelun liikevaihdossa tulevien 1–3 vuoden aikana. Lakimiespalvelut ovat pysyneet toistaiseksi vakaalla tasolla, vaikka toimitusten väheneminen vaikuttaa myös lakipalveluiden kysyntään.

Yhtiö pyrkii vakaaseen kasvuun. Palvelujen kysynnän kasvu näyttää pitkällä aikavälillä painottuvan lakimiespalveluihin ja projektipalveluihin. Lakimiespalveluissa on hyvät kasvuedellytykset erityisesti MTK:n jäsenkuntaan kuuluvien

viljelijöiden ja metsänomistajien keskuudessa. Markkinointiponnisteluista huolimatta MTK:n jäsenet eivät kaikin osin ole ottaneet Arviointikeskusta omakseen. Ponnisteluja jatketaan tunnettavuuden parantamiseksi ja yhteistyökuvioiden kehittämiseksi.

Yhtiön johto

Yhtiön hallitukseen kuului kuusi varsinaista jäsentä.

Varsinaiset jäsenet:

Jaakko Halkilahti (pj.), maanviljelijä, Salo
Jari Laukkonen (varapj.), maanviljelijä, Kauhava
Håkan Fagerström, metsänhoitaja, Inkoo
Jaakko Holsti, toiminnanjohtaja, Porvoo
Urpo Heikkinen, maanviljelijä, Kempele
Heikki Laurinen, talousjohtaja, Helsinki

Yhtiön toimitusjohtajana toimi varatuomari Lauri Pakka 30.4.2017 asti ja varatuomari Helena Ålgars 1.5.2017 lähtien.

Yhtiön tilintarkastajana ovat toimineet KHT Heidi Vierros ja varamiehenä KPMG Oy Ab.

Viestilehdet Oy

Yhtiön tila, toiminnan tulos sekä olennaiset tapahtumat tilikaudella

Viestilehdet Oy:n liiketoiminnan rakenteessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuonna 2017. Vakiintuneen liiketoiminnan osalta tilikauden tulos oli hyvä.

Vuonna 2017 Viestilehtien liikevaihto oli 29,1 milj. euroa, joka kasvoi +0,3 milj.euroa (+1,2%) edelliseen vuoteen verrattuna. Yhtiön sisältömyynti oli 20,6 milj.euroa kasvaen +0,3 milj.euroa (+1,6%) ja mediamyynti oli 8,4 milj.euroa kasvaen edellisvuodesta 0,2 milj.euroa (+3,0%).

Tilikauden liiketulos oli 6,1 milj.euroa eli n. 21% liikevaihdosta kasvaen +0,75 milj.euroa (+14%) eli yli kaksi prosenttiyksikköä suhteessa liikevaihtoon. Hyvään liiketulokseen vaikutti hyvä myynnin kehitys ja kulujen hallinta. Liiketoiminnan kustannukset laskivat kokonaisuudessaan -0,8 milj.euroa (-3,5%). Pääkustannuslajeissa yhtiön kulut olivat edellisvuotta pienemmät erityisesti edustuskuluissa (MT:n 100-vuotis juhlavuosi 2016), hallintokuluissa ja painatuskuluissa. Yhtiö panosti kertomusvuonna hankkeeseen sisältömyyntijärjestelmän uusimiseksi ja brändiensä markkinointiin.

Viestilehtien strategian (KAD) mukaisesti tavoiteltiin kertomusvuonna kasvua pyrkimällä lähemmäs asiakkaita digitalisaatiota hyödyntäen. Monikanavaisen sisällöntuotannon rinnalle tuotettiin uusia palveluita ja koko henkilöstön osaamista ja työskentelytapoja kehitettiin vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä. Painettujen lehtien ja sähköisten palvelujen kehittämistä jatkettiin suunnitellusti.

Toimialalla kannattavuuskehitys jatkui viime vuonna edelleen heikkona, kun sanomalehtien ja aikakauslehtien levikit jatkoivat laskuaan ja mediamyynni laski sanomalehdissä keskimäärin -6% ja aikakauslehdissä -11%. Yleisesti kustannustalojen liikevaihdot joko alenivat tai pysyivät paikallaan. Tämän johdosta kustantajat jatkoivat kustannusleikkauksiaan sekä sopeuttivat henkilöstömääräänsä kannattavuutensa turvaamiseksi.

Viestilehdet Oy:n osakkuusyrittäjä Myyntimestarit Oy jatkoi toimintaansa kustannusosakeyhtiön levikki- ja ilmoitusmarkkinoinnin tukitoimintona suoramarkkinointiin ja puhelinmyyntiin erikoistuneena palveluyrityksenä. Viestilehdet Oy lunasti tilikaudella LähiPro Oy:n pienomistajien osuudet ja nosti omistusosuutensa 100%:iin yhtiön osakekannasta. LähiPro Oy:n toimiala on ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus ja sen päätuote on suoramyynnipalvelu ruokaasuo-mesta.fi.

Viestilehdet Oy:n kustannus- ja julkaisuohjelmaan kuuluivat seuraavat lehdet: Maaseudun Tulevaisuus, Metsänomistaja, Kantri, Suomalainen Maaseutu, Koneviesti, Aarre ja Kylvösiemen.

Maaseudun Tulevaisuus, Kantri ja Suomalainen Maaseutu

Lehden lukijamäärä oli 321 000 (KMT 2017), joka laski noin 3 % edellisen vuoden tasosta (333 000). Maaseudun Tulevaisuus on edelleen Suomen toiseksi luetuin tilattava päivälehti: ero kolmantena olevaan Aamulehteen oli 116 000 lukijaa. Lukijamäärän kehitystä voidaan pitää erittäin hyvänä verrattuna sanomalehtien yleiseen kehitykseen viime vuosina. Samanaikaisesti Maaseudun Tulevaisuus onnistui kasvattamaan verkkokävijöidensä määrää verkkopalvelussaan ja vakiinnuttamaan sen noin 200 000 viikkokävijän tasolle. Lehden ja sen verkkopalvelun jatkuva kehittäminen, kuten sisällön monipuolistamisen ja laajentaminen ovat olleet välttämättömiä kestäväälle ja kannattavalle kasvustrategian toteuttamiselle tavoiteltaessa lehdelle uusia kohderyhmiä.

Maaseudun Tulevaisuus ilmestyi kertomusvuonna 150 kertaa (152). Keskimääräinen sivumäärä oli 21 (20). Lehden liitteistä Suomalainen Maaseutu ilmestyi 11 ja Kantri 11 kertaa. Kantrin lukijamäärä oli 244 000 lukijaa (245 000).

Koneviesti

Koneviesti ilmestyi 18 kertaa, joista numero 18 esitteli veteraanitraktoreita. BioEnergia -lehti ilmestyi Koneviestin liitteenä neljä kertaa. Koneviestin keskimääräinen sivumäärä oli 118 sivua (120). Koneviestin lukijamäärä laski 171 000 lukijaan (KMT 2017) edellisen vuoden tasosta 186 000.

Aarre

Aarre tarjoaa tietoa ja elämyksiä kaikille metsän ja luonnon aarteita arvostaville suomalaisille. Aarre ilmestyi 11 kertaa vuonna 2017. Aarteen keskimääräinen sivumäärä oli 84 sivua (83). Aarre-lehden lukijamäärä oli 109 000 (KMT 2017).

Kylvösiemen

Kylvösiemen ilmestyi neljä kertaa. Lehden painos oli noin 1 000 kappaletta.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuonna 2018 tähdätään erityisesti kannattavan kasvun jatkamiseen aktiivisilla kehittämistoimilla, kuitenkin tiedostaen riskit, meneillään oleva taloudellinen taantuma sekä toimialan liiketoiminnan murrokseen liittyvät tekijät. Yhtiön julkaisutoiminnan monipuolistumisella luodaan osaltaan aiempaa parempaa vakautta yhtiön tuloskehitykselle. Viestilehdet Oy panostaa vuonna 2018 merkittävästi sekä investointeihin että kehittämistyöhön.

Viestilehtien liikevaihdon odotetaan kasvavan vuonna 2018 (+1,0 %) vuodesta 2017. Viestilehtien sisältömyynnin kasvutavoite on +1,5 %, vaikka painettujen lehtien levikkien pitäminen on edelleen varsin haasteellista. Mediamyynnin odotetaan säilyvän edellisen vuoden tasolla lähinnä Maaseudun Tulevaisuuden kasvavan digimyynnin ansiosta. Ilmoitusmarkkinoiden vaihtelut voivat kuitenkin olla hyvin voimakkaita ja nopeita. Sen vuoksi mediamyynnin osuus vähenee ja sisältömyynnin osuus kasvaa edelleen yhtiön liikevaihdosta. Myös levikin pitämisen ennakoidaan olevan haasteellista kaikkien yhtiön kustantamien julkaisujen osalta media-alan murroksen johdosta. Tulevan

kehityksen arviointiin tuottojen osalta liittyy näin ollen merkittävää epävarmuutta samaan aikaan kun liiketoimintaympäristö muuttuu printtikeskisestä monikanavaiseksi medialiiiketoiminnaksi.

Viestilehdet panostaa vuonna 2018 digiliiketoiminnan kehittämiseen ja asiakkuuksiin. Yhtiössä kiinnitetään erityistä huomiota strategian (KAD) toteutumiseen käytännössä. Digipalvelujen edelleen kehittäminen ja uusien luominen edellyttää toiminnan uudelleen organisointia ja panostusta henkilöresursseihin. Keskeisenä osana strategiaa on myös uudistuminen entistä asiakaskeskeisemmäksi yritykseksi ja asiakkuushallinnan kehittäminen. Niiden vuoksi ennakoidaan kulujen kasvavan selvästi tuottoja enemmän, mutta kuitenkin hyvän kannattavuuden edelleen säilyttäen.

Sisältömyynnin kasvun ja kustannushallinnan seurauksena odotetaan yrityksen liikevoiton yltävän 4,9 milj. euroon ja liikevoittoprosentin yltävän 16,7%:in ylittäen yrityksen pitkän aikavälin tavoitteen (15 % liikevaihdosta).

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Pitkällä aikavälillä yhtiön kaikkien julkaisujen levikkiin liittyy merkittäviä riskejä, koska peruslukijakunnan eli maanviljelijöiden määrä alenee. Tämän vuoksi on tärkeää säilyttää ja edelleen kehittää painettujen julkaisujen kilpailukykyä sekä erityisesti niiden konsepteja samalla kun kehitetään aktiivisesti monikanavaista julkaisemista. Tavoitteena on laajentaa niiden kohderyhmää levikkiin liittyvien riskien pienentämiseksi. Kohderyhmien laajentamisella tavoitellaan myös sellaisia tilaajia, lukijoita ja ilmoittajia, jotka eivät vielä aiemmin ole olleet asiakkaitamme. Levikin ja lukijamäärien kehitys vaikuttavat erityisesti mediamyyntiin. Laajalevikkinen tai kohderyhmänsä tehokkaasti tavoitettava media palvelee ilmoittajia monikanavaisesti. Uusia kohderyhmiä on tavoiteltava kuitenkin unohtamatta pitkäaikaista, uskollista tilaajakuntaa.

Liiketoiminnan sähköistyminen ja ansaintamallien muuttuminen ovat isoja haasteita yhtiön tulevaisuuden näkökulmasta. Toistaiseksi toimialalla on vain vähän esimerkkejä kannattavista sähköisistä palveluista samaan aikaan kun perinteisen liiketoiminnan kannattavuus uhkaa heiketä pysyvästi. Viestilehdillä on erikoislehtien kustantajana kuitenkin toimialaa selvästi paremmat mahdollisuudet säilyttää maltillinen kannattavuustaso.

Jakelukulujen voimakas nousu on erittäin iso riski koko toimialalle, mutta erityisesti Viestilehdille, koska kustannettavien lehtien levikit painottuvat haja-asutusalueille. Toimiva ja kustannuksiltaan kohtuuhintainen jakeluverkosto on osa suomalaista perusinfrastruktuuria, jota ei tule murentaa vääranäntyyppisellä valtion omistajapolitiikalla.

Tietohallinto ja siihen liittyvät kysymykset voivat aiheuttaa merkittäviä riskejä yhtiön toiminnalle. Näitä toimintoja on johdettava keskitetysti yhteisin toimintamallein, mutta vastuiden tulee olla hajautettuja ja hallittuja. Riskien merkitys korostuu järjestelmiä uusittaessa sekä kehitettäessä sähköistä liiketoimintaa, jossa mm. eri järjestelmien keskinäinen yhteensopivuus sekä esimiesten kyky uudistaa toimintaprosesseja on ratkaisevan tärkeää.

Henkilöstö

Henkilöstön keskimääräinen määrä tilikaudella 2017 oli 103 henkilöä (101). Maksettujen palkkojen ja palkkioiden määrä, tulospalkkiot mukaan lukien, oli 5,7 milj. euroa (5,9 milj. euroa).

Ympäristöasiat

Yhtiö ottaa omassa toiminnassa huomioon ympäristökysymykset ja niitä koskevat, voimassa olevat säännökset. Omaan toimintaan ei sisälly merkittäviä ympäristöriskejä sen luonteesta johtuen. Kustannusosakeyhtiön julkaisut painetaan PEFC-sertifioidulle kotimaiselle paperille. Yhtiön käyttämille painotaloille on myönnetty ympäristösertifikaatti, joka varmentaa, että painon ympäristöjärjestelmä täyttää SFS-EN ISO 14001 standardin vaatimukset.

Yhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastajat

Hallintoneuvoston jäseninä ovat toimineet 1.1.–31.12: Mauno Ylinen, Markus Eerola, Pertti Hakanen, Jaakko Halkilahti, Eero Isomaa, Aki Kaivola, Katja Lamminen (henkilöstön edustaja), Tommi Lunttila, Kati Partanen, Antti Sahi, Jenna Rantanen, Mikko Tiirola ja Hannu Toivonen (henkilöstön edustaja). Hallintoneuvoston puheenjohtajana on toiminut Mauno Ylinen.

Viestilehdet Oy:n hallintoneuvoston valitsemia hallituksen jäseninä ovat toimineet 1.1.–31.12: Juha Marttila, Heikki Laurinen, Anu Nissinen ja Harri Saukkomaa. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut 1.1.–31.12. Juha Marttila.

Tilikauden 1.1.–31.12.2016 tilintarkastajana toimi Heidi Vierros (KHT), KPMG Oy Ab:sta sekä KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö, josta KPMG:n nimeämänä Jukka Rajala. Tilintarkastajina on 1.1.2017 alkaneella tilikaudella toiminut päävastuullisena tilintarkastajana Petter Lindeman (KHT) PricewaterhouseCoopers Oy:stä sekä vastuullisena tilintarkastajana Marko Saxell (KHT) PricewaterhouseCoopers Oy:stä.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut 1.1.–31.12 Tero-Pekka Hämäläinen.

Yhtiön kustantamien lehtien päätoimittajina ovat toimineet Maaseudun Tulevaisuudessa, Kantarissa ja Suomalaisessa Maaseudussa 1.1.–31.12 Jouni Kemppainen, Koneviestissä Uolevi Oristo, Aarteessa Mari Ikonen ja Kylvösiemenessä Tuure Kiviranta.

MTK:n antamia lausuntoja

Seuraavassa on luettelo tärkeimmistä MTK:n antamista lausunnoista.

Lausunto 12.1. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain muuttamisesta.

Lausunto 13.1. maa- ja metsätalousministeriölle 1) valtioneuvoston asetukseksi ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta 2) maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi ympäristökorvauksesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 17.1. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 27.1. Energiavirastolle seurantaohjeluonnoksesta uusiutuvilla energialähteillä tuotettavan sähköntuotantotuen hakemisesta ja seurantavelvoitteiden täyttämistä.

Lausunto 3.2. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetuksista tuettavaa rakentamista koskevista lypsykarjarakennusten ja lihakarjarakennusten rakennusteknisistä ja toiminnallisista vaatimuksista.

Lausunto 3.2. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetusluonnoksesta sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 9.2. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetusluonnoksesta vuodelta 2016 maksettavasta pohjoisesta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 9 §:n muuttamisesta.

Lausunto 27.2. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2017.

Lausunto 1.3. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 15.3. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi koulujakelutuesta syyskaudelle 2017.

Lausunto 17.3. Eviralle tyypinimihakemuksesta 1013/0733/2017, viljaprosessoinnin sivujakeiden tuhka.

Lausunto 20.3. ympäristöministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 20.3. liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta yksityistielaiaksi.

Lausunto 21.3. ympäristöministeriölle ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen muuttamisesta

Lausunto 27.3. ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta.

Lausunto 28.3. ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eräiden ympäristölakien muutoksenhaun tarkistamisesta.

Lausunto 3.4. ympäristöministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä sekä luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen muuttamisesta.

Lausunto 7.4 Eviralle luonnonmukaisen tuotannon yleisohje valvonnasta toimijoille.

Lausunto 11.4. liikenne- ja viestintäministeriölle/valtiovarainministeriölle liikenteen päästöjen vähentämisestä 2030 mennessä.

Lausunto 27.4. maa- ja metsätalousministeriölle ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eläimen omistajalle nautojen, lampaiden, vuohien, sikojen ja siipikarjan raatojen keräilystä ja hävittämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Lausunto 12.5. maa- ja metsätalousministeriölle 3D-kiinteistönmuodostamiseen liittyvistä lakiluonnoksista.

Lausunto 12.5. Eviralle ohjeesta koskien korjaavia toimenpiteitä luonnonmukaisen tuotannon valvonnassa.

Lausunto 31.5. ympäristöministeriölle keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta.

Lausunto 2.6. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi poikkeuksellisesta mukautuksesta ja sen lisätuesta maidontuottajille vuonna 2016 annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta.

Lausunto 7.6. ympäristöministeriölle selvityksistä naapuruusoikeudellisen luvantarveperusteen soveltamisesta ympäristölupamenettelyssä sekä ampumaratojen luvanvaraisuuden keventämismahdollisuuksista.

Lausunto 7.6. ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ympäristönsuojelulain ja rikoslain muuttamisesta, valtioneuvoston asetukseksi ympäristönsuojelusta annetun asetuksen muuttamisesta sekä valtioneuvoston asetukseksi polttomootoreiden pakokaasu- ja hiukkaspäästöjen rajoittamisesta annetun asetuksen muuttamisesta ja kumoamisesta.

Lausunto 12.6. luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi julkisista rekrytointi- ja osaamispalveluista, alueiden kehittämisen ja kasvupalveluiden rahoittamisesta ym. sekä laiksi kotoutumisen edistämisestä.

Lausunto 15.6. liikenne- ja viestintäministeriölle ajokorttilaista.

Lausunto 19.6. maa- ja metsätalousministeriölle vieraslajien torjuntasuunnitelmista.

Lausunto 19.6. Opetushallitukselle hevostalouden ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon perusteiden luonnoksista.

Lausunto 21.6. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi poikkeusluvan tai alueellisen kiintiön nojalla sallittavasta karhun metsästyksestä metsästysvuonna 2017–2018.

Lausunto 28.6. sosiaali- ja terveysministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta maatalousyrittäjien lomitussuunnitelman uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi.

Lausunto 28.6. ympäristöministeriölle luonnoksesta valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistamisesta.

Lausunto 29.6. liikenne- ja viestintäministeriölle parlamentaariseen liikenneverkon rahoitusta arvioivalle työryhmälle - Sidosryhmäkuuleminen liikenteen automaatiosta ja digitaalisista palveluista.

Lausunto 30.6. työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi Innovaattorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä.

Lausunto 3.7. Suomen Riistakeskukselle luonnoksesta taantuvien riistavesilintukantojen hoidon toimenpideohjelmaksi.

Lausunto 3.7. opetus- ja kulttuuriministeriölle ammatillisen koulutuksen reformin asetuksista.

Lausunto 4.7. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta MMM:n asetukseksi ampumakokeesta.

Lausunto 4.7. maa- ja metsätalousministeriölle asetusluonnoksesta koskien metsähänhen metsästyksen kieltämisestä metsästysvuonna 2017–2019.

Lausunto 4.7. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Lausunto 4.7. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta MMM:n asetuksiksi koskien hallin, Itämeren norpan, sauron ja euroopanmajavan metsästystä metsästysvuonna 2017–2018.

Lausunto 4.7. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetuksesta metsästysasetuksen muuttamiseksi.

Lausunto 3.8. liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi postin toimipisteiden sijoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 8.8. Rajavartiolaitokselle hallituksen esityksestä luonnoksesta laeiksi rajavartiolain ja ulkomaalaislain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta.

Lausunto 10.8. Eviralle koskien Eviran ohjeita alkutuotannon elintarvikevalvontaan.

Lausunto 11.8. opetus- ja kulttuuriministeriölle ammatillisen koulutuksen reformin asetuksista.

Lausunto 16.8. valtiovarainministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kiinteistöverolain 14 §:n muuttamisesta.

Lausunto 16.8. opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta.

Lausunto 17.8. ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta.

Lausunto 18.8. ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi jätelain muuttamisesta.

Lausunto 18.8. maa- ja metsätalousministeriön MMM:n ehdotuksesta asetukseksi elintarviketietojen antamisesta annetun asetuksen muuttamisesta (liha/kala ainesosana aterioissa).

Lausunto 1.9 lausunto hallituksen esityksestä maantielain muuttamiseksi.

Lausunto 4.9. lausunto yrityskaupasta Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta, HOK-Elanto Liiketoiminta Oy, Pirkanmaan Osuuskauppa, Turun Osuuskauppa ja Meira Nova Oy / Stockmann Oyj Abp:n Herkku-liiketoiminta.

Lausunto 5.9. Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle maksettavien vakuutusmaksujen viivästyskoron väliaikaisesta alentamisesta.

Lausunto 6.9. Lausuntopyyntö metsäalan perusteiden luonnoksista.

Lausunto 17.9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten (ns. kausityölaki) sekä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä ja eräiksi niihin liittyviksi laeiksi.

Lausunto 18.9. Luonnos hallituksen esitykseksi kiinteistöverolain muuttamisesta.

Lausunto 22.9. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018.

Lausunto 26.9. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018.

Lausunto 27.9. Hallituksen esitys Eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018.

Lausunto 27.9. Luonnos ilveksen metsästystä koskevaksi kiintiöksi metsästysvuonna 2017-2018

Lausunto 2.10. Lausunto luonnoksesta Maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi kiinteistötoimitusmaksusta vuosina 2018 ja 2019.

Lausunto 2.10.2017. HE 106/2017 VP hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018.

Lausunto 4.10. Luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain ja tuulivoiman kompensatioalueista annetun lain 6 §:n muuttamisesta.

Lausunto 6.10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain, riistahallintolain ja riistavahinkolain 46 §:n muuttamisesta

Lausunto 6.10. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista

Lausunto 6.10. Luonnos Luonnonvarakeskuksen määräykseksi puutavaran mittaukseen liittyvistä yleisistä muuntoluvuista annetun Metsäntutkimuslaitoksen määräyksen 2/2013 liitteen muuttamisesta

Lausunto 9.10. Asiantuntijakuuleminen hallituksen esityksestä eduskunnalle alkoholilain ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 100/2017 vp)

Lausunto 9.10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi matkapalveluyhdistelmien tarjoajista, matkapalveluyhdistelmien tarjoajan valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksusta, Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n ja rikoslain 30 luvun muuttamisesta

Lausunto 9.10. Luonnos Verohallinnon syventäväksi ohjeeksi ”Pienpanimoalennus Suomessa”. Diaarinumero A177/200/2017

Lausunto 10.10. Luonnos valtioneuvoston asetukseksi kausityölain soveltamisesta

Lausunto 11.10. Asia: HE 106/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018 Teema: Kansallisen ruokaketjun

kehittäminen (momentit 30.20.46 ja 30.20.47), lähi- ja luomuruoka sekä luonnontuoteala

Lausunto 13.10. Lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta vuodelta 2017 maksettavasta lihan ja vuodelta 2016 maksettavasta maidon kuljetusavustuksesta sekä eräiden kotieläintuotteiden palvelujen tuesta vuodelta 2017

Lausunto 13.10. Lausuntopyyntö maaseudun kehittämisen erikoisammattitutkinnon perusteiden luonnoksista

Lausunto 17.10. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Lausunto 18.10. E 34/2017 vp Valtioneuvoston selvitys: Vaikuttaminen EU:n tulevaan monivuotiseen rahoituskehykseen 2021-

Lausunto 23.10. E 79/2017 vp Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus asetukseksi komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 809/2014 muuttamiseksi (EU:n yhteisen maatalouspolitiikan yksinkertaistaminen uutta tekno-logiaa hyödyntäen)

Lausunto 23.10. HE 106/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018

Lausunto 24.10. Lausunto valtioneuvoston periaatepäätösluonnoksesta maaseudun digitalisaation edistämiseksi

Lausunto 25.10. VNS 7/2017 vp Valtioneuvoston selonteko keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta vuoteen 2030

Lausunto 26.10. Ehdotus maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi elintarviketietojen antamisesta

Lausunto 27.10. Asiantuntijalausunto ehdotuksesta valtioneuvoston päätökseksi valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista

Lausunto 6.11.2017. Hallituksen esitys eduskunnalle alkoholilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 100/2017 vp)

Lausunto 7.11.2017 Lausunto hallituksen esityksestä (HE 141/2017 vp) eduskunnalle laeiksi muuttamisesta

Lausunto 12.11. Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Suomen metsäkeskuksen

metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta, HE170/2017 VP

Lausunto 13.11. Lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista

Lausunto 14.11. Lausunto luonnoksesta hallituksen esityksestä laiksi muinaismuistolain muuttamisesta

Lausunto 14.11. HE 145/2017 VP hallituksen esitys laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Lausunto 14.11. Lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta vuodelta 2018 maksettavasta sokerijuurikkaan kansallisesta tuesta

Lausunto 15.11. Lausunto koskien luonnosta luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksia annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunto 15.11. Lausunto hallituksen esityksestä laeiksi uusiutuvalla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain ja tuulivoiman kompensatituesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Lausunto 16.11. Lausunto hallituksen esityksestä laeiksi uusiutuvalla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain ja tuulivoiman kompensatituesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Lausunto 17.11. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2017 maksettavista lypsylehmä-, nauta-, lammas- ja vuohipalkkioista sekä peltokasvipalkkiosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 20.11. Lausunto koskien luonnosta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi varoitoimenpiteistä lintuinfluenssan leviämisen ehkäisemiseksi luonnonvaraisten lintujen ja siipikarjan välillä

Lausunto 20.11. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi metsästyslaissa säädetystä ilmoitusmenettelystä

Lausunto 21.11. E-JATKOKIRJE - Vaikuttaminen EU:n monivuotiseen rahoituskehykseen (2021-); yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen

Lausunto 22.11. Lausunto hallituksen esityksestä laeiksi uusiutuvalla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain ja tuulivoiman kompensatioalueista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Lausunto 29.11. Lausuntopyyntä Dnro 1725/01.02.2017

Lausunto 29.11. MTK:n kommentti koskien Eläinten hyvinvointikorvauksen sitoutumisehtoja vuodelle 2018

Lausunto 29.11. E 49/2017 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission työohjelma 2018; alustavia näkemyksiä

Lausunto 29.11. Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen maksuasetuksista 2018

Lausunto 30.11. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi yritystuesta annetun asetuksen muuttamisesta

Lausunto 30.11. Lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi laeiksi ruokavirastosta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunto 1.12. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi koulujakelutuesta kevätlukukaudelle 2018

Lausunto 4.12. Lausuntopyyntö elintarviketalouden ja elintarviketeollisuuden ammattitutkinnon sekä elintarvikealan erikoisammattitutkinnon perusteiden luonnoksista

Lausunto 7.12. Lausunto ”Maaperän hiilen sidonnasta” (VNS 7/2017 vp Valtioneuvoston selonteko keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta vuoteen 2030)

Lausunto 8.12. Lausuntopyyntö maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta tuettavasta rakentamisesta koskevien sikaloitten rakennusteknisiä ja toiminnallisia vaatimuksia

Lausunto 8.12. Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ajo-korttilain muuttamisesta (HE 146/2017 vp)

Lausunto 9.12. HE 105/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi matkapalveluyhdistelmistä ja kuluttajansuojalain muuttamisesta

Lausunto 11.12. Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveyshuollossa

Lausunto 11.12. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunto 13.12. Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksia koskevan asetuksen muuttamisesta

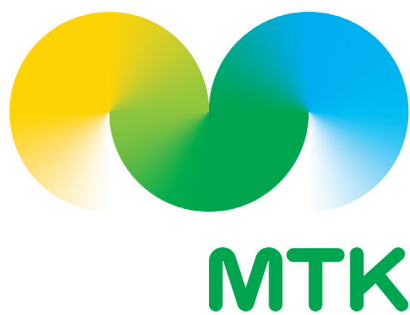
Lausunto 13.12. Lausunto luonnoksesta Maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi poikkeusluvilla sallittavasta ahman metsästyksestä metsästysvuonna 2017–2018

Lausunto 14.12. Lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi suomen metsäkeskuksen suoritteiden maksullisuudesta

Lausunto 28.12. Lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi matalapato-geenisen lintuinfluenssan vastustamiseksi

Maataloustuottajaliittojen ja metsänhoitoyhdistysten jäsenmäärä ja maksaneiden jäsenten lukumäärä 31.12.2017

Liitto	Vastuuhenkilöt	Perheenjäsenet	Muut henkilöjäsenet	Yhteensä	Maksaneet jäsenet
Häme	4 124	5875	163	10 300	9 670
Etelä-Pohjanmaa	6 665	10 392	287	17 452	16 041
Etelä-Savo	3 078	3 931	172	7 209	6 547
Kaakkois-Suomi	3 729	4 319	174	8 248	7 737
Keski-Pohjanmaa	2 142	4 095	134	6 371	5 869
Keski-Suomi	2 724	3 856	170	6 811	6 309
Lappi	1 043	1 520	104	2 688	2 242
Pirkanmaa	2 592	4 081	115	6 798	6 151
Pohjois-Karjala	2 100	3 073	152	5 339	4 980
Pohjois-Savo	4 046	5 890	189	10 162	9 595
Pohjois-Suomi	4 126	6 835	292	11 466	10 471
Satakunta	4 303	6 573	133	11 060	10 427
Uusimaa	2 138	2 288	581	5 043	4 621
Varsinais-Suomi	5 259	7 139	555	13 009	12 022
Yhteensä	48 070	69 866	3 221	122 034	112 696
Mhy-jäsenet					204 060
YHTEENSÄ					316 756

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Simonkatu 6, 00101 Helsinki

vaihde 020 4131, fax 020 413 2409

www.mtk.fi